

Delårsrapport 2 2024 för kommunen och de kommunala bolagen

Innehållsförteckning

1	Innehåll	3
2	Perioden i korthet	3
3	Förvaltningsberättelse	4
3.1	Den kommunala koncernen.....	4
3.2	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	9
3.3	Händelser av väsentlig betydelse	14
3.4	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	14
3.5	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	16
3.6	Balanskravsresultatet	54
3.7	Förväntad utveckling	54
4	Ekonomiska rapporter.....	55
4.1	Ekonomiska sammanställningar	55
5	Bilaga Personalstatistik	78
5.1	Personalstruktur.....	78
5.2	Obligatorisk sjukredovisning	78
5.3	Statistik korttidsbemanning	79
5.4	Arbetad tid och frånvaro.....	79
5.5	Rekrytering och personalförsörjning.....	80

1 Innehåll

Delårsrapport 2 2024 är en uppföljning av kommunkoncernens verksamhet avseende perioden januari - augusti 2024. I den sammanställda redovisningen, kommunkoncernen, ingår kommunens nämnder och kommunens helägda bolag, delägda bolag och kommunalförbund. I den sammanställda redovisningen ingår inga stiftelser eller delägda bolag med en mindre ägd andel.

I delårsrapporten presenteras en omvärldsanalys, målanalys, finansiell analys, viktiga förhållanden för bedömning av utveckling och tillstånd samt en försiktig framtidsbedömning av den samlade kommunala verksamheten.

För närmare fördjupning i respektive verksamhet hänvisas till delårsrapportens ärende i Platina

Nämnd	Diarienummer 2021	Diarienummer 2022	Diarienummer 2023	Diarienummer 2024
Kommunstyrelsens gemensamma dokument	21KS20	22KS37	23KS33	24KS29
Kommunstyrelsen	21KS21	22KS38	23KS34	24KS28
Samhällsbyggnadsnämnden	21SBN196	22SBN183	23SBN247	24SBN334
Utbildningsnämnden	21UN95	22UN128	23UN99	24UN271
Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	21AFN105	22AFN75	23AFN115	24AFN146
Kultur- och fritidsnämnden	21KFN117	22KFN137	23KFN135	24KFN135
Socialnämnden	21SON151	22SON111	23SON123	24SON108
Omvårdnadsnämnden	21ON188	22ON209	23ON222	24ON248
Valnämnden	21VN4	22VN10	23VN2	24VN1
Överförmyndarnämnden	21ÖFN2	22ÖFN1	23ÖFN6	24ÖFN2
Jävsnämnden	21JN2	22JN7	23JN2	24JN1
Revisorskollegiet	21REK5	22REK2	23REK4	
Gemensam nämnd för verksamhetsstöd	21GNV2	22GNV2	23GNV1	24GNV1
Gävle stadshus-koncernen	21GSAB6	22GSAB12	23GSAB13	24GSAB3
Gävle Parkeringservice AB	21GPAB6	22GPAB10	23GPAB6	24GPAB4

2 Perioden i korthet

Kommunen gick in i 2024 med en Kommunplan och budget som innebär stora krav på anpassningar i nämndernas verksamheter men med ett fokus på att i största möjliga mån bibehålla kvaliteten i kärnverksamheterna. Trots ett arbete med åtgärdsplaner för en ekonomi i balans har flera nämnder lämnat negativa prognoser per sista augusti. En negativ årsprognos och balanskravsresultat innebär att kommunen har stora ekonomiska utmaningar i budgetarbetet för 2025.

Under delår 1 påbörjades ett gemensamt analysarbete i kommundirektörens ledningsgrupp. Syftet är att vi som tjänstemannaorganisation ska ge bättre förutsättningar för underlag till kommande års kommunplaner och ta fram en gemensam analys av kommunens verksamheter. Det handlar om att förstå vårt nuläge, att identifiera var vi är starka/svaga, kostnadseffektiva, var vi eventuellt har satsat och inte, samt hur vi ligger till i relation till andra jämförbara kommuner. Detta arbetssätt är nytt och relativt komplext att göra men det finns ett stort värde i

att inom förvaltningen ensas om var vi har de gemensamma utmaningarna och inom vilka områden vi bör genomföra förändringsarbeten. Analysen har färdigställts under delår 2 och har delgivits samtliga nämnder. (Dnr 24KS320)

Förberedelser inför den nya dragningen av ostkustbanan har pågått på olika ställen i hela kommunkoncernen.

Arbetet med Agnes kulturhus har pågått under året och fortsätter. Delvis pågår arbetet med uppförande av byggnaden genom det kommunala bolaget Gavlefastigheter Gävle kommun AB men även inom kommunen pågår ett arbete med flertalet upphandlingar och förberedelser inför inflyttningen under hösten.

Kommunfullmäktige har godkänt ett samarbete mellan Gävle Energi-koncernen och Hofors Elverk från och med 1 januari 2025 avseende elnäts- och fiberverksamhet.

Under året har inflyttning skett i det nybyggda Pralinhuset. Huset består av sju våningar med 54 bostäder och efterfrågan på dessa lägenheter har varit hög. I slutet av året kommer även inflyttning att ske i Godispalatset med 61 lägenheter. Båda hyreshusen ägs av Gavlegårdarna.

Sedan i våras har det nya mobilitetshuset Magasinet som ägs av Gävle Parkeringservice varit i drift. Fastigheten innehåller knappt 400 parkeringsplatser och huset är en möjliggörare för pendlare, besökare till Magasinområdet samt Gävle city.

I år och för åren framåt kommer skatteunderlaget att öka betydligt långsammare än normalt på grund av befolkningsutvecklingen som i princip har avstannat för kommunen. De högre prisnivåerna ligger kvar och det tar tid innan räntesänkningarna ger full effekt,

3 Förvaltningsberättelse

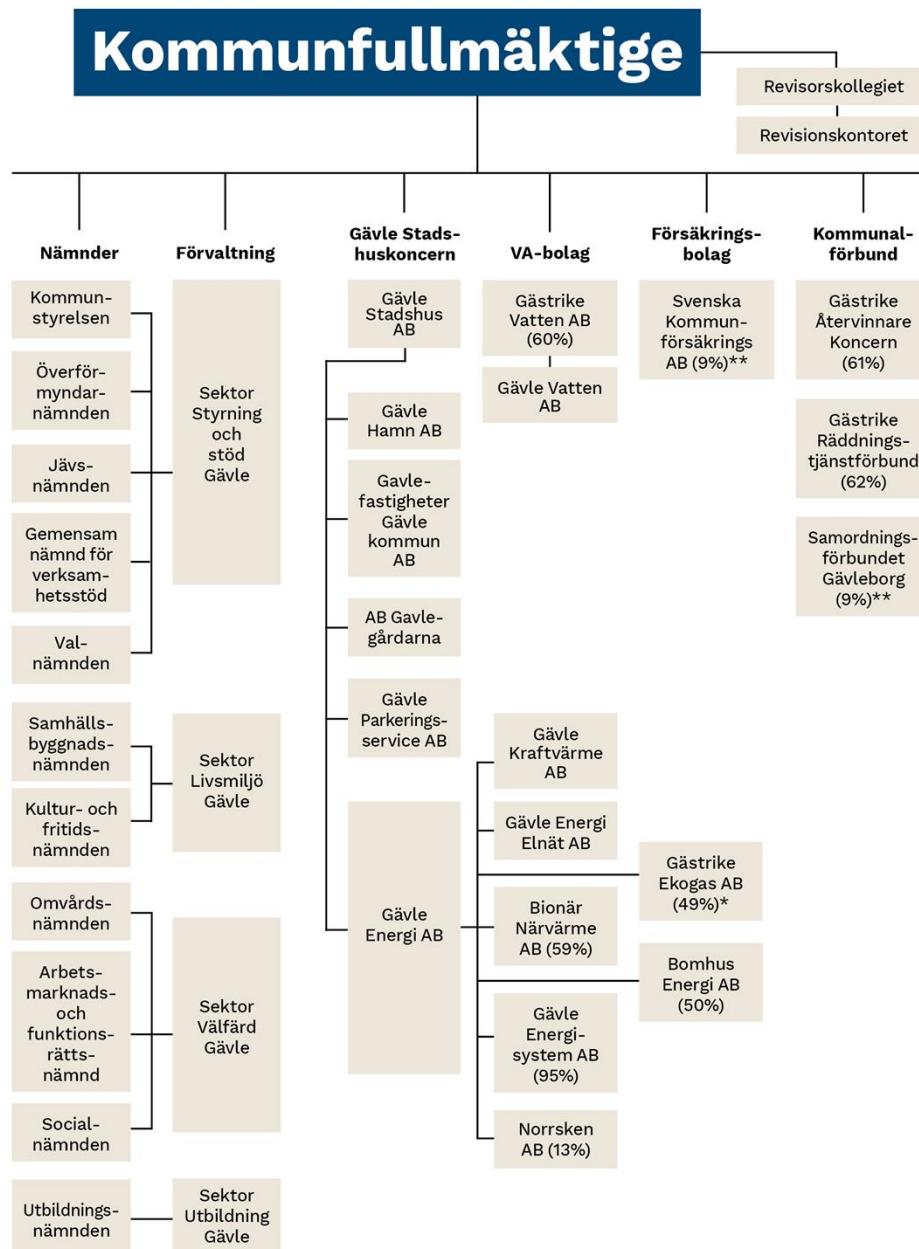
3.1 Den kommunala koncernen

Nämnd/bolag	Verksamhet
Kommunstyrelsen	Leda, samordna, följa upp och utveckla kommunens verksamhet som helhet.
Överförmyndarnämnden	Utöva tillsyn över godemän, förvaltare och förmyndare för myndiga personer som inte själv kan ta tillvara sin rätt eller omyndiga barn som missgynnas ekonomiskt eller rättsligt.
Jävsnämnden	Tillsyn, beslut och övrig förekommande myndighetsutövning där samhällsbyggnadsnämnden inte får utöva myndighetsutövning.
Gemensam nämnd för verksamhetsstöd	Samverkan av administrativ art, t ex IT-relaterad, för de kommuner som ingår i nämnden.
Valnämnd	Följa valdistriktsindelningen och verka för att upprätthålla ett högt valdeltagande under goda demokratiska former.
Samhällsbyggnadsnämnden	Kommunal fysisk planering av detaljplaner, strandskydd, geografisk information, allmänna platser, vägar, trafik och fritidsbåtsleder.
Kultur- och fritidsnämnden	Kultur- och fritidsverksamhet. (Konserthus, bibliotek, simhallar, kulturskolan med flera)
Omvårdnadsnämnden	Vård och omsorg för äldre och funktionsnedsatta personer utifrån gällande lagstiftning.
Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	Kommunal vuxenutbildning, LSS, Omsorg, stöd och boende för personer med funktionsnedsättning, arbetsmarknadsinsatser och ekonomiskt bistånd.

Nämnd/bolag	Verksamhet
Socialnämnden	Individ- och familjeomsorg såsom familjerätt, barn- och ungdomsvård, missbruks- och beroendevård och familjerådgivning.
Utbildningsnämnden	Förskola, fritidshem, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola.
Gävle Stadshus AB	Äger och förvaltar aktier och andelar i bolag som verkar inom Gävle kommuns kompetensområde samt övergripande samordna de kommunala bolagens verksamheter.
Gävle Energi-koncernen	Bedriva produktion och distribution samt köp och försäljning av el, värme, kyla, gas, tele- och datakommunikationstjänster.
AB Gavlegårdarna	Allmännyttigt bostadsbolag inom Gävle Kommun som har i uppdrag att bygga och förvalta hyresbostäder i förekommande fall även kommersiella lokaler. Gavlegårdarna (ABG) äger även kommunala lokalerna avseende vård- och omsorgsboende. Kommunfullmäktige beslutade 2023-10-30 (dnr 23KS357) att under år 2024 fusionera dotterbolagen Hille 2:144 Fastighets AB och Storhagen 57:8 Fastighets AB med moderbolaget.
Gavlefastigheter Gävle kommun AB	Bolaget ska äga, uppföra och förvalta lokaler för kommunala verksamheter, tillhandahålla tjänster inom mark- och utemiljö samt ansvarar för kommunens fordon- cykel- och möbelpool. Under året har Gavlia AB och Gavle Drift & Service AB fusionerats med moderbolaget Gavlefastigheter Gävle kommun AB.
Gävle Hamn AB	Äga och förvalta mark, infrastruktur och magasin i syfte att utveckla industriell verksamhet i och i anslutning till Gävle kommuns hamnområde samt svara för oljehamns- och kemikalieverksamheten inklusive driften av kajanläggningar. Bolaget förkortas GHAB.
Gävle Parkeringservice AB	Bedriver parkeringsövervakning på allmän platsmark och tomtmark i enlighet med Gävle kommuns parkeringspolicy samt äger mobilitetshuset Briggen, Pralinen och Magasinet. Bolaget förkortas GPAB.
VA-bolagen	Avser Gästrike Vatten AB och Gävle Vatten AB. Gävle Vatten äger och förvaltar den allmänna VA-anläggningen i Gävle kommun. Genom ett aktieägaravtal har kommunen bestämmande inflytande över Gävle Vatten.
Svenska Kommun Försäkrings AB	Försäkringsrörelse avseende sak, ansvars- och förmögenhetsskada.
Kommunalförbund	Gästrike Återvinnare ansvarar den kommunala avfallshanteringen i Gävle, Sandviken, Hofors, Ockelbo och Älvkarleby. Gästrike Räddningstjänst ansvarar för räddningstjänsten i Gävle, Sandviken, Ockelbo, Hofors och Älvkarleby.
Privata utförare	Kommunen använder privata utförare inom främst vård, omsorg och skola. Några av de största utförarna är: Humana Omsorg AB, Vardaga Opalen AB, Internationella Engelska skolan i Sverige AB och Kunskapsskolan i Sverige AB.

3.1.1 Legal struktur 2024-08-31

Den kommunala koncernen

Samtliga bolag ägs till 100 procent om inte annat anges.
 * Ägs till 51 procent av Gästrike Återvinnare koncern.
 ** Ingår ej i den sammanställda redovisningen.

3.1.2 Periodens resultat - kommunkoncernen

Resultat (mnr)	Utfall 2024 jan-aug	Utfall 2023 jan-aug	Prognos 2024	Budget 2024
Gävle kommun	102,1	66,9	-245,3	-193,8
Gävle Stadshus-koncernen	279,5	327,1	323,7	227,2
Övriga bolag	41,2	47,1	35,0	49,2
Koncernelimineringar	-324,2	-127,9	-316,3	-188,3
Summa	98,6	313,2	-202,9	-105,7

Förväntad resultatutveckling 2024

Gävle kommunkoncern redovisar ett resultat per 2024-08-31 som är 214 mnr lägre än föregående år vilket kan härledas till 222 mnr i ökade kostnader, 117 mnr i ökade kostnader för avskrivningar/nedskrivningar och 47 mnr i ökade räntekostnader. Skatteintäkter och generella skattebidrag har ökat med 175 mnr.

De ökade räntekostnaderna kan främst härledas till ökade långfristiga skulder men även det högre ränteläget har bidraget till ökade kostnader.

Den ökade resultatpåverkan av bokförda elimineringar i kommunkoncernen beror huvudsakligen på ökad aktieutdelning från Gävle Stadshus till Gävle kommun med 172,5 mnr.

Gävle kommunkoncern prognostiserar ett årsresultat som är 97,2 mnr sämre än budget och den resultatförsämringen kan härledas till Gävle kommun samt beräknade elimineringar avseende finansiell leasing av lokaler.

Gävle Stadshus-koncern redovisar ett resultat som är 48 mnr sämre än föregående år vilket bland annat orsakas av kostnader för värdejusteringar av fastigheter. De bolag som lämnar en bättre årsprognos än budget där främst Gävle Energi, Gavlefastigheter och Gävle Hamn.

Övriga bolag avser kommunalförbunden Gästrikre Återvinnare och Gästrikre Räddningstjänst samt bolagen Gästrikre Vatten AB, Gävle Vatten AB, Bomhus Energi AB och Gästrikre Ekogas AB.

Koncernelimineringarna avser främst aktieutdelningar, nedskrivningar, finansiell leasing samt bruttoredovisning av offentliga bidrag.

Gävle Stadshus-koncernen

Ovanstående resultat i GSAB-koncernen är belastat med kostnader för finansiell leasing med -17,7 (-49,2) mnr. Ett justerat resultat exkl. leasing uppgår till 297,1 mnr.

Totalt prognostiseras ett resultat som är 10,0 mnr bättre än budget exkl finansiell leasing. Gävle Energi, Gavlefastigheter och Gävle Hamns resultat förväntas bli cirka 70 mnr bättre än budget. AB Gavlegårdarna och Gävle Parkeringservice prognostiserar ett resultat som förväntas bli lägre än ägardirektivets krav. Eventuella nedskrivningsbehov på tillgångar på grund av rådande ränteläge görs av bolagen i samband med årsbokslutet men enligt försiktighetsprincipen har en nedskrivning på 90 mnr kostnadsförts i delårsbokslutet.

För mera information om resultat och investeringar per bolag hänvisas till verksamhetsrapport för respektive bolag delår 2 2024. Resultat- och balansräkning och kassaflödesanalys för Gävle Stadshuskoncern redovisas vid punkt 4.1.5.

Gävle Vatten

Gävle Vatten är ett dotterbolag till Gästrikre Vatten vilket Gävle kommun äger till 60%.

Resultatet för perioden är 5,3 (-0,1) mnr. För helåret beräknas en förlust på -5,5 mnr, vilket är 8,6 mnr under budget. Reservationen på 400 mnr för eventuella framtida kostnader på grund av skyfallet kvarstår oförändrad.

Kommunalförbunden redovisar ett resultat efter ägd andel på 7,1 (24,1) mnr fördelat på Gästrikre Räddningstjänst 4,4 (4,4 mnr), Gästrikre Återvinnare 3,4 (19,7) mnr.

Gästrike Räddningstjänst prognostiserar ett årsresultat på totalt 2,0 mnkr avseende Gävle kommuns ägarandel.

Förbundet Gästrike Återvinnare har från och med årsbokslutet 2023 infört en striktare tolkning av redovisningsprincipen för självkostnadsprincipen. Effekten är att den del av förbundets verksamhet som avser det kommunala ansvaret ska redovisa ett nollresultat. Eventuellt överskott eller underskott redovisas mot en resultatfond i balansräkningen för återföring inom 3 år.

För utförlig information om Gästrike Återvinnare förbunds och Gästrike Räddningstjänsts delårsbokslut hänvisas till respektive förbund.

Bomhus Energi AB, delägt till 50%, redovisar ett resultat efter ägd andel på 28,1 (23,7) mnkr och räknar med ett prognostiserat resultat som är bättre än budget.

Gästrike Ekogas AB ägs till 51% av Gästrike Återvinnare och 49% av Gävle Energi AB.

3.1.3 Periodens resultat - kommunen

Kommunen gick in i 2024 med en kommunplan och budget som innebar stora anpassningar på nämndernas verksamheter men med ett fokus på att i största möjliga mån bibehålla kvaliteten. Trots ett arbete med åtgärdsplaner för en ekonomi i balans har flera nämnder lämnat negativa prognoser.

Resultatet för delårsbokslutet per den 31 augusti 2024 är 102,9 mnkr vilket kan jämföras med 66,9 mnkr för samma period föregående år. Nämnderna visar dock på ett sämre resultat, -36,4 mnkr, mot samma period föregående år, -27,4 mnkr. Nämndernas prognos visar -96,9 mnkr där de tre välfärdsnämnderna (Arbetsmarknad- och funktionsrättsnämnden, Socialnämnden och Omvårdnadsnämnden) tillsammans med Samhällsbyggnadsnämnden visar på stora underskott. Mer om nämndernas resultat och prognos finns att läsa under 4.1.4.5 Nämndernas resultat samt 4.1.4.5.1 Kommentarer till nämndernas resultat och prognos.

Finansförvaltningen visar på ett positivt utfall på 138,6 mnkr medan prognosen är lagd till -148,4 mnkr. Dock är den negativa prognosen lägre än det budgeterade -355,3 mnkr. Det prognostiserade utfallet för skatteintäkter och generella bidrag och utjämning beräknas bli 30,8 mnkr högre än budgeterat. Finansiella intäkter och kostnader visar även det på positiva siffror liksom pensionskostnaderna vilka enligt prognosunderlag från KPA visar lägre kostnader än budgeterat. Mer om finansförvaltningens resultat och prognos finns att läsa under 4.1.4.7 Finansförvaltningens resultat.

Den nuvarande lagda negativa prognosen innebär att delar av resultatutjämningsreserven måste användas för att klara balanskravet och därmed undvika kravet på att återställa underskottet under tre år. Även om resultatutjämningsreserven kan användas innebär det att det egna kapitalet sjunker i kommunen då resultatutjämningsreserven är en del av det egna kapitalet. Ett lägre eget kapital innebär en försämrad ekonomisk ställning. En sämre ekonomisk ställning kan till exempel leda till sämre villkor vid upplåning.

3.1.4 Periodens investeringar - kommunkoncernen

Investeringar i kommunkoncernen

<i>Investeringar (mnkr)</i>	Utfall 2024 jan-aug	Utfall 2023 jan-aug	Prognos 2024	Budget 2024
Gävle kommun	169,2	215,1	501,8	622,0
Gävle Stadshus-koncern	710,5	1 127,8	1 354,3	1 505,3
Gävle Vatten AB	174,8	119,3	389,4	520,0
Övriga bolag*				
Summa	1 054,5	1 462,2	2 245,5	2 647,3

Övriga bolag redovisas inte per 24-08-31 då de historiskt enbart har en mindre investeringsverksamhet.

Gävle kommunkoncern är ur ett investeringsperspektiv mitt i en expansiv period med fokus att bygga för ett framtida Gävle med ökad kapacitet avseende bostäder, näringslivets efterfrågan på verksamhetsmark och infrastruktur.

Under året prognostiseras investeringar för cirka 2 245,5 mnkr varav 1 054,5 mnkr är genomfört per 31 augusti. Totalt är de genomförandegraden 43% av årets investeringsbudget vilket är lägre än föregående år. Den lägre investeringsnivån beror bland annat på tidsförskjutningar i projekt.

Enligt kommunfullmäktiges investeringsbeslut i juni 2024 så planerar kommunkoncernen investeringar på 9 553 mnkr för perioden 2025–2027 varav 4 102 mnkr planeras inom Gävle Stadshuskoncernen. Andra större planerade investeringar i bolag är Gävle Vatten är projekterar nytt reningsverk och utökad vattenförsörjning utöver exploatering av nya verksamhetsområden. Totalt beräknas Gävle Vatten investera för 2 400 mnkr åren 2025-2027.

Information om Gävle kommuns investerings- och exploateringsverksamhet framgår i delårsbokslutet under avsnitten 4.1.4.8 och 4.1.4.9

För att finansiera pågående investeringar har kommunkoncernen till och med 31 augusti ökat nettoupplåningen av långfristiga skulder med cirka 1 122 mnkr och samtidigt har likvida medel ökat med 571 mnkr under perioden.

Gävle kommunkoncern fortsätter att utöka den hållbara finansieringen med så kallade Gröna lån. Totalt är 2 885 (2 385) mnkr beviljat i gröna lån per 2024-08-31.

Gävle Stadshus-koncerns investeringar med kommentarer framgår under avsnitt 4.1.5.5

3.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

3.2.1 Omvärldsbeskrivning

3.2.1.1 Samhällsekonomisk utveckling

Den svenska lågkonjunkturen har nåtts och en återhämtning ligger framför oss. Inflationen är på tydlig tillbakagång, penningpolitiska lättnader både realiserats och förväntas med räntesänkningar på bred front, i Sverige och internationellt. Detta ger en skjuts uppåt för svensk konjunktur, till en början främst drivet av hushållens konsumtion men successivt även genom ökad export. En allt starkare konjunktur smittar av sig på arbetsmarknaden, men med eftersläpning efter att produktiviteten förstärkts. Därefter ökar antalet arbetade timmar, först via ökad medelarbets-tid men sedan via ökad sysselsättning. Först då, i slutet av 2025, påbörjas en nedgång av arbetslösheten. Över lag ligger den nya bedömningen väl i linje med vår föregående prognos som vi presenterade i april i år. Revideringarna i den nya prognosen är små när det gäller flertalet områden, exempelvis den reala utvecklingen och inflationen. Utfallen för första halvåret för arbetsmarknaden och lönesumman har dock kommit in något starkare än förväntat. Båda effekterna, timvolym och timlön, ligger bakom en upprevidering av SKR:s

skatteunderlagsprognos. Nästa år är utvecklingen i linje med vår syn från i våras och skatteunderlaget är inte reviderat, även om nivån är justerad givet revideringar av både 2023 och 2024.

Färre i befolkningen och i arbetskraften med ny framskrivning

SCB:s nya befolkningsframskrivning (från april i år) visar en långsammare framtida befolkningsökning jämfört med tidigare framskrivningar. Det beror främst på ett beräknat lägre barnafödande och antagande om lägre invandring. Befolkningen kommer, enligt framskrivningen, att vara 10,8 miljoner personer om 10 år (år 2033), en ökning med 247 000 personer. Det är en halvering jämfört med SCB:s prognosförra året då man räknade med en befolkningsökning på 488 000 personer mellan åren 2023 och 2033. Beräkningar av den förändrade demografins effekter på arbetsmarknaden visar att utan beteendeförändringar kommer den totala sysselsättningen öka med 130 000 personer i åldern 20–66 år fram till år 2033. Det är en minskning jämfört med den föregående befolkningsframskrivningen som visade på en ökning med närmare 170 000 personer. Ett lägre utbud på arbetsmarknaden tydliggör behovet av fortsatt aktiva arbetsmarknadsåtgärder för att förbättra matchningen och fullt ut använda tillgängliga resurser. För fortsatt tillväxt och förbättrad välfärd behövs samtidigt ytterligare fokus på produktivitetshöjande insatser för att kompensera för ett lägre arbetskraftsutbud.

(Källa; Makronytt 2/2024 240822)

Under första halvåret 2024 ökade Sveriges befolkning med 1 600 personer. Detta är den lägsta folkökningen som uppmätts under ett halvår på 2000-talet. Den sista juni 2024 var 10 553 300 personer folkbokförda i Sverige. Under senaste åren och första halvåret 2024 har det fötts färre barn än tidigare år, men den låga folkökningen 2024 beror främst på att antalet personer som registrerats som utvandrade ökat.

Barnafödandet i Sverige har haft en nedåtgående trend under flera år. Den trenden har fortsatt under första halvåret 2024. Under årets sex första månader föddes 50 500 barn vilket var det lägsta antalet födda första halvåret på 21 år. Jämfört med första halvåret 2023 föddes två procent mindre eller 1 000 färre barn.

Under första halvåret 2024 avled 47 000 personer vilket var 230 färre än samma period året före.

För Gävleborgs län minskade befolkningen med 498 personer under det första halvåret 2024.

(Källa scb.se)

3.2.1.2 Gävle kommun

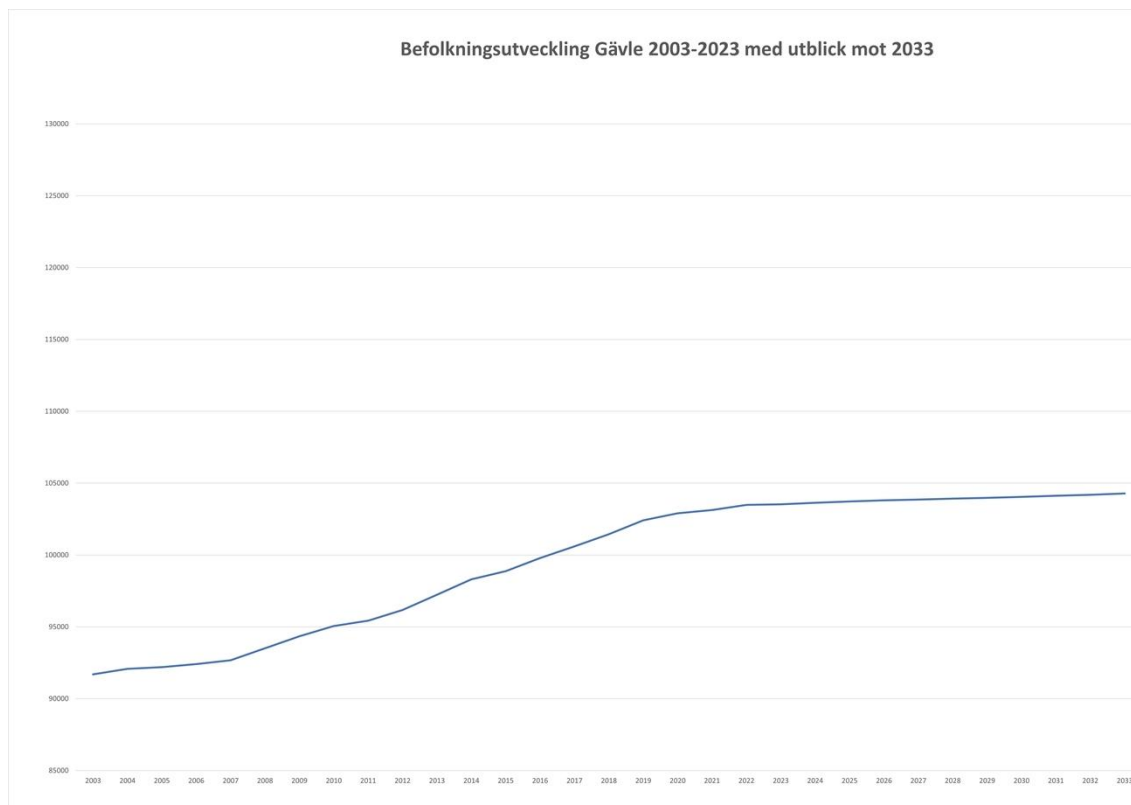
Befolkningsutveckling

Befolkningen i Gävle kommun uppgick till 103 597 invånare under per sista juni enligt SCBs offentliga statistik, vilket innebär en folkökning med 104 personer sedan årsskiftet. Årsprognosen för Gävle kommun uppgår till 103 637 enligt SCBs befolkningsframskrivning, vilket ger en ökning i årstakt på 144 personer.

Befolkningsutvecklingen kan även avläsas i förändrad befolkningsstruktur, exempelvis befolkningens åldersstruktur. Befolkningen ökar kraftigt i äldre-äldre åldrar och minskar i barn- och unga åldrar, vilket har en stor betydelse för de kommunala verksamheterna.

En förklaring till den väsentligt lägre befolkningstillväxten är trenden av minskade fruktsamhetstal, inte minst i Gävle kommun. Det medför rekordlåga födelsetal under period av år framöver. Det ackumulerade födelsetalet till och med vecka 36 uppgår till 633 barn, vilket är 139 färre än medelvärdet för åren 2018–2022 avseende motsvarande antal veckor

Senaste prognosen från SCB för Gävle kommuns befolkning visas i grafen nedan, med en prognos på ca 800 personer fram till år 2033.

Infrastruktur, sysselsättning och bostadsbyggande

Gävle kommun har en god planberedskap för nya bostäder inom kommunen. Kommunens planberedskap ligger idag på cirka 2352 bostäder varav 367 avser bostäder i småhus.

Fram till och med augusti 2024 har 29 bostäder i småhus färdigställts och 62 bostäder i flerbostadshus. Ett nytt bostadsförsörjningsprogram planeras antas av kommunfullmäktige i september. Målen i bostadsförsörjningsprogrammet är att det under 2024 ska färdigställas 115 småhus samt 234 antal bostäder i flerbostadshus.

Procentuell andel av den registerbaserade arbetskraften, 16–64 år, som är öppet arbetslösa eller sökande i program med aktivitetsstöd uppgår till 8,9 % i kommunen i jämförelse med Sverige snitt som är 6,4 %. (källa Gävle (ekonomifakta.se). Arbetslösheten har sjunkit i kommunen under de senaste åren. något som också följer trenden för riket.

3.2.2 Riskanalys

Kommunkoncernens finansförvaltning

I finansrapporten för tertial 2 2024 (Dnr 24KS222) lämnas en utförlig rapport kring Kommunkoncernens och kommunens lån och den kommer att behandlas vid Kommunstyrelsens möte i september 2024.

(Föregående år per sista augusti inom parentes)

Kommunkoncernens totala långfristiga skulder uppgår till 9 799 (8 718) mnkr varav långfristiga skulder till Kommuninvest uppgår till 9 150 (8 319) mnkr. Det innebär att upplåningen ökat med 831 mnkr. I denna beräkning är delägda bolag beräknade till 100 procent. Beviljad kreditram av kommunfullmäktige är 13 850 mnkr, där merparten av kreditramen finns hos Kommuninvest. Totalt har kommunkoncernen 3 898 mnkr kvar att nyttja av beviljad kreditram.

Utöver långfristiga skulder till Kommuninvest finns främst skulder för VA-verksamhet på 352 (367) mnkr och finansiell leasing på 218 (192) mnkr.

Lånen finansierar de kommunala bolagens investeringsverksamhet. Den kraftiga ökningen av räntan på fasta lån kommer successivt påverka genomsnittsräntan i låneportföljen som i sin tur ligger till grund för de kommunala bolagens finansieringskostnad. Under 2024 har effekterna av Riksbankens höjningar av styrräntan påverkat bolagens räntekostnader eftersom en del av låneportföljen består av lån knutna till 3-månaders Stibor. Bolagens räntekostnader påverkas också av att fasta lån förföll under 2023 och krävde refinansiering med högre ränta. Finansnettot i koncernen för perioden är -192 mnkr att jämföra med -145 mnkr samma period år 2023.

Den av Kommunfullmäktige antagna modellen för administrativa avgifter i Gävle kommun, KF beslut 2019-10-29, Dnr 19KS233-2, innehåller riktlinjer för kommunkoncernens hantering av marknadsmässiga borgens- och utlåningsavgifter som stämmer överens med lagstiftning och EU:s statsstödsregler.

Genom EU:s statsstödsregler avses alla insatser av ekonomisk art som snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen genom att gynna eller ge en ekonomisk fördel för ett visst företag eller en viss produktion. Dessa regler omfattar inte enbart de kommunala bostadsaktiebolagen, utan innefattar även annan verksamhet som bedrivs av kommunala företag på en konkurrensutsatt marknad.

Ränterisk

Enligt finanspolicyn har Gävle kommun som målsättning (norm) att skuldportföljens genomsnittliga räntebindningstid skall vara 3 år med en tillåten avvikelse på max +/- 12 månader. Skuldportföljen består av utestående externa lån. Enligt finanspolicyn får maximalt 45 procent av skuldportföljen ha en räntebindning som understiger 1 år, utfallet är 24 procent per 2024-08-31. För att långsiktigt mäta den finansiella styrkan följs soliditet och skuldsättning per invånare regelbundet upp.

Genom att arbeta med ett tak för skuldsättning per invånare skapas en intern process där varje investering provas noggrant med målsättningen att varje investering skall ha en hög självfinansieringsgrad. Utfallet för skuldsättningen exkluderat skuldsättningen för kommunens affärsverksamhet uppgår till 111 674 kr per invånare.

Genomsnittlig låneränta uppgick till 2,20 (1,63) procent. Kostnadsökningen på årsbasis vid 1 procentenhets ränteökning, på lån med rörlig ränta och fast ränta som förfaller inom ett år är 18 (11,5) mnkr.

Finansieringsrisk

Den genomsnittliga kapitalbindningstiden är 3,4 (3,1) år och 21 (23) procent av lånestocken förfaller inom 12 månader.

Hållbar finansiering

Gröna lån och lån för Vattenhantering

Totalt har Gävle kommunkoncern 2 885 (1 625) mnkr i gröna lån. Det innebär lån till projekt och åtgärder som främjar omställning till lägre koldioxidutsläpp, klimattålig tillväxt och minskad miljöpåverkan. Ramverket för gröna lån uppdelas i följande projekt: miljöåtgärder, vattenhantering, klimatanpassningsåtgärder, gröna byggnader, energieffektiviseringar, avfallshantering, hållbara transporter och förnybar energi. Totalt har kommunkoncernen 2 966 mnkr i Hållbara lån vilket är 34% av koncernens lån hos kommuninvest.

Gävle kommun 2 885 mnkr i Gröna lån avseende följande investeringar:

- 130 mnkr, AB Gavlegårdarna, Flerbostadshus Sörby backe
- 220 mnkr, Gästrike Ekogas AB, Biogasanläggning i Forsbacka
- 340 mnkr, Gävle Energi AB, Felixprojekt, fjärrvärmeledning Gävle-Sandviken
- 340 mnkr, AB Gavlegårdarna, bostadsområdet Godisfabriken
- 260 mnkr, Gavlefastigheter och AB Gavlegårdarna, div projekt.

- 395 mnkr, AB Gavlegårdarna, Bostäder södra Hemlingby
- 400 mnkr Gavlefastigheter, Hemlingborg avseende skola, förskola, idrottshall
- 500 mnkr Gavlefastigheter div mindre projekt
- 300 mnkr Gävle Vatten trygg vattenförsörjning Gävle-Älvkarleby

Under året har Gävle kommun beviljats 1 900 mnkr i lån för projekten Vattenförsörjning Gävle-Älvkarleby varav 300 mnkr har utbetalats under året.

Lån för Social Hållbarhet

Lån för social hållbarhet erbjuds av Kommuninvest till de kommuner och kommunala bolag som vill utveckla, stärka och synliggöra sina särskilda satsningar för att möta sociala behov och utmaningar. Det sociala ramverket delas upp i följande tre kategorier: boende och boendemiljöer, trygghet, säkerhet och tillgänglighet samt hälsa, utbildning, idrott och kultur.

Under året har tre projekt av Gavlefastigheters investeringar godkänts som lån för social hållbarhet avseende nedanstående tre projekt:

- Agnes kulturhus
- Hedesunda allaktivitetshus
- Andersbergs idrottshall

3.2.3 Pensionsmedel

Pensionsskulden för kommunen har beräknats enligt avtalet KAP-KL där SKR:s rekommendationer angående RIPS 21 ränta ligger till grund för beräkningen. Den förpliktelse som kommunen har att i framtiden betala ut pension redovisas på två olika sätt, enligt den så kallade "blandmodellen". Kommunen följer RKR R10 från Rådet för kommunal redovisning gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser.

De pensionsförpliktelser som har uppstått från och med 1998 och framåt, redovisas löpande under intjänandeperioden som en kostnad i resultaträkningen och som en avsättning i balansräkningen. Avsättningen vid delårsbokslut 2024 uppgick till 1 211 mnkr, inklusive särskild löneskatt. I denna post ingår pensionsförpliktelse för förtroendevalda om totalt 7,6 mnkr. I takt med att denna del sedan utbetalas kommer ingen kostnad att belasta kommunen, eftersom kostnaden redan har redovisats vid tidpunkten för intjänandet. De pensionsförpliktelser som har uppstått före 1998 har inte löpande redovisats som en kostnad i kommunen. Denna del uppgick till 1 179 mnkr. Fortsatt hög inflationen har påverkat pensionskostnaderna under första åtta månader 2024 som basbelopp- och ränteuppräknings om totalt 73,1 mnkr.

3.2.4 Hållbarhetsaspekter

Gävle kommunkoncern arbetar med hållbarhet utifrån tre olika perspektiv, ekonomiskt, socialt och miljömässigt.

Den ekonomiska aspekten gällande hållbarhet syftar till att säkerställa att kvaliteten på kommunkoncernens kärnverksamhet kan upprätthållas.

Kommunkoncernen har även tagit fram ett socialt hållbarhetsprogram som sträcker sig över mandatperioden 2019–2023. Programmet antogs i december 2018 av kommunfullmäktige.

Miljöstrategiskt program 2.0 beslutades av kommunfullmäktige den 30 mars 2020.

De kommunala bolagen presenterade sitt hållbarhetsarbete i respektive årsredovisning för 2023.

Gävle kommun upprättar årligen ett socialt hållbarhetsbokslut samt ett miljöbokslut där uppföljning av de strategiska programmen görs. Ytterligare information kring kommunens hållbarhetsarbete finns även under målanalysen "En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun"

Gävle Stadshus-koncernen har påbörjat sitt arbete med att anpassa sin hållbarhetsredovisning till det nya regelverket CSRD. Det nya lagkravet avseende hållbarhetsredovisning som trädde i kraft den 1 juli 2024, innebär att årsredovisningen för GSAB-koncernen som avlämnas avseende år 2025 ska upprättas i enlighet med CSRD. Regelverket CSRD gäller enbart för aktiebolag (ej kommun eller kommunalförbund) och tillämpas initialt bara av bolagen inom GSAB-koncernen.

3.3 Händelser av väsentlig betydelse

Kommunfullmäktige beslutade ny Riktlinje för god ekonomisk hushållning i Gävle Kommun vid sammanträdet i juni. Riktlinjerna avser den politiska styrningen över ekonomin främst på lång sikt, och har som syftet att ange ramar för vad som är god ekonomisk hushållning i Gävle kommun samt vilka grundantaganden som utgör basen för god ekonomisk hushållning som man politiskt måste beakta i samband med varje årsbudgetprocess.

God ekonomisk hushållning i Gävle kommun, enligt beslutade riktlinjer bygger på fyra grundantaganden:

1. Generationsperspektivet
2. Verksamhetsfokus
3. Finansiella mål är en politisk bedömning
4. Transparens och medborgarperspektiv

För att förstärka Gävles kommuns ekonomistyrning föreslås i riktlinjen ett nytt nyckeltal för kommunens ekonomi: *stark finansiell ställning*. Syftet med det valda nyckeltalet är att bland annat att undvika att kommunens egna kapital förändras på ett sådant sätt att generationsperspektivet sätts ur spel. Gävle kommuns definition av stark finansiell ställning är om justerat eget kapital som andel av skatter och bidrag överstiger 50 procent.

SCB kraftigt försämrade befolkningsprognos som kom under våren har påverkat kommunens planeringsarbete kraftigt under senare delen av perioden. Kommunen ser minskade barngrupper, minskad inflyttning och samtidigt fler äldre-äldre.

Försäljningen av mark har avstannat i och med den minskade efterfrågan av som finns på marknaden till följd av höga räntor, befolkningsutveckling och lågkonjunktur.

Arbete med införande av ny socialtjänstlag och träder i kraft 1 juli 2025 pågår inom de tre välfärdsnämnderna (arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden, omvårdnadsnämnden, socialnämnden). Det pågår ett omställningsarbete för att kunna tillmötesgå de intentioner som avses. Prioriterade områden är att skapa en mer förebyggande socialtjänst och kunna ge medborgarna tidigare insatser. Omvårdnadsnämnden arbetar också med ett förändringsarbete med bland annat att minska beroende av hyrpersonal.

Under sommaren meddelade kommundirektör Göran Arnell att han kommer att gå i pension under hösten. Rekryteringsprocessen har startats upp.

3.4 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

3.4.1 Gävle kommuns styrmodell

En politiskt styrd organisation

Gävle kommun är en politiskt styrd organisation vars högsta beslutande organ är kommunfullmäktige. Under kommunfullmäktige finns kommunstyrelsen och de ytterligare nämnder som fullgör kommunens uppgifter. I kommunkoncernen finns även fem helägda och två delägda bolag. Utöver bolagen finns fyra kommunalförbund.

Enligt regeringsformen är syftet med kommunal verksamhet att trygga rätten till bostäder och utbildning samt verka för social omsorg, trygghet, sysselsättning och för goda förutsättningar för hälsa. Kommunen är även ansvarig för den service som har stor betydelse för samhällets funktionalitet såsom infrastruktur, vatten- och avfallshantering samt tillsyn av miljöfarlig

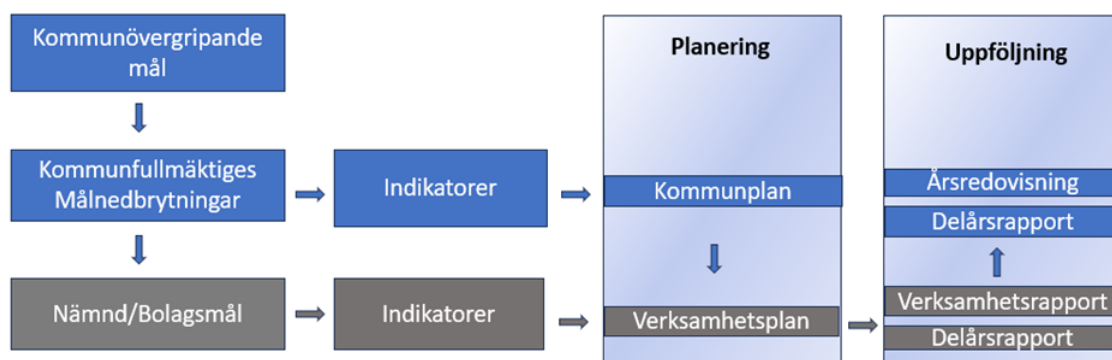
verksamhet och livsmedelshantering.

Kommunen styrs, förutom av regeringsformen, även av kommunallagen som ger stort utrymme för självstyre. Detta innebär att kommunen har rätt att själv bestämma på vilket sätt arbetsuppgifter ska organiseras och hur resurser ska fördelas.

Kommunens verksamheter erbjuder tjänster och service till människor, företag och organisationer. Det resultat som levereras till de som nyttjar tjänsterna och servicen, har betydelse för tilliten till kommunkoncernen.

Kommunfullmäktige fastställer nämndernas verksamhetsområden, dess uppgifter och dess inbördes förhållanden och arbetsformer i reglementen. Kommunfullmäktige beslutar också om reglemente för kommunens revisorer.

Gävle kommuns styrmodell

Kommunfullmäktiges mål är koncernövergripande och gäller för valperioden. Styrmodellen ska bidra till att skapa en helhetsbild och en röd tråd kommunfullmäktiges mål ner till det dagliga arbetet i verksamheterna.

Kommunövergripande mål

Gävle kommun har 5 kommunövergripande mål. De kommunövergripande målen kompletteras med finansiella mål. Kommunfullmäktige har beslutat om målnedbrytningar som gäller för nämnderna och bolagen.

Kommunfullmäktiges målnedbrytningar

I samband med Kommunplan 2024 (dnr 23KS40) har kommunfullmäktige beslutat om ett antal målnedbrytningar som ska gälla för kommunens nämnder och bolag och som ska brytas ned i respektive verksamhetsplan.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer är olika typer av nyckeltal/mätetal. Indikatorerna används vid uppföljningen av de kommunövergripande målen. För de målnedbrytningar som saknar indikatorer så beskrivs hur målet ska följas upp.

Varje indikator har ägarskap hos någon/några av kommunens förvaltningar eller bolag, som även är ansvariga för att indikatorn följs upp och analyseras. Indikatorerna är möjliga att mäta och beslutas alltid politiskt.

Parallellt med de kommunövergripande målen och målnedbrytningarna har Gävle kommun tre strategiska program inom miljö, social hållbarhet och näringsliv samt en översiktsplan för det växande Gävle. Såväl Kommunplan som strategiska program har beslutats av kommunfullmäktige varför måluppfyllelsen ska bedömas utifrån dessa dokument sammantaget. Nämnderna och bolagens målnedbrytningar baseras på kommunfullmäktiges målnedbrytningar. Nämnd och bolagsstyrelse ansvarar också för att uppföljningen omfattar ansvarsområden enligt reglemente, bolagsordning och ägardirektiv för att säkerställa nämnd- och bolagsstyrelse ansvar för verksamheten. Detta inkluderar även verksamhet som utförs av privata utförare där nämnd och bolagsstyrelse är huvudman. Kommunkoncernens rapportering till kommunstyrelsen och

kommunfullmäktige utgår från Kommunplanen.

Gävle kommun har en beslutad framgångskultur, där medarbetare ska våga testa nytt genom den tillitsbaserade styrningen, grundas på tre förhållningssätt. Dessa är möjliggörande, medskapande och medvetenhet.

Inom kommunkoncernen finns utöver förvaltningen ett antal bolag och kommunalförbund.

Dessa styrs också av Kommunplanen, men behöver också följa reglementen, bolagsordningar och förbundsordningar.

3.5 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga god ekonomisk hushållning ska prägla hela den kommunala koncernen. God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet både i ett kortare och ett längre tidsperspektiv.

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande kostnader och intäkter. Verksamhetens nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och statsbidrag. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion.

En ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet är nödvändiga förutsättningar för att kommunen ska kunna leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning. Normalt sett ska ekonomin visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av en för låg självfinansieringsgrad av investeringar. Målsättningen för nivåerna på exempelvis ekonomiskt resultat, skuldsättning och förmögenhet ska beslutas lokalt av varje kommun, utifrån lokalt rådande förutsättningar.

Det är kommunfullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. I juni 2024 sammanträde har Kommunfullmäktige beslutat nya Riktlinjen för god ekonomisk hushållning i Gävle Kommun. Riktlinjerna avser den politiska styrningen över ekonomin främst

på lång sikt. och har som syftet att ange ramar för vad som är god ekonomisk hushållning i Gävle kommun samt vilka grundantaganden som utgör basen för god ekonomisk hushållning som man politiskt måste beakta i samband med varje årsbudgetprocess.

God ekonomisk hushållning i Gävle kommun, enligt beslutade riktlinjer bygger på fyra grundantaganden:

1. Generationsperspektivet
2. Verksamhetsfokus
3. Finansiella mål är en politisk bedömning
4. Transparens och medborgarperspektiv

För att förstärka Gävles kommuns ekonomistyrning föreslås i riktlinjen ett nytt nyckeltal för kommunens ekonomi: *stark finansiell ställning*. Syftet med det valda nyckeltalet är att bland annat att undvika att kommunens egna kapital förändras på ett sådant sätt att generationsperspektivet sätts ur spel. Gävle kommuns definition av stark finansiell ställning är om justerat eget kapital som andel av skatter och bidrag överstiger 50 procent.

Nedan följer en avstämning och utvärdering av god ekonomisk hushållning i Gävle kommunkoncern och Gävle kommun. Därefter följer en analys av den kommunala koncernens ekonomiska ställning. Kommunfullmäktige fastställer årligen, i samband med budgetbeslutet för kommande år, kommunens mål för en god ekonomisk hushållning. Inom kommunkoncernen finns gemensamma prioriterade målområden för både för finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning. För bolagen anges målsättningarna i ägardirektivet. Både för de helägda bolagen och för kommunen anges finansiella mål kopplat till resultat och soliditet. Kommunfullmäktiges prioriterade målområden riktar sig både till den kommunala organisationen och till de kommunala bolagen. Bolagen kan utfärda ytterligare egna riktlinjer och mål för finansiell planering. Respektive styrelse har ett självständigt ansvar för bolagets finansiella verksamheter och risker.

3.5.1 Målanalys av kommunövergripande mål

Den övergripande målanalysen visar att kommunen har uppfyllt alla kommunövergripande målen till viss del. Av de 21 målnedbrytningarna bedöms en som röd, att målet ej uppfylls och 3 stycken bedöms som gröna, att målen uppfylls. Resten av målnedbrytningarna bedöms som gula, att målet uppnås till viss del.

Av de 4 finansiella målen uppfyller kommunen 1 av målen och 3 stycken av målen bedöms som röda, att målen ej uppfylls.

3.5.1.1 Kommunövergripande mål, översikt

Kommunövergripande mål med tillhörande målnedbrytningar	
◆	Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor
◆	<i>Gävles skolor ska ge alla barn och elever en utbildning av hög kvalitet, vara likvärdiga och kompensera för olika bakgrund och förutsättningar</i>
◆	<i>Tryggheten och närvaron i skolan skall öka</i>
◆	<i>Arbetsmarknadens behov ska än mer styra vägledning till och innehåll i utbildningar</i>
●	<i>Utbildningskedjan ska leda till att fler kommer i arbete</i>
◆	Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen
●	<i>Barn och ungas livssituation ska förbättras i alla stads- och kommundelar</i>
◆	<i>Samhället ska möta psykisk ohälsa, kriminalitet och missbruk med en bredd av tidiga förebyggande insatser</i>
●	<i>Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun</i>
◆	<i>Personer med funktionsnedsättning ska ha större inflytande över frågor som berör dem</i>
◆	<i>Gävle kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare</i>
◆	Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle
◆	<i>Bättre förutsättningar ska skapa möjligheter för fler företag att etablera sig i Gävle</i>
◆	<i>Service, kommunikation och återkoppling ska förbättras inom hela kommunkoncernen</i>
◆	<i>Kommunkoncernen ska samverka mer med näringslivet för en bättre kompetensförsörjning</i>
◆	<i>Kommunkoncernen ska vara en attraktiv avtalspart som främjar sund konkurrens</i>
◆	En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov
◆	<i>Samhällsplaneringen bidrar till ökad trygghet och minskad segregation i kommunens alla stadsdelar och orter.</i>
◆	<i>Gävle kommun arbetar för en hållbar och robust tillgång till vatten och energi.</i>
◆	<i>Samhällsplaneringen ska ge invånarna tillgång till bostäder enligt den efterfrågan som finns och ska bidra till ett hållbart, innovativt byggande med god arkitektonisk kvalitet.</i>
◆	<i>Samhällsplaneringen ska utgå ifrån att bygga ett robust samhälle som klarar ett förändrat klimat</i>
◆	En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun
■	<i>Luftkvaliteten ska förbättras och klimatutsläppen minska i takt med Gävle kommuns ansvar enligt Parisavtalet</i>
◆	<i>Gävle kommun ska underlätta och bidra till medborgarnas och näringslivets omställning till fossilfria och hållbara transporter.</i>
◆	<i>Biologisk mångfald i såväl vatten som på land ska stärkas.</i>
◆	<i>Samhället ska utgå ifrån cirkulär resurshantering.</i>

Finansiella mål	
■	God ekonomisk hushållning
●	Resultatet ska långsiktigt uppgå till minst 1 procent av skatteintäkterna
■	Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans
■	Skattefinansierade investeringar har långsiktigt en hög självfinansieringsgrad

3.5.1.2 Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Gävles skolor ska ge alla barn och elever en utbildning av hög kvalitet, vara likvärdiga och kompensera för olika bakgrund och förutsättningar

Kommunens verksamheter

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har beviljats statsbidrag för romsk inkludering och de planerade insatserna syftar till att förbättra romska ungdomars möjligheter i skolan och öka förutsättningar för vidare studier. Kommunstyrelsen stödjer modersmålslärare i nationella minoritetsspråk samt utbildning Gävle i sitt arbete med att komma igång med förskola på finska.

Samhällsbyggnadsnämnden

Gävle kommuns riktlinjer "Vår plats för barn o unga" gällande storlek, kvalitet och innehåll för friytor inom skola och förskola ger stöd så att tillräckliga och lämpliga friytor för barn och elever avsätts i detaljplanen som sedan säkerställs i bygglovsprövningen.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden genomför aktiviteter inom Kulturtrappan enligt plan, bland annat på Gävle Konstcentrum och på biblioteket där personalen upplever ökat intresse från förskolor att besöka biblioteket. Ett samarbete med Utbildning Gävle pågår med *Kulturfritids* via Kulturskolan och det planeras för en konferens med fokus på estetiska lärprocesser. Kulturtrappans styrgrupp planerar även utbildningsdagar under läsåret 2024/2025 för kommunens praktisk-estetiska lärare. Genom det påbörjade arbetet med kulturdriven utveckling (utvecklingsområde i verksamhetsplanen) är förhoppningen att kunna nå ännu fler barn och unga, skapa delaktighet och medinflytande kring kulturlivet. Utöver konserter inom Kulturtrappan har Gävle Konserthus och Gävle Symfoniorkester ett stort antal program direkt riktade mot barn och unga. Kultur- och fritid erbjuder simundervisning till elever från förskoleklass till och med årskurs 4.

Socialnämnden

Socialnämnden fortsätter samverkansmodell SSPF med sex pågående ärenden och ytterligare tre ärenden från och med skolstart ht 2024. Fältgruppen har genomfört gruppinsatsen Nödstopp 2 gånger under tertiäl 2 vilken till stor del infaller under sommarlovet då skolor är stängda. Nödstopp erbjuds prioriterade skolor där det finns oro för de ungas normbrytande agerande i grupp.penvården ungdom har sedan januari 2024 kompletterats med ett SIG-team (Sociala insatsgrupper) om 4 medarbetare. SIG-teamet har extra hög tillgänglighet för de ungdomar som riskerar eller har hamnat i kriminalitet.

Utbildning Gävle

Pedagogisk omsorg

Utbildning Gävle genomför årligen en föräldraenkät i syfte att vårdnadshavare med barn i pedagogisk omsorg ges möjlighet att återkoppla hur de upplever verksamheterna och arbetet som bedrivs i dessa. Föräldraenkät 2024 rörande pedagogisk omsorg påvisade att vårdnadshavare med barn i pedagogisk omsorg generellt är mycket nöjda med verksamheten. Svarefrekvensen för enkäten 2024 var sammantaget 70 procent, en klar förbättring i jämförelse med tidigare år.

Förskola

Vårdnadshavare med barn i förskola i Gävle kommun har haft möjlighet att svara på en enkät kring hur de upplever verksamheterna och arbetet som bedrivs i dessa. Svarefrekvensen var 72 procent, vilket är betydligt högre än svarefrekvensen tidigare år (då den har legat kring 55 procent).

Föräldrarna upplever att förskolans arbete med normer och värden fungerar bra. Föräldrar upplever i lägre utsträckning nöjdhet med informationen kring barnets utveckling. För tre av områdena är värdet högre och för ett indexområde ligger index på samma nivå som 2023. Årets totalresultat är bättre än föregående år (2023). Resultatet är bättre på 10 av 15 frågor.

Årets enkätresultat visar att vårdnadshavarna är mer nöjda med informationen kring barnets utveckling. Fortfarande anger en stor grupp vårdnadshavare att de inte har haft något utvecklingsamtal. Resultatet har dock förbättrats något jämfört med föregående år, men drygt 25 procent av vårdnadshavarna uppger att de inte har haft ett utvecklingsamtal. Frågan behöver kompletteras med ytterligare uppgifter inför kommande enkäter så att det bättre går att analysera utfallet. Relevanta uppgifter som behöver finnas är när barnet började förskolan och ålder på barnet.

Förskoleklass

Verksamheten förskoleklass har goda förutsättningar att bedriva undervisning utifrån parametern andel lärare med pedagogisk högskoleexamen 92,8 procent, vilket är högre än föregående år då det var drygt 89 procent. Personaltätheten i Gävle var 21,4 elever per lärare jämfört med 17,6 elever per lärare i rikssnittet.

Det genomförs årligen en nationell kartläggning i svenska och matematik i förskoleklass, vilka vardera består av fyra delmoment med aktiviteter. Syftet med kartläggningen är att tidigt kunna sätta in stöd till klasser utifrån resultaten som ger en indikation på om eleverna kommer att nå de kriterier som ska uppfyllas senare i svenska och matematik i årskurs 1 och 3. I den årliga kartläggningen i svenska och matematik för eleverna i förskoleklass presterade eleverna något sämre under läsåret 23/24. Det var 66,3 procent av eleverna som bedömdes klara alla fyra aktiviteter i svenska medan motsvarande för matematiken var 70,1 procent.

Fritidshem

Fritidshemmens verksamhet har goda möjligheter för undervisning tack vare en hög andel fritidslärare och fritidspedagoger. Andelen årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen i kommunala fritidshem var i Gävle 73% under 2023, vilket är en ökning från föregående år då siffran låg på 66%.

Grundskola

Uppföljning av resultaten i grundskolan har följt plan under vårterminen. I januari genomfördes resultatdialoger utifrån julbetygen, och dialogerna från höstterminen 2023 följdes upp. De utmaningar som framkom handlar bland annat om fortsatt arbete med att utveckla bedömarkompetensen, brist på behöriga lärare i framför allt matematik och de naturvetenskapliga ämnena samt hur skapa goda lärmiljöer när man tar emot många nya elever, men också trygghetsfrågor.

Under samtalen lyftes även behovet av stöd för att öka förutsättningarna för elevernas lärande. En fråga som har lyfts på flertalet skolor är särskilt stöd i form av anpassad studiegång, där

eleven inte fullföljer ett eller flera ämnen i grundskolan. Det kan då bli svårt att på kort tid läsa in ämnet på gymnasiet.

Insatser som gjorts är exempelvis bättre vikariehantering; rekrytering av legitimerade lärare i matematik och naturorienterande ämnen; extra stöd i de naturorienterande ämnena; rekrytering av specialpedagoger och speciallärare med inriktning läs- och skrivutveckling; riktat stöd till de elever som saknar behörighet i engelska, matematik samt svenska/svenska som andraspråk; ökad samverkan mellan skola, region och socialtjänst. Insatserna har varit olika utifrån skolornas olika förutsättningar och behov.

Alla skolenheter har individuella planer för eleverna och avstämningar har skett kontinuerligt för att följa upp att åtgärder/aktiviteter ger effekt, annars diskuterades elev och lärare förslag på nya åtgärder/aktiviteter i den individuella planen.

Under vårterminen fortsatte det arbete som inleddes 2023 med anpassade studiegångar, där Gävle, särskilt i årskurs 9, ligger betydligt över riksgenomsnittet. Skillnader mellan skolenheter har analyserats och åtgärder har satts in baserat på varje skolas och rektorsområdes unika förutsättningar.

Efter sommarskolan var behörigheten till gymnasieskolan 86,1, vilket är det bästa resultat för Gävle kommun sedan det nya betygssystemet infördes.

Statistiken efter genomgången sommarskola visar att 87,7 procent av pojkarna uppnådde gymnasiebehörighet. Motsvarande resultat för flickor var 84,3 procent.

Meritvärdet är något lägre, 210,4 vårterminen 2024 jämfört med 212,9 vårterminen 2023.

Behörigheten till yrkesprogram på gymnasieskolan har ökat i Gävle kommun de senaste åren, från 78,7 procent 2017 till 83,2 procent 2024. Resultaten från sommarskolan är dock inte medräknade, inklusive sommarskolan är siffran 86,1 för Gävle kommunala skolor 2024.

Anpassad skola

Samtliga elever i åk 4 fick gymnasiesärskolebevis och 56 procent på nationella programmen blev anställningsbara vilket var en lägre andel än föregående läsår men fortsatt högre än genomsnittet i landet. Orsaken till sänkningen bedöms vara större behov av anpassningar i elevgruppen samt ökade svårigheter att få ut elever på arbetsplatser.

Genomsnittlig betygspoäng för elever i anpassad gymnasieskola åk 4 var 13,8. Det var en höjning från föregående läsår då genomsnittlig betygspoäng var 12,7.

I kunskapsbedömning i Unikum var det i flertalet ämnen 100 procent av eleverna som bedömdes ha uppnått godtagbara kunskaper.

Gymnasieskola och IM

Uppföljningar av höstens resultatdialoger har genomförts enligt plan. Utvecklingsområden har varit likvärdig bedömning, främja närvaron samt följa upp insatser och åtgärder för att eleverna ska nå sina mål. Alla elever har en individuell studieplan, som har följts upp med eleven under läsåret. Uppföljning har varit på individnivå och gruppnivå vid klasskonferenserna, som genomförts inför utvecklingssamtalen. Rektorerna har arbetat med att ta fram tydliga rutiner kring elevhälsoarbetet på respektive område och där behöver vi fortsätta att arbeta med extra anpassningar och särskilt stöd.

Andelen elever med gymnasieexamen eller yrkesexamen ökade från 87,4% läsåret 2022/2023 till 87,9%. Medelbetyg för elever med examen ökade från 14,51 till 14,75 meritpoäng. Även andelen elever med A-E i alla ämnen ökade från 61,4% till 64,4%. Andelen elever på yrkesprogram med grundläggande behörighet till högskola eller universitet minskade några procentenheter från föregående läsår.

Genomströmningen till nationella program från IM-gymnasiet var i samma nivå som föregående läsår, 43 elever blev under läsåret behöriga till nationellt program, Föregående läsår var summan 44 elever. Av årets 43 elever gick 30 år 1 och 13 år 2.

I åk 2 på yrkesintroduktion/ yrkespaket blev samtliga elever anställningsbara efter

genomgången utbildning.

På introduktionsprogrammet programinriktat val var 45 elever inskrivna under läsåret. Av dessa blev 10 elever behöriga till nationellt program under läsåret.

Analys av indikatorerna

Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)

Meritvärdet är något lägre, 210,4 vårterminen 2024 jämfört med 212,9 vårterminen 2023. Att meritvärdet har sjunkit samtidigt som andelen elever som når gymnasiebehörighet har ökat kan delvis förklaras med att andelen elever som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen har sjunkit något och nu ligger på 64,6 procent jämfört med 66,2 procent våren 2023. Andelen är lägre än medelvärdet för perioden 2014 - 2024. En bidragande orsak till att elever inte uppnår målen i samtliga ämnen är att elever har anpassad studiegång. En elev med anpassad studiegång kan i princip inte uppnå kunskapskraven i samtliga ämnen. Andelen elever i Gävle med anpassad studiegång i årskurs 9 har tidigare läsåret legat på en betydligt högre nivå än riket.

Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9, lägeskommun, andel (%)

Indikatorn beräknas på statistik som redovisas årligen Skolverket med ett års fördröjning och siffrorna för 2024 kommer att publiceras vecka 14 2025. Lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne är lägre i Gävle jämfört med riket, som har 72,4. Lärare med legitimation och behörighet i minst ett ämne har i Gävles de senaste åren pendlat mellan knappt 69,8 och 70,7 och värdet för 2023 är högre jämfört med de tre tidigare åren.

Indikator	Status	Utfall	Målvärde	Prognos Helår
Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)		210	Öka	
Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1-9, lägeskommun, andel (%)	Ok		Öka	Uppnås delvis

Tryggheten och närvaron i skolan skall öka

Kommunens verksamheter

Kommunstyrelsen

Ett arbete bedrivs för att öka samt få mer systematik i arbetet med de våldsförebyggande metoderna *Mentorer i våldsprevention* och *Machofabriken* i skolan. Metoderna är framgångsrika, men upplevs av skolverksamheten också tidskrävande. Enheten för social hållbarhet omvärldsbevakar konstant och undersöker goda alternativ. Gävle kommuns samverkansprojekt, "Det handlar om trygghet" med Rädda Barnen (elevhälsa, grundskola, socialtjänst och Barnahus) pågår genom utbildningar om våld riktat till skolpersonal, lektionsupplägg riktat till elever samt utveckling av digitalt samtalsverktyg för svåra samtal med barn. Genom värdeöverföringsmedel finansieras flera olika aktiviteter/projekt för att nå målet. Exempel är *Barn och Unga i Sätra*.

Säkerhetsenheten verkar för förbättrade resultat i Gävles skolor genom att stötta verksamheterna inom utbildning Gävle med bland annat utbildningar och vid incidenthantering.

Samhällsbyggnadsnämnden

Kontinuerlig tillsyn av skolor och förskolor för att uppnå god inomhusmiljö, under våren har tillsyn gjord gällande UV-skydd på förskolegårdar. Särskilda insatser och beteendepåverkande åtgärder för en säkrare och tryggare skolväg kommer att genomföras med skolorna Hemlingborg och Staffansskolan under hösten.

Kultur- och fritidsnämnden

Arbetet med att utveckla fritidsgårdsverksamheten utifrån Public Partners utredning fortsätter och under våren har rekrytering av projektledare för stärkta fritidsgårdar genomförts. Projektet har pågått under sommaren. Via fritidsgårdarna och projektet En aktiv och meningsfull fritid erbjuds Gävles unga aktiviteter under både lov, kvällar och helger. I samverkan med Brottsförebyggarna i Gävle tas ett koncept med samarbetsövningar fram som framför allt skolor ska kunna boka i Hemlingby friluftsområde. Fritid arbetar även fram ett friluftskoncept med olika gruppstärkande övningar med koppling mot friluftsliv.

Utbildningsnämnden

Vid läsårsstart 2023/24 påbörjades implementering av utbildning Gävles nya arbetsgång vid elevfrånvaro. Arbetsgången är gemensam för samtliga skolformer. Under läsåret har arbetet med att förebygga frånvaro och främja närvaro genomförts utifrån den gemensamma arbetsgången. I mars 2024 påbörjades en utvärdering av arbetsgången. Sammanställningen ovan är en del i underlaget till utvärderingen. Det är inte att förvänta att samtliga delar av den nya arbetsgången är fullt ut implementerade redan efter ett knappt läsår. Ett tydligt genomgående resultat var dock att första kontakten med vårdnadshavare, och för gymnasiet myndiga elever, var något som i hög utsträckning genomfördes i samtliga verksamheter.

Analys av indikatorerna

Elevfrånvaro grundskola

Om man jämför läsåret 23/24 med läsåret 22/23, och inte utifrån tertial, så har närvaron i grundskolan ökat från 88,9 procent till 89,6 procent. Det är marginella skillnader över tid. Generellt sett har frånvaron minskat något i grundskolornas förskoleklass till årskurs 6 medan eleverna på högstadiet har ökat sin frånvaro. Ökningen kan bero på att skolorna strävar efter att minska de anpassade studiegångarna. Enligt flera skolledare förekommer det att även om anpassningen av studiegången tas bort, gör eleverna egna justeringar och väljer att utesluta vissa ämnen.

Elevfrånvaro gymnasieskola

Närvaron i gymnasieskolan uppvisar även den en svag förbättring läsåret 2023/2024, en ökning

från 85,5 procent till 86,1 procent. På de nationella programmen har närvaron ökat från 86,9 procent till 87,3 procent. IM-gymnasiet ökade närvaron från 67,3 procent till 69,5 procent. Att frånvaron är högre på IM-gymnasiet är förväntat, eftersom flertalet elever där har just frånvaro som största utmaning och anledning till att de inte uppnått gymnasiebehörighet. Frånvaron totalt är något högre för flickor, 14,1 procent mot pojkarnas 13,4 procent. Vad gäller den oanmälda frånvaron är förhållandena omvända, med 3,8 procent för pojkarna och 2,8 procent för flickorna.

Skattning om livet (åk 4), skattning 1–10

Eleverna har svarat på frågan "Om du tänker på hur du har det. Välj den siffra som passar bäst." Medelvärde från en fråga och frågorna är en skattning mellan 1–10, ju högre siffra desto bättre. Resultatet 8,68 visar att en huvuddel av eleverna i åk 4 skattar att de har det bra.

Skattning om livet (åk 7), skattning 1–10

Eleverna har svarat på frågan "Om du tänker på hur du har det. Välj den siffra som passar bäst." Medelvärde från en fråga och frågorna är en skattning mellan 1-10, ju högre siffra desto bättre. Resultatet 7,74 visar att en huvuddel av eleverna i åk 7 skattar att de har det bra. Samtidigt är resultatet lägre i åk 7 jämfört med i åk 4, vilket visar att eleverna i åk 7 i mindre utsträckning ser positivt på hur det har det jämfört med eleverna som går i åk 4.

Trygghetsindex föräldrar förskola, skattning 1–10

Indexvärdet består av tre frågor. På två av frågorna finns ingen skillnad i resultat mellan vårdnadshavare till pojkar respektive flickor. På frågan om barnet trivs på förskolan är vårdnadshavare till flickor mer positiva i sina svar än vårdnadshavare till pojkar. Målvärdet uppnås.

Indikator	Status	Utfall	Målvärde	Prognos Helår
Eleverfrånvaro grundskola		10,8 %	Minska	
Eleverfrånvaro gymnasium		13,9 %	Minska	
Skattning om livet (åk 4), skattning 1–10		8,68	Öka	
Skattning om livet (åk 7), skattning 1–10		7,74	Öka	
Trygghetsindex föräldrar förskola, skattning 1–10		8,7	Öka	

Arbetsmarknadens behov ska än mer styra vägledning till och innehåll i utbildningar

Kommunens verksamheter

Kommunstyrelsen

Fokus under året har varit på planering inför kommande förankringsprocess med chefer, vilken startar i oktober.

Omvårdnadsnämnden

Omvårdnadsnämnden är en aktiv part i Vård- och omsorgscollege, i samarbete med Utbildningsnämnden.

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd

Vuxenutbildningen genomför "dimensioneringsuppdraget" som innebär att de i samarbete med andra vuxenutbildningar och gymnasieskolor i Gästrikland säkerställer att de utbildningar som ges bättre matchar behoven hos arbetsgivare. Vuxenutbildningen samverkar även med branscher för att se deras behov nu och framåt.

Samtal förs fortlöpande med arbetsgivare i branschen i syfte att säkerställa APL-platser på yrkesprogram.

Utbildningsnämnden

Åtgärder utifrån behovet att öka andelen platser på yrkesprogram är bland annat inriktningsgaranti och flytt av VO i syfte att skapa utrymme för utökning av berörda program.

Analys av indikatorerna

Gävle kommun ska matcha Skolverkets bedömning av utbud för yrkesprogram

På utbildning Gävles gymnasieskolor erbjuds läsåret 2024/25 i årskurs 1 364 utbildningsplatser på yrkesprogram, vilket är 35,3 procent av det totala antalet utbildningsplatser. Läsåret 2023/24 var 36,7 procent av eleverna på utbildning Gävles gymnasieskolor inskrivna på ett yrkesprogram. Vid en sammanräkning av samtliga kommunala och fristående gymnasieskolor i Gävle och Sandviken ökar andelen elever inskrivna på yrkesprogram till 49 procent. I Skolverkets planeringsunderlag för gymnasial utbildning 2023 görs bedömningen att fördelningen av utbildningsplatser i Gävleborgs län för att möta arbetsmarknadens behov bör vara 49 procent högskoleförberedande program och 51 procent yrkesprogram.

Gävle kommun ska matcha Skolverkets bedömning av utbud för högskoleförberedandeprogram

24/25 var andelen utbildningsplatser åk 1 högskoleförberedande program 64,7%. Inskrivna elever läsåret 23/24 var på HP 63/3%. Sammanräknat med fristående skolor och Sandviken blir andelen 51%.

Indikator	Status	Utfall	Målvärde	Prognos Helår
Gävle kommun ska matcha Skolverkets bedömning av utbud för yrkesprogram		35,3 %	51 %	
Gävle kommun ska matcha Skolverkets bedömning av utbud för högskoleförberedande program		64,7 %	49 %	

Utbildningskedjan ska leda till att fler kommer i arbete

Kommunens verksamheter

Samhällsbyggnadsnämnden

För att underlätta att allt fler ska komma ut i arbetet har Bygg och miljö haft sju praktikanter under 2024. Fem stycket läser kvalificerad yrkeshögskoleutbildning till bygglovshandläggare och två läser Samhällsplanerarprogrammet på Gävle högskola.

Kultur- och fritidssektorn

Kultur tar regelbundet emot praktikanter från årskurs 8 med mål att utbildningskedjan ska leda till att fler kommer i arbete samt synliggöra kultursektorn och möjligheterna till yrken inom kultur.

Omvårdnadsnämnden

Nämnden arbetar aktivt med nystartsjobb, och nu har samtliga vård- och omsorgsboenden nystartsjobb i form av servicebiträden i verksamheten.

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd

Vuxenutbildningen har en särskild samordnare som givits uppdrag att under slutet på yrkes- och kombinationsutbildningar matcha ut elever mot arbetsgivare för att eleverna i än högre grad ska nå anställning efter slutförd utbildning.

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd

Vuxenutbildningen ingår dels i ett strategiskt samarbete med strategiska chefer hos bland annat Arbetsförmedlingen, dels ett dagligt operativt utförande samarbete kring enskilda elever. Insatser här är bland annat samarbeten rörande näringslivets behov av kompetens, för att avgöra, starta och genomföra efterfrågade utbildningar.

Gavlegårdarna

Uppbackade av ett samarbetsavtal med Gavlegårdarna håller ungdomsgårdar och fritidsklubbar sina verksamheter öppna och får möjligheter att erbjuda barn och ungdomar kreativa och lärande miljöer där det i förekommande fall även erbjuds hjälp med läxläsning.

Gävle hamn AB

Gävle Hamn AB är i samtal med Utbildning Gävle för att möjliggöra för elever i årskurs 8 att genomföra sin praktik på bolaget. Genom praktisk arbetslivsorientering (PRAO) kan bolaget presentera sin verksamhet för framtida arbetskraft.

Analys av indikatorerna

Basvärdet för 2024 är 6,4%. Utfallet för 2024 är 6,0%. Målvärdet ("minska") uppnås därmed.

Indikator	Status	Utfall	Målvärde	Prognos Helår
Invånare 16-24 som varken arbetar eller studerar andel (%)		6 %	Minska	

Observera att utfallet från MUCF sker med fördröjning och avser 2022. <https://www.mucl.se/verktyg/statistik-om-unga-som-varken-arbetar-eller-studerar>

3.5.1.3 Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

Barn och ungas livssituation ska förbättras i alla stads- och kommundelar

Kommunens verksamheter

Kommunstyrelsen

En fritid fri från våld/Stärkta fritidsgårdar är ett våldsförebyggande pilotprojekt som syftar till att utbilda och kompetensutveckla arbetslag på fritidsgårdarna i Andersberg, Brynäs och Bomhus i metoden Mentorerna i våldsprevention Fritid. Målet är trygga fritidsgårdar med kompetenta vuxna förebilder i varje stadsdel som kan erbjuda meningsfulla aktiviteter för stadsdelens unga.

Gävles olika stadsdelsnätverk är ett viktigt forum där stadsdelsnära aktiviteter planeras och samordnas med medborgare, civilsamhälle, kommunala verksamheter och bolag samt näringsliv och där styrning och ledning nu ses över för bästa utveckling framåt.

Ett våldsförebyggande arbete via Våga bry dig pågår vilket är ett våldsförebyggande arbete för våld i nära relation oberoende av plats och sker i samarbete med sektorerna, polisen och Gavlegårdarna.

Ett arbete pågår med att uppmuntra olika aktörer att regelbundet ordna aktiviteter för sverigefinska barn och unga i olika stads- och kommundelar utifrån att Gävle kommun ingår i finskt förvaltningsområde.

Arbetet med att förbättra medborgares livssituation fortsätter genom Stadsdelslyftet i Andersberg. Andreassalen har tillgängliggjorts som mötesplats och antalet föreningar och organisationer som anordnar aktiviteter ökar stadigt. Flera fritidsaktiviteter sker i stadsdelen tillsammans med Rädda Barnen, Gefle IF och andra civilsamhällesorganisationer liksom ett arbete med att involvera barn och unga samt seniorer i arbetet med att rusta utemiljön. Ett fortsatt arbete sker med att fortsätta lyfta ojämlika villkor/möjligheter som att ta sig till skolan, inom samt till och från stadsdelen på ett enkelt och tryggt sätt. Ett arbete pågår avseende satsning på rumslig tillgänglighet, ökad möjlighet för social interaktion och ökad rörlighet i och mellan stadsdelen genom arbetet med allaktivitetsyta i Andersberg.

Genom arbetet med En kommun fri från våld stärks det våldsförebyggande arbetet i Andersberg bland annat genom samarbete med Shanazi hjältar och Rädda Barnen liksom en implementering av prevention mot könsstympning.

Genom värdeöverföringsmedel finansieras flera olika aktiviteter/projekt för att nå målet.

Exempel är Barn och Unga i Sätra där förebyggande insatser genomförs och där man arbetar relationsbyggande i etablerande och nya kanaler för att barn och unga ska ges goda och likvärdiga förutsättningar till en trygg barndom och positiva framtidsutsikter.

Aktiv Fritid arbetar med kultur- och fritidsaktiviteter till personer med funktionsnedsättning som bor i antingen grupp, servicebostad eller har stöd från det personliga stödet inom Gävle kommun.

BoKvar sker i samverkan mellan Gävle kommun och Gavlegårdarna för att förebygga att hyresgäster förlorar sin lägenhet på grund av förfallna hyresbetalningar, vanvård av bostaden eller störning.

Kommunala väktare och andra typer av trygghetsinsatser genomförs bland annat genom ett gemensamt lägesbildsarbete syftandes till att skapa en bredare och mer komplett lägesbild som respektive aktör sedan kan använda i planering av den egen verksamhet.

Socialnämnden

Stödet för föräldrar med barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) har utvecklats, och flera förebyggande insatser pågår för att motverka utanförskap och kriminalitet. Program som "Machofabriken" och "Mentorerna i våldsprevention" genomförs på skolor, och samarbeten med lokalsamhället fortsätter.

Kultur och fritidsnämnden

Inom ramen för finskt förvaltningsområde har Gävle Konserthus länkat från sin hemsida till

Region Gävleborgs finska översättningar med information om verksamheten. Gävle Konserthus har informerat Region Gävleborg kvartalsvis om planerat kulturutbud kopplat till Sveriges nationella minoriteter. Region Gävleborg formger ett samlat digitalt program inom ramen för samverkansmodellen.

I Forsbacka bruk planerades det under våren för en större renovering av lokalen Labbis, ett projekt som avslutats under delår 2. Labbis är brukets hjärta och genom en satsning på detta hus möjliggör vi för stiftelsen att utveckla aktiviteter och verksamhet som kommer medborgarna till gagn. Ett annat exempel på förbättring av barn och ungas livssituation i alla stads- och kommundelar är Andreassalen i Andersberg som nu är fullt renoverad och bl. a Folkteatern har genomfört uppskattade föreställningar i salen. Ett viktigt kulturcentrum för stadsdelen har etablerats och kommer att fortsätta utvecklas med evenemang och samverkan med invånarna i stadsdelen.

Sommarprogrammet från enheten Konst och kultur fick stor spridning med över 100 gratis kulturarrangemang. Programmet innehöll bland annat välbesökta konserter, stadsvandringar och stadsdelsturné med aktiviteter för barn.

För att bidra till att barn och unga ska erbjudas trygga mötesplatser i hela kommunen har även det nyktra skolavslutningsevenemanget Stolt och nykter utvecklats i samarbete med fritidsgårdarna för att nå ännu fler och ligga rätt i tiden kring kommunikation och utbud.

Fritid skapar säkra och trygga nätverk runt anläggningarna internt och externt utifrån barnens och ungdomarnas användarperspektiv med goda samarbeten mellan drift och föreningsliv. En trygghetsrond har genomförts på Träffen tillsammans med föreningar, där barn och unga mellan 7–20 år samt ledare deltog. Belysningen är åtgärdad på Brynäsullen efter tidigare trygghetsrond på området under 2023. Fritid har även anordnat samverkansmöten gällande istider, med syftet att tydliggöra, säkerställa kvalitén och kvottiderna samt att skapa en rättvis och jämställd fördelning kring istider och optimera nyttjandet av ishallarna.

Fritid skapar trygga mötesplatser för barn och unga i syfte att öka antalet aktiva. Genom konceptet "Fjärrans Höjdare" kan barn, från året de fyller 12 år, få bada utan vuxen om barnet kan visa på simkunnsighet genom ett simtest. Under första halvåret går samtliga medarbetare inom Fritid utbildningen inom HBTQI för att ge goda förutsättningar att erbjuda en aktiv fritid på likvärdiga villkor utifrån behov och förutsättningar.

Under året har totalt ca 4,5 mkr betalats ut i stöd till föreningar med barn och ungdomsverksamhet. På grund av ökade kostnader för foder och stallströ har ett tillägg betalats ut till ridskoloföreningarna. Beslutet om att göra ett tillägg grundar sig i att sänka trösklarna för deltagande i fritidsaktiviteter och i målet att stärka flickors deltagande. Stödet motverkar höga höjningar av deltagaravgifter.

Under våren genomfördes en SPRINT- vecka med syfte att se över hur Hemlingby spårcentral ska kännas mer välkomnande, tillgänglig och trygg för besökare och främja ovana och nya friluftsutövare att våga utforska Hemlingby friluftsområde. Spårcentralen är idag inte utformad efter dagens krav och önskemål om tillgänglighet. Hemlingby är ett tätortsnära friluftsområde och många människor kommer många gånger i en första kontakt med djur och natur i området. Det är viktigt med en bra start för att få en fin upplevelse och ge mersmak att vilja komma tillbaka.

Utbildningsnämnden

Utbildning Gävle genomför årligen en föräldraenkät. Resultatet från 2024 visar att vårdnadshavare med barn i pedagogisk omsorg är mycket nöjda med verksamheten. Som indikator för målområdet används ett indexvärde från föräldraenkäten som vänder sig till vårdnadshavare i förskolan. Indexvärdet 2024 ligger något högre jämfört med föregående år. Svarefrekvensen var 72 procent, vilket är betydligt högre än svarefrekvensen tidigare år. Gävlemodellen är en strategi med syfte att på systematisk basis kunna arbeta långsiktigt med trygghetsfrågor, studiero och kvalitetsarbete. Skolorna i Gävle arbetar inom ramen för Gävlemodellen, men insatserna utgår från respektive skolas specifika förutsättningar och aktuella behov.

Skolklimatindex för grundskolans åk 4–9 är indikator för målområdet trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen. Vårens kartläggning visar att värdet på skolklimatindexvärdet har försämrats. Resultatet är bättre i årskurs 4-6 jämfört med 7-9.

Trenden över tid är svagt nedåtgående för båda åldersgrupperna. Vårens kartläggning visar att flickor känner sig mindre trygga i skolan och är mer utsatta på nätet.

Utifrån Gävlemodellens arbete mot mobbning har Högskolan i Gävle undersökt varför grundskoleflickor upplever sig själva som offer för mobbning och att identifiera strategier för att komma till rätta med denna fråga. Denna studie syftar till att undersöka hur skolpersonal identifierar fenomenet nätmobbning bland elever i olika könsgrepp (flickor och pojkar) och vilka strategier de tillämpar för att minimera förekomsten av nätmobbning bland elever i grundskolan. Inför höstens kartläggning har enkäterna för de yngre eleverna reviderats så att frågor om kränkningar på nätet finns med.

Trygghetsteam som har i uppdrag att driva och utveckla det främjande och förebyggande trygghetsarbetet samt att vara ett stöd i kränkingsutredningar. Teamen hanterar också svårare kränkningar på förskolan. Under hösten 2024 påbörjas utvecklingen av en version av Gävlemodellen anpassad för förskolor, med målet att förebygga diskriminering, kränkande behandling och mobbning genom "Fokusgrupp Trygghet". Detta kommer att ligga till grund för en utbildningsinsats där alla medarbetare deltar.

Samhällsbyggnadsnämnden

Genom att genomföra aktiva dialoger och praktiska övningar med barn och unga i syfte att inhämta behov och kunskap samt att skapa förståelse för den demokratiska processen har barnperspektivet inarbetats i investeringsprocessen där barn och unga berörs. Nämnden anlägger och bygger om samt underhåller lekplatser och aktivitetsytor årligen enligt beslutad investeringsplan. Nämnden deltar aktivt i Stadsdelslyftet Andersberg och har arbetat fram ett förslag på omvandling och upprustning av delar av parkmarken i syfte att samla fler målgrupper och stärka integrationen.

Indikator	Status	Utfall	Målvärde	Prognos Helår
Barn i befolkningen som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd, andel (%)	Ok		Minska	Uppnås

Samhället ska möta psykisk ohälsa, kriminalitet och missbruk med en bredd av tidiga förebyggande insatser

Kommunens verksamheter

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen samordnar och utvecklar det våldsförebyggande arbetet i Gävle kommun i samverkan med övriga aktörer och med fokus på forskning och omvärldsbevakning samt planering, strukturering och samordning av brottsförebyggande aktiviteter.

Under året ska verksamheten för färdigutbildade Shanazi hjältar utvecklas samt vidareutvecklas med en tjejverksamhet, Shanazi hjältinnor.

Ett arbete med "Det handlar om trygghet" tillsammans med Rädda Barnen, utbildningsnämnden samt socialnämnden pågår avseende utbildningar om våld riktat till skolpersonal, lektionsupplägg för elever samt utveckling av digitalt samtalsverktyg för svåra samtal med barn. En fritid fri från våld/Stärkta fritidsgårdar är ett våldsförebyggande pilotprojekt som syftar till att utbilda och kompetensutveckla arbetslag på fritidsgårdarna i Andersberg, Brynäs och Bomhus i metoden Mentorerna i våldsprevention Fritid. Målet är trygga fritidsgårdar med kompetenta vuxna förebilder i varje stadsdel som kan erbjuda meningsfulla aktiviteter för stadsdelens unga.

Projekt prevention könsstämpning kommer att genomföras i stadsdelen Andersberg under året i samverkan med Region Gävleborg. Uppdragets syfte är att upptäcka och förhindra könsstämpning, främst med fokus på kunskapshöjning och interna processer.

Ett våldsförebyggande arbete via Våga bry dig pågår vilket är ett våldsförebyggande arbete för våld i nära relation oberoende av plats och sker i samarbete med sektorerna, polisen och Gavlegårdarna.

Utifrån kommunernas ansvar för det brottsförebyggande arbetet har en brottsförebyggande strategi för Gävle kommuns brottsförebyggande arbete tagits fram med en tillhörande lägesbild över brottsligheten innehållande en kartläggning av brottsligheten, dess omfattning och konsekvenser.

Under året har kommunstyrelsen tillsammans med övriga kommunen samt andra aktörer genomfört en kampanjvecka mot narkotika i syfte att medvetandegöra och få igång ett samtal om narkotikaanvändning och dess konsekvenser för individen och samhället.

Uppföljning av riktade insatser utifrån statsbidrag för Psykisk ohälsa har genomförts. Att utvärdera och analysera effekter av det arbete som gjorts med medlen är nödvändigt för att kunna utveckla arbetet vidare. Planering för insatser tillsammans med riksorganisationen föreningen "Frisk och Fri" har påbörjats genom samarbete med Region Gävleborg. Ett utvecklat samarbete med Valfärd med fokus på psykisk ohälsa och suicidprevention har etablerats. Arbetet ledde även fram till att enheterna utforskar nya samarbetsytor inom fler områden.

Socialnämnden

Projektet "Bostad först" startade i januari 2024, men har haft en långsam start med få ansökningar. Samverkansproblem med vissa bostadsbolag har försvårat arbetet. Handläggare arbetar aktivt med att informera hemlösa om projektet och att förbättra samarbetet med bostadsbolagen.

Nämnden har framgångsrikt minskat externa placeringar och ökat insatser för att hantera HVB-placerade ungdomar på hemmaplan. Under 2024 har 16 ungdomar tagits hem från HVB-placeringar, och samarbetet mellan olika enheter har förbättrats för att undvika nya placeringar. Nämnden fortsätter sitt arbete med SSPF (skola, socialtjänst, polis, och fritid) för att erbjuda intensiv vård till ungdomar i riskzonen. Hittills har 6 ärenden hanterats och fler planeras i samband med skolstarten. SIG-teamet, som arbetar med ungdomar i risk för kriminalitet, har tagit emot 19 ärenden under året. Målen för SSPF och SIG förväntas uppnås, trots vissa mindre avvikelser i genomförda aktiviteter.

Samverkan med regionen och BUP har lett till ett bättre stöd för familjer och barn, trots att besparingar har påverkat vissa delar av verksamheten. Fältgruppens arbete med skolor har minskat på grund av dessa besparingar, men prognosen för hösten är positiv med förväntad ökning av samarbete.

Omvårdnadsnämnden

Omvårdnadsnämnden har genomfört utbildningar i psykisk hälsa (ABC) för personal inom Valfärd Gävle. Dessa utbildningar sker sex gånger per år, men statsstödet för 2024 har dragits tillbaka, vilket kräver en omprövning av insatserna för 2025. Ett stöddokument för suicidprevention och psykisk ohälsa för hemtjänstpersonal är under utveckling och beräknas vara klart hösten 2024. Det syftar till att öka personalens förmåga att identifiera psykisk ohälsa och agera vid oro.

Kultur och fritidsnämnden

Den nya enheten Mötesplatser och unga fortsätter representera Sektor Livsmiljö i BIG (Brottsförebyggarna i Gävle). Vi arbetar med våldsförebyggande insatser genom utbildningar, utåtriktad verksamhet och deltar i olika nätverk. Ett exempel är SSPF, skola, socialtjänst, polis och fritid som genom samverkan, stöd och tidiga insatser bidrar till att förebygga psykisk ohälsa, kriminalitet och missbruk samt motverkar våld. BIG har under delår 1 träffat skolledare på nätverksträffar vilket har lett till fler förfrågningar kring insatser från personalgrupper på skolor i Gävle kommun. Det pågår ett arbete kring digitalisering av föreläsningsutbudet (webbinarium) för att utveckla det förebyggande arbetet inom Konsument Gästrikland. Finns inte möjlighet att erbjuda en föreläsning på plats, ska det finnas ett komplement till detta. Vi har under första kvartalet genomfört föreläsningar till föräldrar om privatekonomi och barnsäkerhet. Det har främst varit på familjecentraler i Gävle och Sandviken. Vi har även deltagit som föreläsare på en inspirationsdag för hela Gävleborgs län anordnad av Region Gävleborg. Syftet var att utbilda personal på BVC och familjebehandlare om vår verksamhet, för att de lättare ska kunna förklara till föräldrar vad för hjälp vi erbjuder.

Fritid arbetar för att främja aktiva lov för barn och unga, i samverkan med föreningar samt kulturskolan och SLS. I enlighet med Idrottspolitiska programmet kommer detta arbete fortgå. Badet har öppett 364 dagar per år och ger möjlighet till både träningsaktiviteter i vatten, i gym

och i idrottshall. Det erbjuds även hälsosamma bastusittningar och lokalerna uppmanar till rörelse genom lek. Under sommaren erbjuds även utegym och spontanaktivitet på gräsplanen intill utomhusbassängerna. Anläggningen hyrs också ut till föreningar så att verksamhet kan pågå även när badet är stängt. Fritids medarbetare har utbildats i hot och våld och det planeras en utbildning om att möta dagens ungdomar i spontanidrott, för att öka säkerheten och kunskapen om att möta barn och unga i olika situationer.

Utbildningsnämnden

Elevhälsan har en omfattande samverkan och är drivande i det brottsförebyggande arbetet inom BIG. I ett antal samverkansforum inom Gävle kommun såsom våldspreventivt arbete, förebyggande av våld i nära relationer och tryggare Gävle är elevhälsan en del. Utbildning Gävle har utbildat åtta medarbetare till instruktörer i Första hjälpen till psykisk hälsa (MHFA, "mental health first aid"), insatsen fortgår under kommande läsår. Det är en satsning tillsammans med Region Gävleborg för att möta upp behovet av ökad kunskap kring psykisk ohälsa och hur man kan bemöta och hjälpa elever genom att känna igen tecken på psykisk ohälsa. Elevhälsans och Region Gävleborg har under läsåret 2023/24 genomfört samverkansprojektet "När ångest blir ett problem i skolan". Uppdraget har genomförts i form av föreläsningstillfällen för skolpersonal om ämnet psykisk ohälsa. Syftet var bland annat att öka kunskapen om ångest för att lättare kunna bemöta/hindra uppkomst av psykisk ohälsa. Under läsåret genomfördes femton föreläsningstillfällen inför totalt cirka 600 skolpersonal. Ytterligare en skola har önskat få föreläsningen utanför projektiden, under hösten läsåret 2024/25. I princip samtliga av kommunens högstadieskolor och gymnasieskolor samverkar med Drogfri skola, socialtjänstens fältpersonal samt polisen.

Samhällsbyggnadsnämnden

Varje år deltar nämndens verksamheter i trygghetsvandringar och ansvarar för att genomföra de prioriterade åtgärderna som framkommit. I investeringsplanen ingår årligen en handlingsplan för belysning för att öka tryggheten i befintlig miljö genom att komplettera med belysning. Bland annat genomförs åtgärder i Sättra utifrån underlag från trygghetsvandring. Resultatet av trygghetsvandringen i Bomhus kommer att inarbetas i kommande handlingsplaner för 2025 och framåt. Övriga behov som exempelvis färre buskage som inkommer från trygghetsvandringar prioriteras och åtgärdas i ordinarie drift och skötsel eller inkluderas i underhållsplaner. För att förebygga missbruk av bland annat tobak har nämnden under året genomfört ett större andel kontroller av de verksamheter som säljer tobak. Kontrollen har bland annat fokuserat på att personer under 18 år inte ska få möjlighet till att köpa tobak.

Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun

Kommunens verksamheter

Kommunstyrelsen

Inom ramen för äldrevänlig kommun fortsätter samarbetet med civilsamhället, exempelvis Hjärnkoll och Vuxenskolan. Vi etablerar nya kontakter för eventuellt nya innovativa aktiviteter samt följer/driver initiativen mot ofrivillig ensamhet.

Omvårdnadsnämnden

Trots besparingar har arbetet med att utveckla träffpunkter för seniorer fortsatt. Sammanslagning av träffpunkter har genomförts framgångsrikt, och volontärsamordning samt uppsökande samtal till seniorer fortskrider. Digitala träffpunkter och projekt för att motverka ofrivillig ensamhet fortsätter enligt plan. Utmaningar finns kring personalens utbildningsnivå, där 30 % saknar undersköterskeutbildning, men 39 medarbetare genomgår validering för att åtgärda detta.

Kultur och fritidsnämnden

Kultur och fritidsnämnden fortsätter att utveckla det generationsöverskridande arbetet i kulturutbud och kultur för äldre och unga. Ett gott exempel är de föreställningar inom

Kulturtrappan som spelats på Hemlingborg för både barn och äldre, en del i att främja kultur- och fritidssatsningar för äldre. Ett annat exempel är Per Fhager-utställningen Soft Pixels 2 på Gävle Konstcentrum med tillhörande aktiviteter som varit framgångsrik och lockat både vuxna och unga, helt i linje med våra ambitioner kring generationsöverskridande verksamhet. Nämnden fortsätter utveckla arbetet med Kultur för äldre, en uppskattad insats som medverkar till att Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun. Gävle Konserthus har i uppdrag att främja kvalitet och konstnärlig förnyelse samt att erbjuda upplevelser av levande musik på högsta professionella och internationella nivå. Detta genomsyrar hela verksamheten och bedrivs i samverkan mellan administration, orkester och dess konstnärlige ledare. Fritid bidrar till en aktiv fritid för pensionärer genom att subventionera tider i bad- och idrottsanläggningar.

Utbildningsnämnden

Hemlingborg, som är ett Sverigeunikt hus där verksamheter från förskola, vård. och omsorgsboende samverkar och möter varandra i gemensam användning av lokaler och resurser, startade upp 2023. Här möter barn och elever från förskola och skola dagligen äldre som bor på Hemlingborgs vård- och omsorgsboende.

Samhällsbyggnadsnämnden

Utifrån handlingsplanen för en äldrevänlig kommun har beställning av bänkar gjorts och under hösten kommer de att placeras ut på Brynäs, i Valbo samt några platser i centrala Gävle. Nämnden bidrar till att förbättra äldres möjligheter att leva ett hälsosamt och oberoende liv samt att öka äldres delaktighet i samhällsfrågor genom dialoger med Gävle kommuns pensionärsråd. Nämnden arbetar med aktiviteter utifrån Handlingsplan för Gävle- en äldrevänlig kommun, bland annat med att skapa fler sittmöjligheter och underhålla de som finns. Övriga insatser som främjar en god livsmiljö för äldre är åtgärder enligt Handlingsplan för kollektivtrafik samt Handlingsplan för trafiksäkerhet och framkomlighet, exempelvis sänka kantstenar. Den av nämnden framtagna handboken säkerställer en standardutformning av allmänna ytor som är tillgänglighetsanpassade. Handboken anger en standard för kommunens utformning av offentliga miljöer och säkerställer tillgänglighet.

Indikator	Status	Utfall	Målvärde	Prognos Helår
Kommunen är en bra plats att bo och leva på för 65+, andel (%)	Ok	99,2 %	Öka	Uppnås

Personer med funktionsnedsättning ska ha större inflytande över frågor som berör dem

Kommunens verksamheter

Kommunstyrelsen

Utbildning i universell utformning i samhällsplanering har skett under året, riktat till tjänstepersoner, politiker och funktionsrättsrådets föreningar. Fokus var kunskapshöjande information och dialog om kommunens arbete med universell utformning inom samhällsplanering och fysisk miljö.

Inom stadsdelslyftet är intersektionalitet ett viktigt perspektiv, där bland annat tillgänglighet har varit en central del. Vid både renoveringen av idrottshallen och Andreassalen, samt vid möbleringen i Andreassalen, har tillgänglighet beaktats för att skapa en miljö som passar människor med olika behov. Kommunstyrelsen omvärlds bevakar och sprider utbildningar som är mer fördjupande utifrån olika verksamheters behov.

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnden

Personer med funktionsnedsättning får själva avgöra hur mycket de vill och kan arbeta, och planeringen sker utifrån deras individuella förmåga och önskemål om arbetsplats, arbetsuppgifter och arbetstid. En kartlägnings- och matchningsgrupp har utvecklats för att

förbättra placering och byte av plats. En testpilot med uppsökande arbete har införts för att öka närvaron i daglig verksamhet. Mätningar av framstegen sker vid helår, och indikatorerna visar att målen förväntas uppnås, trots vissa mindre avvikelser.

Brukare kan välja om och hur de vill inkludera anhöriga i sin planering och dagliga verksamhet. Anhörigkvällar hålls en gång per år för att informera om verksamheten. Målen om att inkludera anhöriga följs upp under tertial 3, och verksamheten levererar enligt plan.

Brukarna har möjlighet att påverka sin vardag genom delaktighetsslingor och arbetssamtal. Sex delaktighetsslingor är planerade under året, och brukarna har möjlighet att byta arbetsplats om de önskar. 73 % av deltagarna har bytt arbetsplats under delåret. Indikatorerna visar att målen om delaktighet och arbetssamtal förväntas uppnås.

Kultur och fritidsnämnden

Varje år arrangeras en deltävling av den nationella tävlingen Funkisfestivalen i Stora Gasklockan. Funkisfestivalen är en melodifestival för personer över 15 år med funktionsnedsättning och bidrar till att möjliggöra för en större delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Vinnaren representerar sedan Gävle i en semifinal i Stockholm. Funkisfestivalen anordnas av Gävle Kommun i samarbete med KF Heros, Medborgarskolan och föreningen Funkisglädje.

Alla medarbetare inom Konsument Gästrikland har deltagit i utbildning om att möta personer med NPF-diagnoser, ett steg i arbetet mot att personer med funktionsnedsättning ska ha större inflytande över frågor som berör dem.

Fritid har sökt och beviljats byggnation av träramper från brygga till vindskydd och dass på Vitgrund, det bidrar till förbättrad tillgänglighet på ön. Det arbetas kontinuerligt för att skapa och anpassa meningsfull sysselsättning inom friluftslivet och Hemlingbystugan för människor med funktionsnedsättning.

En tillgänglighetsanpassning i Brynäsvallens ishall har genomförts under året. En takskena monteras i taket och en kort skena monteras utanför isen för övning av hopp utan att ta istid i anspråk. Denna investering främjar flera av idrottspolitiska programmets prioriterade målgrupper där konståkningsföreningarna, med mestadels flickor, och paraidrotten är de största användarna. Förutom dessa grupper kan även skolan eller andra testa att åka med sele och den kan vara ett hjälpmedel för de som aldrig har provat att åka skridskor.

På Fjärran Högderbadet erbjuds hjälpmedel såsom specifika omklädningsrum för de som inte kan eller önskar byta om med andra, duschsängar i omklädningsrum, hissar vid bassängerna, ramp för rullstolar och barnvagnar i utomhusbadet och automatisk dörröppning in/ut i anläggningen men även mellan simhallarna. I år har ytterligare en ramp byggts vid idrottshallen vilket säkerställer säker utrymning. Valbobadet ger möjlighet till föreningar att hyra och bedriva badverksamhet för personer med funktionsvariation utifrån det höj- och sänkbara bassänggolvet.

Utbildningsnämnden

Ett samarbete mellan Utbildning Gävle och Arbetsmarknad och stöd, "Från Skola till arbete – sammanhållet stöd för unga med funktionsnedsättning" startade i januari 2024 och planeras pågå till sista december 2025. Syftet med projektet är att upprätta och erbjuda målgruppen unga med funktionsnedsättning ett sammanhållet och riktat stöd för att etablera sig på arbetsmarknaden. Utformningen av nybyggnation och renovering av Gävle kommuns förskole- och grundskolelokaler styrs av Övergripande funktionsprogram för Utbildning Gävle. Där fastställs att den fysiska lärmiljön ska vara likvärdig och bidra till att alla barn/elever ska känna sig trygga och välkomna, oavsett funktionsvariation, social eller kulturell bakgrund.

Samhällsbyggnadsnämnden

Nämnden bidrar till att personer med funktionsnedsättning ges ett större inflytande över frågor som berör dem genom kontinuerlig dialog med Gävle kommuns funktionsrättsråd. Särskilda insatser som främjar en god livsmiljö är nämndens åtgärder enligt handlingsplan för kollektivtrafik samt handlingsplan för trafiksäkerhet och framkomlighet.

Gävle kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Kommunens verksamheter

Kommunstyrelsen

Sedan mer än ett år tillbaka pågår ett arbete med att analysera och planera för hur vi på bred front bör agera för att sänka sjukfrånvaron ytterligare. Satsningarna innehåller bland annat det så kallade hälsopulsarbetet, steglösa sjukskrivningar, nya ledarskapsprogram samt hälsosatsningar för individer. Ett exempel på det senare är att en e-utbildning i stresshantering, ursprungligen beställd av Utbildning Gävle, gjorts tillgänglig för hela kommunen i vårt kompetenshanteringssystem.

Under året har mycket tid lagts på att planera en satsning på timvikarierna i Gävle kommun. Idén är att på olika vis rusta och stärka dem för att de ska kunna få bättre förutsättningar i sitt viktiga arbete. Det tjänar de själva på, men också verksamheterna och gävleborna. En ansökan om ESF-medel för att finansiera stora delar av satsningen sker också, och i december ges besked om ESF kommer att delfinansiera denna satsning.

Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnden

Arbos har hjälpt 298 personer att gå från försörjningsstöd till egen försörjning, varav 44 % genom arbete. Antalet personer med försörjningsstöd har minskat, liksom antalet barn i hushåll med försörjningsstöd. Framgångsrika insatser inkluderar individuellt stöd, tydlig planering och kontinuerlig kontakt med kunder.

Verksamheten arbetar med att säkerställa kvalitet inom vården genom fastställda rutiner och processer. Brister som tidigare identifierats, såsom avvikelser och läkemedelshantering, åtgärdas genom förbättrad introduktion, utbildning och digital signering. Indikatorerna visar att arbetet går framåt, även om vissa mål delvis uppnås.

Omvårdnadsnämnden

Omvårdnadsnämnden erbjuder språkutbildning på betald arbetstid och har identifierat områden för vidare kompetensutveckling under 2024. Valfärd Gävle arbetar för att minska sjukfrånvaron och förbättra arbetsmiljön. En medarbetarundersökning planeras i november. Nämnden har uppnått förbättringar i kontinuitet kring patientvård, men vissa brister kvarstår, särskilt inom läkemedelshantering och uppföljning av avvikelser. Målet för läkemedelsgenomgångar har inte nåtts, men arbetet pågår för att hantera identifierade utmaningar.

Kultur och fritidsnämnden

Gävle Konserthus genomför skyddsronder i Konserthuset utifrån framtagna handlingsplan. Biblioteket genomför kompetenshöjande insatser gällande säkerhet och trygghet i våra verksamheter, där vi även har genomfört olika aktiviteter kopplade till Handlingsplan för skydd och beredskap inom Gävle bibliotek. En första del har genomförts i samverkan med säkerhetsavdelningen. Den bestod av ett utbildningspaket i två delar. Del 1: Kunskapshöjande insats i form av föreläsning av representant från säkerhetsavdelningen. Den genomfördes vid ett tillfälle riktat till personal och ytterligare ett tillfälle riktat till allmänheten. Del 2: workshop där avdelningens personal fick öva krishantering på ett fiktivt men realistiskt scenario. Budget- och skuldrådgivarna har deltagit i årlig nationell konferens för att upprätthålla kompetens om ny lagstiftning på området samt omvärldsbevaka.

Fritid arbetar för att skapa en standardiserad och enhetlig uthyrning över hela verksamheten för att få en effektivare hantering internt och externt. Rutiner för babysimsverksamheten, sommarsimskolan samt checklistor vid introduktion för nyanställda är upprättade. Arbetet pågår med att upprätta dokument och rutinbeskrivningar för övrig simskoleverksamhet samt egenkontrollprogram för hästar, smådjur och får, motionsspår och Gästrikeleden.

Utbildningsnämnden

En ny kompetensförsörjningstrategi implementeras i nämndens verksamheter under 2024. Utbildning Gävle samverkar med närliggande lärosäten, framför allt Högskolan i Gävle, för att hitta nya former för rekrytering av lärare. Gävle kommun befinner sig på ett motsvarande riksnivå när det gäller lärarbehörighet i grundskolan, medan vi i de övriga skolformerna ligger över riksnivå.

Samhällsbyggnadsnämnden

Under 2024 har HR introducerat chefer inom Livsmiljö hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska genomföras i det dagliga arbetet, samt hur det nya tillvägagångssättet för årlig uppföljning går till. Under våren har HR startat upp Chefsdialog som är ett mötesforum för alla chefer inom Livsmiljö. Ett forum som syftar till kompetenshöjning inom vissa teman, utbyta erfarenhet, få inspiration och lära av varandra. Temat för 2024 är kommunikativt ledarskap. Hösten 2024 startar HR upp utvecklingsarbetet med att ta emot praktikanter, genom att påbörja en kartläggning inom sektorn, samt utveckla och säkerställa att sektorn ger en god och likartad introduktion. Målet och aktiviteterna går i linje med Gävle Kommuns kompetensförsörjningsstrategi.

Indikator	Status	Utfall	Målvärde	Prognos Helår
NPS, Net Promoter Score, från Medarbetarundersökningen ("Jag kan rekommendera andra att arbeta i Gävle kommun") skattning 1-5.		0	Öka	
Sjukfrånvaro totalt bland tillsvidareanställda, kommun, andel (%)		6,7 %	Minska	

3.5.1.4 Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

Bättre förutsättningar ska skapa möjligheter för fler företag att etablera sig i Gävle

Kommunens verksamheter

Beslut har tagits om att inrätta en tvärsektorieell etableringsfunktion och funktionen har startats upp/implementerats under våren 2024. Syftet är att tidigt belysa möjligheter och utmaningar med etableringsförfrågningar, utifrån de kommunala ansvarsområdena. Detta för att kunna ge tydligare och snabbare svar till företagare/etableringsförfrågningar.

Arbetet med att ta fram verksamhetsmark för näringslivets behov fortsätter. I år har tre tomter i Ersbo syd släppts till marknaden, varav två har sålts. Under hösten och vintern 2024/2025 kommer resterande tomter i den första etappen (totalt 45 hektar) att släppas till försäljning. Trots lågkonjunktur har det under tertial 2 varit fortsatt stort intresse för kommunal verksamhetsmark, utifrån de antalet förfrågningar som kommer in. Först när resterande markområden läggs ut på marknaden kan dock en tydligare analys göras kring hur efterfrågan de facto ser ut.

De prognosticerade intäkterna för såld kommunal verksamhetsmark har minskat rejält jämfört med ursprunglig budget. Det finns två huvudanledningar till det. Projekten har fått revidera intäktsprognosen utifrån försenade tidplaner. Bedömningarna av intäkter är också mer konservativa med tanke på konjunktur och sannolikt minskad efterfrågan.

Utöver Ersbo pågår arbete på flera platser i kommunen med att möjliggöra etableringar. Ytterligare mark i Hemlingby för extern handel har detaljplanelagts och lades ut på markanvisning i tertial 2. I Västra Kungsbäck fortsätter exploateringsprojektet och detsamma gäller i både Forsbacka och Tolvforssskogen. I Fredrikskans pågår en inriktningsförändring genom att utveckla mark söder om Bönavägen, i direkt anslutning till hamnområdet, istället för norr om Bönavägen.

Sedan i våras finns det e-tjänster för samtliga ärendetyper inom bygglov. Cirka hälften av ärendena har inkommit via e-tjänsterna. Kundnöjdheten har varit väldigt hög, 90 procent av kunderna svarade att man är Nöjd eller Mycket nöjd med e-tjänsten avseende bygglov, marklov och rivningslov. Genom denna digitalisering så har det blivit lättare för kunder att göra rätt från början vilket bidrar till snabbare handläggningstider. Detta och att kunderna kan följa sitt bygglov har bidragit till en ökad kundnöjdhet. För att ytterligare öka kundnöjdheten kommer en serviceguide för att utveckla råd, service och information gällande bygglov att tas fram. Handläggarna från samtliga enheter inom Bygg och miljö har även under våren deltagit på den utbildning som Kommunstyrelsen anordnar gällande Service till Företag, där ingår metoderna från Tillväxt och tillsyn.

Under september presenterades årets ledtidsindex, ett index som mäter hur effektivt kommunerna hanterar plan- och bygglovsprocessen. Gävle kommun kom på en andra plats i kategorin stora städer. Tittar man bara på ledtider kommer Gävle kommun på en delad första plats med Västerås. Bakom mätningen står Bygg i Tid, Byggföretagen och Fastighetsägarna.

Indikator	Status	Utfall	Målvärde	Prognos Helår
Nystartade företag, antal/ 1000 inv, 16-64 år	—	7,9	—	Öka
Såld verksamhetsmark (hektar)	—	1,1		

Service, kommunikation och återkoppling ska förbättras inom hela kommunkoncernen

Kommunens verksamheter

Gävle kommunkoncern har under det andra tertialet arbetat på olika sätt för att stärka och utveckla service, kommunikation och återkoppling.

Företagsservice, som är en väg in till kommunen för alla företagarefrågor. Fokus under det andra tertialet har fortsatt att vara att på olika sätt informera om Företagsservice till företag, tex på frukostmöten, företagsbesök, via digitala tavlor i Stadshusets reception och nyhetsbrev. Näringslivsenheten och kundjänst arbetar tillsammans för att skapa en bra Företagsservice tillsammans med den övriga kommunorganisationen. Utvärdering som kom T4-2023 visar på en stor nöjdhet med första linjens svar inklusive snabb återkoppling men att det finns synpunkter och önskemål på att stärka återkoppling utifrån ett förvaltningsperspektiv.

Vi har under andra tertialet genom sammanställning och uppföljning av indikatorer från Näringslivsprogrammet noterat att Gävle kommun har från programperiodens start och till slutet av augusti haft en förbättring inom ca 70 % av de indikatorer som finns beslutade. Inom vissa områden ser vi en stabil och försiktigt uppåtgående trend, vilket är positivt. Det finns fortsatt utvecklingsbehov inom de flesta områden samt vissa områden där kraftiga förbättringar krävs för att uppnå politiskt beslutade målvärden.

Gävle kommun har inrättat ett internt NKI/NUI-råd för att samordna förbättringsarbetet inom uppdraget service till företag, ett arbete som fortsatt under det andra tertialet och fortsätter framöver.

Sektorerna samarbetar löpande för att skapa forum för dialog och diskussion. Detta kommer till en början vara avgränsat på sakfrågor, geografiska områden eller specifika verksamheter. Tex gemensamma företagsbesök och en företagsträff har även genomförts med Näringsliv, Tekniska samt Bygg och miljö för att ta in synpunkter inför upphandlingen av Rådhusetorget.

Läs mer i styrelsers och nämnders separata målanalyser för tertial 2 för ytterligare exempel på dialoger och kommunikationsinsatser.

Indikator	Status	Utfall	Målvärde	Prognos Helår
Enkät lokalt företagsklimat (Svensk Näringsliv) Sammanfattande omdöme (skala 1–6)		2,86	Öka	

Kommunkoncernen ska samverka mer med näringslivet för en bättre kompetensförsörjning

Kommunens verksamheter

Kommunkoncernen arbetar på olika sätt för att samverka med näringslivet för en bättre kompetensförsörjning.

Kommunstyrelsens verksamhet - genom sektor Styrning och stöd - har under andra tertialet fortsatt och utvecklat arbetet, för att stärka samverkan med näringslivet för en bättre kompetensförsörjning, bland annat genom samverkansavtalet mellan Högskolan i Gävle (HiG) och Gävle kommun, där ett viktigt fokusområde är kompetensförsörjning. Vi har studentsamverkan – trepartssamverkan mellan studentkåren, HiG och Gävle kommun - bland

annat med syfte att öka akademisk kompetens i regionen samt skapa förutsättningar för goda kontakter mellan studenter och näringsliv. Det pågår processinriktat arbete via branschråd; exempelvis på IT-branschrådet där tillgång på kompetens framhålls som en stor utmaning. Här görs riktade aktiviteter för att öka kontaktytor mellan näringslivet och studenter på olika nivåer allt från grundskoleelever till högskoleelever.

Därutöver pågår också arbete inom SUA-samverkansgrupp, som är ett tvärsektorielt operativt forum där behov och utmaningar från företag och utbildningssektorn på olika nivåer bearbetas. Som exempel kan nämnas riktade företagsdialoger för att stärka upp programråd, få fler företag att ta emot APL och att fler företag är engagerade inom grund- och gymnasieskolan exempelvis inom branschprao, NTA och Trossen. Under andra tertialet har det exempelvis skett stöd till sektor Utbildning Gävle och Teknikcollage i dialogen med företag för att identifiera fler företag för att ta emot på APL för elever som valt el- och energiprogrammet. Inom andra verksamhetsområden finns också samarbeten. Gasklockorna har ett väl utvecklat samarbete med Hotell- och turismprogrammet på Polhemsskolan som bidrar till ökad samverkan för en bättre kompetensförsörjning. Omvårdnadsnämndens verksamheter deltar i Vård- och omsorgscollege enligt plan. Vuxenutbildningen, inom Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens verksamheter, har ett strukturerat och omfattande samarbete med näringslivet och arbetsgivare i Gävle. Utbildningar planeras i samråd med näringslivet samt i dialog med andra kommunala vuxenutbildningar via Gästrikevux, samt i dialog med gymnasieskolan i Gävle. Detta utifrån arbetet med det så kallade dimensioneringsuppdraget under 2023–2024 där större vikt ska läggas vid näringslivets behov vid planering av utbildningar på gymnasium och vuxenutbildning. Under våren 2024 påbörjades en utredning avseende om och hur kompletterande aktörer kan bidra till undervisningen inom SFI. Utredningen planeras vara klar i november. Inom ramen för utbildningsnämndens verksamheter togs en ny huvudmannaplan för studie- och yrkesvägledningen i alla skolformer togs fram under 2023 och implementerades under vårterminen 2024. Ökat fokus har lagts på den generella vägledningen, alltså vägledning som genomsyrar hela verksamheten och involverar fler professioner än enbart studie- och yrkesvägledare. Samtliga skolor utarbetar nu lokala handlingsplaner för studie- och yrkesvägledningen som kommer att följas upp inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Även inom bolagens verksamheter finns inrapporterade aktiviteter.

För att säkerställa framtida kompetensbehov arbetar Gavlia-koncernen med ett antal samarbetspartners inom skolväsendet och arbetsmarknadsinstanser. Under perioden har två Tekniksprångare haft och avslutat sin praktik på Byggenheten inom Gavlia-koncernen och en ny praktikant har anställts inom ramen för praktikprogrammet. I övrigt har bland annat LIA-praktikanter, PRAO-elever och ett antal gymnasie- och högskolepraktiker och samarbeten ägt rum.

För mer information om nämndernas och styrelsernas verksamheter kopplade till det här målområdet, se respektive nämnds/styrelses T2-rapportering.

Indikator	Status	Utfall	Målvärde	Prognos Helår
Tillgång till kompetens (företagsklimaten käten, skala 1–6)	—	2,67	—	Öka

Kommunkoncernen ska vara en attraktiv avtalspart som främjar sund konkurrens

Kommunens verksamheter

För att kommunkoncernen ska vara en attraktiv avtalspart som främjar sund konkurrens sker flera olika sorters insatser inom koncernen.

Inom kommunstyrelsens verksamheter har arbetet med att utveckla och stärka inköp- och

upphandlingsarbetet fortsatt varit i fullt fokus under det andra tertialet. Det kommer på sikt bland annat möjliggöra fler leverantörsdialoger. Arbetet med Gävles upphandlingsråd har fortsatt och där förs en strategisk diskussion, med kommunkoncernens representanter och näringslivet, om offentliga affärer och Gävle kommunkoncerns inköps- och upphandlingsarbete. För att ytterligare främja kunskap och information har rådet under tertialet beslutat att bjuda Företagarnas nationella expert på konkurrens- och upphandlingsfrågor till Gävle. Gävle har även genomfört en Anbudsskola under året och planerat för ny träff under hösten.

På inköps- och upphandlingsenheten fortsätter arbetet för att främja sund konkurrens genom att följa gällande regelverk. Upphandlingslagarna är antikorrupsionslagstiftning. Om de följs så motverkas korrupktion och godtycke i de offentliga affärerna. Genom att följa de fem principerna om proportionalitet, öppenhet, likabehandling, ömsesidigt erkännande och icke diskriminering så arbetar man aktivt mot osund konkurrens.

Genom effektiva upphandlingar inklusive ramavtalsupphandlingar inom drift, investeringar och tekniska konsulttjänster bidrar samhällsbyggnadsnämndens verksamheter till att möjliggöra att företag kan utvecklas och etableras inom kommunen. Ett exempel är att nytt ramavtal för anläggningstjänster är tecknat och verksamheten går från en leverantör till fem leverantörer i det nya avtalet. Detta avtal har möjliggjort att eventuellt två helt nya leverantörer kan komma att nyetablera sig i Gävle.

Inom ramen för omvårdnadsnämndens verksamheter har det under våren 2024 noterat avvikelser i de verksamhetssystem som följs upp. Det genererade ytterligare inhämtning av andra kompletterande uppgifter som slutligen leder till hävning av avtal med två leverantörer av hemtjänst. Hävningen baseras på manipulering av tidsregistrering, stora brister i dokumentation samt anställning av anhöriga. Hävning sker mitt i sommarperioden med stor påverkan på hemtjänst i egen regi som fick hantera en beredskap för att ta emot 75 nya kunder. Arbetet har varit synnerligen resurskrävande från april månad. Arbetet pågår inom sektorn i syfte att förbättra arbetsmetoder och bättre samverkan. Arbetet kommer även att behöva inbegripa förbättrad samverkan inom kommunen.

För mer information om nämndernas och styrelsernas verksamheter kopplade till det här målområdet, se respektive nämnds/styrelses T2-rapportering.

Indikator	Status	Utfall	Målvärde	Prognos Helår
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Upphandling - Index 1–100	—	63	— Öka	

3.5.1.5 En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

Till det kommunövergripande målet "en modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov" finns 4 målnedbrytningar samt 10 indikatorer. Till T2 rapporteringen 2024 har 5 indikatorer kunnat sammanställas och analyserat. Övriga redovisas vid årets slut då dessa endast är möjliga att analysera en gång per år.

Samhällsplaneringen bidrar till ökad trygghet och minskad segregation i kommunens alla stadsdelar och orter.

Kommunens verksamheter

Vi lever våra liv på olika sätt och i olika typer av konstellationer, men bostäderna ser ändå likadana ut som de gjort under årtionden. Allt fler människor efterfrågar lösningar som passar just deras individuella behov. Gavlegårdarna jobbar med att ge större utrymme för individuella behov i de boendeformer som finns etablerade samt innovativa lösningar som gör byggnader och boendeformerna mer flexibla.

För att genomföra rätt åtgärder behövs mer detaljerade analyser kopplat till temat boende och socioekonomi. Ett nytt visualiseringsverktyg i Power BI visar statistik på en detaljerad geografisk nivå och möjliggör att det sociala hållbarhetsperspektivet kan inkluderas tidigare i samhällsplaneringen då ojämlikheterna finns på en karta. Denna visualisering har tydliggjort segregationen inom Gävle kommun. Utifrån statistiken har bland annat en processkartläggning genomförts som visar på vikten av att få in det sociala hållbarhetsperspektivet tidigt i samhällsplaneringen. Resultatet visade också på vikten av nya arbetssätt som säkerställer att frågorna får genomslag även i ett genomförandeperspektiv.

I Andersberg pågår projektet Stadsdelslyftet där Andreassalen är ett av flera delprojekt. Andreassalen har under året erbjudit flera aktiviteter för olika målgrupper: skolbarn, seniorer, familjer och kulturintresserade vuxna. Aktiviteterna har bidragit till att människor med olika bakgrunder möts och att invånare från andra delar av Gävle kommun tagit sig till platsen. Även den interna samverkan inom kommunkoncernen stärks i och med projektet där bland annat Livsmiljö Gävle arbetat fram ett förslag på omvandling och utrustning för delar av parkmarken i syfte att samla fler målgrupper och stärka integrationen.

I januari invigdes allaktivitetshuset i Bergby. Kultur har ett närbibliotek samt nya fritidsgårdslokaler i huset, vilket kommer betyda mycket för kulturlivet i området. Under året har även Hemlingborgs vård- och omsorgsboende, som drivs med delat huvudmannaskap mellan Valfärd, Utbildning och Livsmiljö Gävle, öppnat samtliga avdelningar.

Angående skolverksamheten syns att Gävles skolresultat har förbättrats något över tid, samtidigt som resultatet på nationell nivå visar på en långsam nedgång. Skillnaderna mellan Gävle kommuns skolor har också minskat över tid. Det är uppenbart att de bakomliggande faktorerna har förbättrats.

Ett annat resultat som har koppling till målet är AB Gavlegårdarnas årliga hyresgästundersökning. Den visar att hyresgästernas upplevelse av trygghet är fortsatt hög och uppnådde det näst högsta resultatet någonsin i årets mätning. Utöver bolagets ständigt pågående arbete med att skapa trygga boendemiljöer togs ett särskilt initiativ i samband med EU-valet. Syftet var att underlätta för etablerade partier i kommunfullmäktige att bedriva EU-valskampanjarbete, under kontrollerade former, i Gavlegårdarnas bestånd. Uppföljning av initiativet visar på ett positivt mottagande från de politiska partierna medan hyresgästerna i mindre utsträckning uppskattade initiativet. Erfarenheterna från initiativet kommer att tas med i arbetet med att skapa möjligheter för ett högt valdeltagande i valet till riksdagen 2026.

Analys av indikatorerna

För detta mål ingår följande indikatorer:

- Låg ekonomisk standard på stadsdelsnivå
- Blandning av upplåtelseformer på stadsdelsnivå
- Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)

I Gävle kommun har i genomsnitt 17% (2021) av invånarna låg ekonomisk standard. Samtidigt skiljer det sig mellan stadsdelarna. Skillnaden mellan området med högst andel invånare, Andersberg 2, och området med lägst andel, Stigslund-Strömsbro, är 57 procentenheter.

Områden med hög andel äganderätter, som Hille 1, Stigslund-Strömsbro 3 och Valbo 3 har även en hög andel hushåll med god ekonomisk standard. I Hille 1 är det 96% äganderätter och 5% med låg ekonomisk standard, i Stigslund-Strömsbro 3 är det 84% äganderätter och 3% med låg ekonomisk standard, i Valbo 3 är det 94% äganderätter och 4% med låg ekonomisk standard.

Områden med övervägande hyresrätter har generellt en högre andel av personer i hushåll med låg ekonomisk standard. Till exempel i Andersberg 2 är det 99,7% hyresrätter och 60% som har låg ekonomisk standard, i Nynäs-Norr 2 är det 94% hyresrätter och 52% som har låg ekonomisk standard och i Sättra 3 är det 99,6% hyresrätter och 60% som har låg ekonomisk standard.

Stigslund-Strömsbro 1 och Bomhus 2 är exempel på områden med blandade upplåtelseformer där det också finns en variation av olika ekonomiska standarder. Områdena ligger samtidigt under medelvärdet för låg ekonomisk standard för Gävle kommun.

Indikatorerna upplåtelseformer och ekonomisk standard visar på ett samband mellan upplåtelseformer och ekonomisk standard i olika områden. Samtidigt är det viktigt att ha i beaktning att prissättningen av hyresrätter har en betydande roll när man ser till sambandet mellan upplåtelseform och ekonomisk standard.

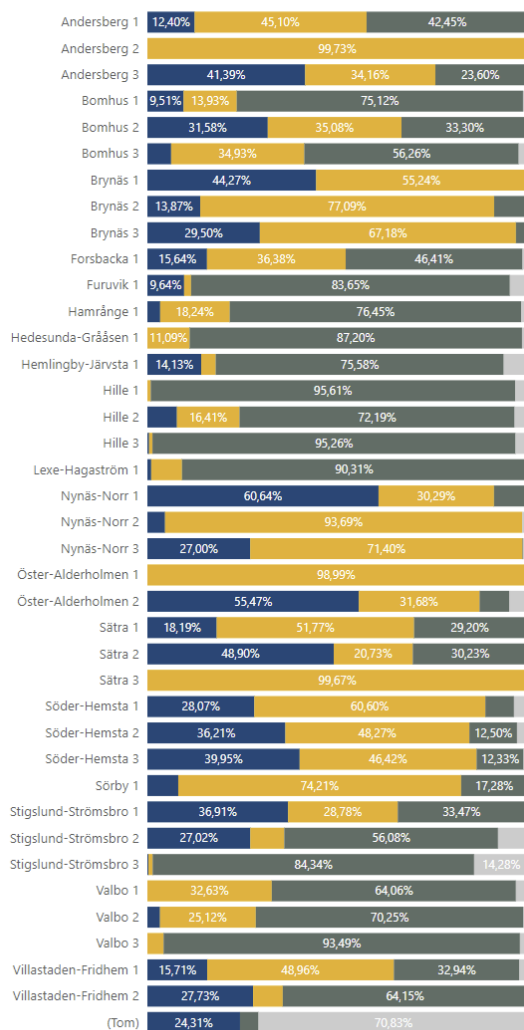
Analys av indikatorn "kommunen är en bra plats att bo på" kommer till nästa rapportering då den bygger på medborgarundersökningen som pågår just nu. Utfallet vid undersökningen från 2023 visade ett utfall på 91% fördelat på 64,6% personer som svarade att Gävle kommun är en ganska bra plats och 26,7% svarade att Gävle är en mycket bra plats att bo och leva på.

Indikator	Status	Utfall	Målvärde	Prognos Helår
Låg ekonomisk standard på stadsdelsnivå (1)				
Blandning av upplåtelseformer på stadsdelsnivå (2)				
Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)	Ok	91,3 %	Öka	Uppnås

1) & 2) redovisas med kompletterande text

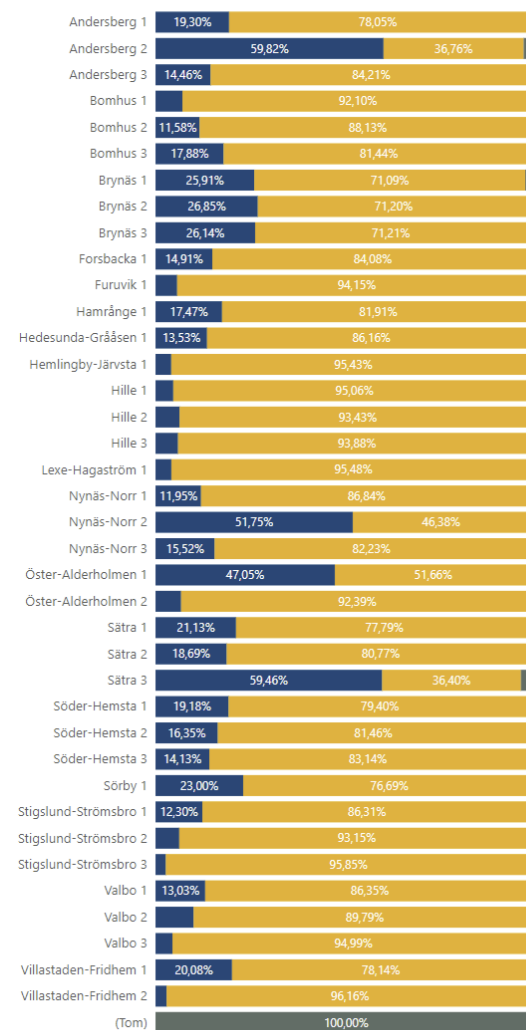
Upplåtelseform per stadsdelsområde

- Bostadsrätt
- Hyresrätt
- Äganderätt
- Uppgift saknas

Låg ekonomisk standard per stadsdelsområde

- Person ingår i helårshushåll som har låg ekonomisk standard
- Person ingår i helårshushåll som inte har låg ekonomisk standard
- Person ingår ej i helårshushåll
- Uppgift saknas

Gävle kommun arbetar för en hållbar och robust tillgång till vatten och energi.

Kommunens verksamheter

Trafikverket har informerat om att alla ledningar som Ostkustbanan behöver korsa ska flyttas innan 2027. För att klara av denna tidplan krävs ett kommunkoncerngemensamt arbete. Kostnaderna ska delas med Trafikverket. Allt ska förhandlas och avtalas och riskfördelningen behöver tydliggöras.

Parallellt med dessa ledningsomläggningar och andra stora investeringarna som också krävs inom VA-verksamheten pågår förnyelse och förbättring av verk och ledningsnät. Gävle Vatten har gjort en fördjupad analys och har en utökad dialog med sektorerna pågår kring prioriteringar

med anledning av Ostkustbanan.

Det pågår både strategiska och operativa arbeten kopplat till detta mål. Bland annat har en vattenstrateg anställts för att arbeta med nya lagkravet om förvaltningsövergripande planering för vattenmyndighetens åtgärdsprogram. Det handlar om genomförande och utveckling av planering och skydd kopplat till dricksvatten. Just nu pågår framtagande av åtgärdsprogram för vatten.

Inom det operativa arbetet pågår samverkan i tidiga skeden i samhällsplaneringen i syfte att skapa samordning och identifiera förutsättningar och behov samt bedöma genomförbarheten bla av den tekniska infrastrukturen. Detta sker genom beredning i det tvärfunktionella forumet NÄGG (Nya ärenden inklusive genomförandegruppen) som träffas två gånger per månad. Samverkan är en viktig framgångsfaktor som också kan medverka till att minska kommunens kostnader. Under året har energi-och klimatrådgivningen fått förstärkning på 50% i form av en handläggare från bygglovsenheten. På så sätt stärks både samverkan och resursutnyttjandet då bygglovsärendena kraftigt gått ner.

Under året har laddstationer för tunga fordon installerats och driftagits i Gävle Hamn och i Forsbacka. Detta är en del av Energimyndighetens projekt "Regionala elektrifieringspiloterna för tunga transporter". Gävle Energis batterilager har också framgångsrikt deltagit på stödtjänstmarknaden under ett halvår och bolaget har kunnat dra stor lärdom kring tekniken såväl som marknaderna. Effekten på anslutna batterier uppgår till 238 kW. Dessa utgörs av villabatterier som har anslutit sig via aggregator. Ersättningsnivåerna har tyvärr sjunkit under 2024. Ett resultat av en kraftig ökning av kvalificerade batterier och vindkraftsparker. Gävle Energi har förutspått denna nedgång, men det har skett fortare än vad som tidigare har prognostiserats. Av dessa skäl kommer med största sannolikhet inte målet kring totala ersättningen från marknaderna nås. Oavsett följer Gävle Energi utvecklingen noggrant och stöttar kunderna i deras tankar kring flexibla resurser.

Analys av indikatorerna

För detta mål ingår följande indikatorer:

- Vattenanvändning inom våra verksamheter ska effektiviseras
- Energi inom våra verksamheter ska effektiviseras i enlighet med miljöstrategiska programmet

Indikatorn "Vattenanvändning inom våra verksamheter ska effektiviseras" visar en positiv trend. Vattenanvändningen minskade med 9% mellan perioderna T3 2022 (383l/kvm) och T3 2023 (348l/kvm). Indikatorn för perioden visar en fortsatt positiv trend för T2 2024 (340l/kvm).

För indikatorn "Energi inom våra verksamheter ska effektiviseras i enlighet med miljöstrategiska programmet" pekar trenden åt fel håll där en ökning noterats mellan T3 2022 och T3 2023. Statistik och analys tas fram för kommande rapportering.

Indikator	Status	Utfall	Målvärde	Prognos Helår
Energi inom våra verksamheter ska effektiviseras i enlighet med MSP		150 104 MWh	Minska	
Vattenanvändning inom våra verksamheter ska effektiviseras		340 l/kvm	Minska	

Samhällsplaneringen ska ge invånarna tillgång till bostäder enligt den efterfrågan som finns och ska bidra till ett hållbart, innovativt byggande med god arkitektonisk kvalitet.

Kommunens verksamheter

Gävle växer inte lika snabbt som tidigare förutspått. Antalet äldre ökar och födelsetalen minskar, samtidigt som invandringen minskar. En minskad befolkningsprognos i kombination med höga räntor och minskat marknadsdjup märks inom såväl privata som kommunala exploateringsprojekt. Detta har lett till förändrade tidplaner eller att projekt sätts på paus alternativt avslutas. Det är tydligt att kommunen behöver anpassa sin verksamhet med hänsyn till den förändrade demografin och ekonomiska situationen även inom samhällsplaneringen.

Kostnadsanpassning krävs eftersom intäkterna blir lägre och inte täcker de ökade kostnaderna. Under året har därför arbetet fortsatt med att balansera och prioritera kommunens exploateringsprojekt i syfte att nå en ekonomi i balans. Ett annat exempel på anpassning till nya marknadsläget är AB Gavlegårdarna som jobbar med att anpassa andelen studentbostäder till rådande efterfrågan.

Andra arbeten som pågår är Gavlefastigheters arbete med att utveckla digitala lösningar för automatisering av fastighetsdrift. Bolagets fastighetsbestånd är redan idag i hög utsträckning uppkopplat, men för att kunna dra nytta av den data som samlas in och möjliggöra övervakning och styrning på distans, krävs ett skifte från traditionell fastighetsförvaltning till mer datadriven verksamhet. Under 2024 drivs ett pilotprojekt i syfte att öka kunskapen om värdet av att optimera styrningen av fastigheterna med hjälp av AI. I projektet ingår totalt sex fastigheter, varav tre fastigheter styrs med hjälp av AI och tre jämförelsefastigheter styrs på traditionellt sätt. Syftet är att kunna jämföra hur energibesparing påverkas vid AI styrning jämfört med traditionell styrning.

Under våren var program för detaljplan Nyhamn ute på samråd. Ett stort event hölls ute på platsen i början av maj vilket lockade ca 400 besökare. Utifrån rådande omständigheter kopplat till befolkningsprognos och ekonomi kommer troligtvis ett genomförande att flyttas fram i tid.

Analys av indikatorerna

För detta mål ingår följande indikatorer:

- Antal färdigställda småhus i förhållande till målen i bostadsförsörjningsprogrammet
- Antal färdigställda bostäder i flerbostadshus i förhållande till målen i bostadsförsörjningsprogrammet
- Antal miljöcertifierade fastigheter i Gävle kommun

Kommunens planberedskap ligger idag på cirka 2352 bostäder varav 367 avser bostäder i småhus. Fram till och med augusti 2024 har 29 bostäder i småhus färdigställts och 62 bostäder i flerbostadshus. Ett nytt bostadsförsörjningsprogram planeras att antas av kommunfullmäktige i början av hösten. Målen i bostadsförsörjningsprogrammet anger att det under 2024 ska färdigställas 115 småhus samt 234 antal bostäder i flerbostadshus. Med nuvarande byggtakt ser inte målet ut att nås.

Slutgiltig rapport och analys av antal miljöcertifierade fastigheter kommer vid nästa rapportering.

Följande projekt är beslutade att certifieras enligt Miljöbyggnad silver och planeras att färdigställas under 2024:

- Hemlingborg
- Vasaskolan NVC
- Vasaskolan Matsal
- Skräddargården

- Agnes Kulturhus
- Klintbergsgården

Indikator	Status	Utfall	Målvärde	Prognos Helår
Antal färdigställda småhus i förhållande till målen i bostadsförsörjningsprogrammet *	Mindre avvikelse	29 st	115 st	
Antal färdigställda bostäder i flerbostadshus i förhållande till målen i bostadsförsörjningsprogrammet.	Mindre avvikelse	62 st	234 st	
Antal miljöcertifierade fastigheter i Gävle kommun		33 st	Öka	

Samhällsplaneringen ska utgå ifrån att bygga ett robust samhälle som klarar ett förändrat klimat

Kommunens verksamheter

Under året har arbetet med klimatanpassning kommit en bra bit på väg där målet är en samordnad klimatanpassningsplan med förslag på nödvändiga åtgärder på kort och lång sikt. Skyfallskartering av Hemlingbybäcken är levererad och ett nytt kartmaterial om klimatrisker finns nu i samlingskartan. Åtgärdsprogram kopplat till Hemlingby har tagits fram och fortsatt arbete utifrån åtgärdsprogram i etapp 1 är uppstartat, vilket innefattar fördröjningsytor i västra delen av Hemlingby. Inventering av befintligt skyddsmaterial är genomförd och en analys av riskobjekt för översvämning och behov av ytterligare skyddsmaterial pågår.

En risk som identifierats är de långa ledtiderna från identifiering av behov till operativt projekt. En annan utmaning är de klimatanpassningsåtgärder kommer att kräva tillstånd hos länsstyrelsen vilket även det är tidskrävande. En viss omprioritering av åtgärder för klimatanpassning kommer behöva göras på grund av investeringsramens tidplan.

Kommunens robusthet bygger till stor del på befintlig infrastruktur och organisation. Livsmiljö Gävle arbetar för en utökad samordning med övriga sektorer och bolag genom planering av en gemensam upphandling av driften vilket bidrar till att säkra en god beredskap i kris. En god samordning leder till bättre prioritering och mer handlingskraft i respektive organisation.

Ett annat arbete med koppling till målet är Livsmiljö Gävles pågående arbete med gatoutvecklingsplan som medför en ny metodik för samhällsutveckling. Den består bland annat av enklare åtgärder samt tester och utvärdering innan eventuell investering. Detta i sin tur möjliggör att möta framtidens behov med ekonomiskt hållbara lösningar. Under 2024 drivs dessutom två större infrastrukturprojekt av Gävle Hamn AB. Iordningsställande av logistikyta på Lagunen och förstärkning av spont vid kajplats 17–19. Syftet är att hamnen ska ha en infrastruktur med hög tillgänglighet och vara rätt anpassad med avseende på dagens och framtida efterfrågan och behov.

Analys av indikatorerna

För detta mål ingår följande indikatorer:

- Andel hårdgjord/bebyggd yta i 2,5-kilometersstaden
- Andelen av befolkningen i tätorten som har tillgång till grönområde inom 300 m från sin bostad

Analys kommer till T3 rapporteringen då denna statistik endast tas fram en gång per år.

Indikator	Status	Utfall	Målvärde	Prognos Helår
Andel hårdgjord/bebyggd yta i 2,5-kilometersstaden			Minska	
Andelen av befolkningen i tätorten som har tillgång till grönområde inom 300 m från sin bostad			Öka	

3.5.1.6 En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

Luftkvaliteten ska förbättras och klimatutsläppen minska i takt med Gävle kommuns ansvar enligt Parisavtalet.

Kommunens verksamheter

Arbete med målsättningen om att bli klimatneutrala till år 2030 fortsätter med full kraft.

Ett större transportarbete i Gävle klimatavtal startas upp - ett tvåårigt projekt för tilldelade 6 miljoner kronor från externa medel. I klimatavtalet har man också genomfört runda bords möte med deltagarna och ett flertal arbetsgruppträffar. Just nu finns 73 aktörer som signerat Gävle klimatavtal.

Ett arbete är uppstartat kring mobilitet, detta för att formalisera Gävle kommuns transportarbete fram till år 2030.

Energi och klimatrådgivningen förstärks med en 50% tjänst under resterande del av 2024, det är en intern förstärkning från bygglovsavdelningen.

Handlingsplanen för luftkvalitet lyftes för information till nämnd innan sommaren och sen för beslut under kvartal 3 2024.

Det pågår ett arbete för att utöka samordning mellan Livsmiljö, AB Gavlegårdarna och Gavlefastigheter AB avseende gemensam upphandling av drift. Detta förväntas resultera i färre transporter och framkörningar då områdesvisa upphandlingar föreslås genomföras där samma fordon snöröjer oavsett fastighetsägare.

Fortsatt arbete pågår i skolorna för att minska matsvinnet. De upphandlade måltidsleverantörerna arbetar aktivt med frågan och matsvinnet har minskat avsevärt inom vissa verksamheter. De som har egen matlagning har lägre matsvinn jämfört med övriga. Minskningen av matsvinnet innebär bland annat att 1,2 ton mindre mat i skolorna kastades under 2023 jämfört med 2022.

En dialog har förts med Svenska Fotbollsforbundet om val av infillmaterial i syfte att välja miljövänligt alternativ vid anläggande av konstgräsplaner utifrån det nya EU-kravet. Beslut blev kork och kokos eftersom det är det bästa miljövänliga alternativet.

Analys av indikatorerna

Den procentuella minskningen av territoriella utsläpp av växthusgaser jämfört med behövd minskning för att uppnå målet klimatneutralitet 2030 hamnar på ett utfall på 9% för Tertial 2. Basår för utsläppen är 2020, då var utsläppen 274 505 ton, 2030 ska utsläppen ha minskat med 80%, målvärdet blir då 54 901 ton. Från år 2022 och framåt mot år 2030 behöver utsläppen minska med 15,8 procent per år.

Indikatorn om uppmätt partikelhalt vid Staketgatan (PM10 dygn) i antal dygn som överstiger 30 µg/m³, visar på ett utfall för det andra tertialet på att vi överstiger gränsvärdet 41 ggr/år och målvärdet är att ej överstiga 35 ggr/år.

Indikator	Status	Utfall	Målvärde	Prognos Helår
Procentuell minskning av territoriella utsläpp av växthusgaser jämfört med behövd minskning för att uppnå målet Klimatneutralitet 2030.		9 %	Minska	
Uppmätt partikelhalt vid Staketgatan (PM10 dygn) i antal dygn som överstiger 30 µg/m ³ .		41 ggr/år	Minska (får inte överstiga 35 ggr/år)	

Gävle kommun ska underlätta och bidra till medborgarnas och näringslivets omställning till fossilfria och hållbara transporter.

Kommunens verksamheter

Ett större transportarbete i Gävle klimatavtal startas upp för externa medel - ett tvåårigt projekt för tilldelade 6 miljoner kronor. Projekt Gävle klimatavtal lanserar en ny fokusgrupp inom Transport och mobilitet under oktober.

Ett projekt är under framtagande för att formalisera Gävle kommuns transportarbete fram till år 2030.

Samhällsbyggnadsnämndens investeringsplan innehåller fem investeringar av gång- och cykelåtgärder 2024 och lika många förstudier planeras genomföras under året. Parallellt planeras och genomförs åtgärder utifrån Handlingsplan för kollektivtrafik och Handlingsplan för framkomlighet och trafiksäkerhet vilket allt sammantaget bidrar till mer hållbara transporter. I Investeringsplanen ingår även tre förstudier med kollektivtrafikåtgärder samt att två hållplatser

planeras att genomföras under året.

Vid entreprenad- och driftsupphandlingar ställs nu krav på HVO100 eller el som drivmedel.

Kultur och fritidsnämnden har jobbat med att möjliggöra för fossilfria och hållbara transporter och det går från och med i år att låna cyklar för en hel skolklass för att ta sig till och från kulturaktiviteter inom Kulturtrappan, information finns på Kulturtrappans sida på gavle.se.

Gävle Hamn har fortsatt sitt arbete med energioptimerat hamnkluster 2030 och en förstudie rörande elanslutning av nya containerterminalen har avslutats under tertial 2. Under sommaren har arbetet påbörjats för att igångsätta ett större projekt med syftet att containerterminalen ska kunna erbjuda elanslutning till anlöpande fartyg i slutet av 2026.

Gavlefastigheter har gjort en inventering av hur många av deras fastigheter som är berörda av den nya lagen "Lagen om laddinfrastruktur", som innebär att alla parkeringar med fler än 20 parkeringsplatser ska ha minst en laddningspunkt. Dessa krav är retroaktiva för lokalbyggnader vilket gör att 20 av Gavlefastigheters fastigheter omfattas av detta krav.

Analys av indikatorerna

Publika laddstationer/fossilfria tankstationer för olika typer av förnybara drivmedel har ökat från 46 stycken till 60 stycken under det andra tertialet.

Indikator	Status	Utfall Eladdplatser	Utfall E85	Utfall HVO100	Målvärde	Prognos Helår
Publika laddstationer/fossilfria tankstationer för olika typer av förnybara drivmedel		60				Öka

Indikator	Status	Utfall	Målvärde	Prognos Helår
Andelen av alla bostäder under 1,5 i restidskvot (kollektivtrafik/bil/cykel) till centrum Rådhusstorget)				Öka
Andelen av nya bostäder under 1,5 i restidskvot (kollektivtrafik/bil/cykel till centrum Rådhusstorget)				Öka

Biologisk mångfald i såväl vatten som på land ska stärkas.

Kommunens verksamheter

Ett arbete är uppstartat för att ta fram ett grön/ blått planeringsunderlag, arbetet kommer att börja med en GAP analys och leda till bl.a. nya kartunderlag.

Vattentjänstplan är uppe för beslut, ska beslutas KF.

Ett arbete med planering och genomförande av sanering av före detta Kopparfors sågverk i Norrsundet är uppstartat, detta bidrar till biologisk mångfald och ren och giftfri vardag.

Ett arbete är påbörjat för att ta fram en mörkerkartläggning för Gävle kommun.

Gävle kommun har lämnat in ett yttrande på remiss om Strömsbro kraftverk till Svea hovrätt. Det är 3:e gången som Gävle kommun yttrar sig i ärendet.

Utredning initierad för att se om återvätningsavtal kan vara aktuellt för kommunen och hur det fungerar praktiskt.

Startat ett arbete för att ta fram en lokal Livsmedelsstrategi.

Det pågår ett arbete för att ta fram en strategi för bildande av tre naturreservat under mandatperioden. I och med arbetet med genomförande av utvecklingsplanen för Boulognerskogen och en ny fiskvandringssväg främjas mångfalden också i centrala Gävle.

Gävle kommun har beviljats fiskevårdsbidrag från Länsstyrelsen för att främja gösens lek i Gavleån.

Flera av friluftsbaden har fått kompletterande sopsorteringsanordningar. Åtgärder har genomförts i Sätrespåret för att leda om vatten vid större regnväder och förhindra stora vattensamlingar i motionsspåren.

Analys av indikatorerna

Indikator kring skyddad natur/land har ökat något från 4,9% (2022) till 5%.

Vattendrag med god ekologisk status har minskat från år 2022 då vi hade ett utfall på 26 %, till att nu T2 ha ett utfall på 20%

Indikator	Status	Utfall	Målvärde	Prognos Helår
Skyddad natur/land, andel		5 %	Öka	
Vattendrag med god ekologisk status, andel		20,5 %	Öka	

Samhället ska utgå ifrån cirkulär resurshantering.

Kommunens verksamheter

Gävle klimatavtal har fortsatt arbeta med cirkulär resurshantering, deltagande företag provar att använda systemet CC build.

I planeringen inför flytten till Agnes kulturhus ser Konst och kultur inklusive Gävle Konstcentrum över vad som kan återanvändas då strävan är att utgå ifrån cirkulär resurshantering. Det som inte kan tas med till Agnes återanvänds i första hand på Kulturskolan och vid Gasklockorna, i andra hand lämnas möbler och annat till kommunens möbelpool för återbruk.

Under året genomförs förflyttningssuppdrag med hållbarhet i fokus; I uppdraget *Test av återbrukspolicy* testar Gavlegårdarna sitt ställningstagande kring återbruk i samband med rivningen av bostadshuset på Markheden i Valbo.

En utbildning har hållits kring hållbarhetskrav i upphandling för Gävle kommuns inköpssamordnare.

Analys av indikatorerna

Andel inköp av närproducerat i % relaterat till total inköpskostnad *(inom kommun koncernen) har minskat från tidigare 14% år 2023 till att T2 år 2024 hamna på 12%.

Indikator	Status	Utfall	Målvärde	Prognos Helår
Insamlat brännbart/restavf all från kommunkoncernen		144 ton	Minska	
Andel inköp av närproducerat i % relaterat till total inköpskostnad *(inom kommunkoncernen)		12 %	Öka till 15 %	

3.5.2 Målanalys av finansiella mål

3.5.2.1 God ekonomisk hushållning

Analys av indikatorerna

Gävles kommuns definition av stark finansiell ställning är enligt Riktlinje för god ekonomisk hushållning när justerat eget kapital som andel av skatter och bidrag överstiger 50 procent. För år 2024 har kommunen budgeterat en finansiell ställning om 46,4% med planen att återställa under en treårsperiod till 50%.

Prognosen vid delår 2 är 1,1 procentenheter lägre än budget och visar att kommunen inte kommer att uppnå målet för stark finansiell ställning under 2024. Detta är dock en förbättring i förhållande till delår 1 på grund av att årsprognosen visar ett mindre underskott vid delår 2.

Indikator	Status	Utfall	Prognos	Målvärde	Prognos Helår
Stark finansiell ställning			45 %	46,4 %	Uppnås ej

3.5.2.2 Resultatet ska långsiktigt uppgå till minst 1 procent av skatteintäkterna

Målet kan inte bedömas på det ekonomiska utfallet per augusti. Bedömning av målet görs utifrån prognostiserat årsresultat. Målet avser ett överskott under en åttaårsperiod. Bedömningen är att målet nås. Prognostiserat årsresultat har en avvikelse från budgeterat resultat på ca -51,5 mnkr.

Kommunens verksamheter

För 2024 är budget beslutad med ett underskott på 355,2 mnkr för kommunen (exklusive effekter av exploaterings- och realisationsvinster). Per sista augusti prognostiseras ett underskott på drygt 331,0 mnkr på årsbasis.

Välståndsnämnderna och Samhällsbyggnadsnämnden redovisar underskott per sista augusti och prognostiserar underskott för helåret.

Analys av indikatorerna

Det långsiktiga överskottet per 20231231 var 2 procent. Det negativa utfallet 2023 mot budget var 199 mnkr och 2024 är prognostiserat med negativt utfall på -40 mnkr jämfört med budget. Detta har inneburit att det långsiktiga överskottet har sjunkit och för att upprätthålla en resultatnivå även kommande år på en nivå över målvärdet krävs ett överskott på årsbasis på ca 80 mnkr.

Poster som senare exkluderas från balanskravsutredningen medräknas inte heller i överskottsmålet. Överenskomna medfinansieringsavtal med Trafikverket på nära 80 mnkr exkluderas därmed från beräkningen för 2024.

Indikator	Status	Utfall	Prognos	Målvärde	Prognos Helår
1 Resultat i procent av skatteintäkter, Skatter, generella bidrag och utjämnning. Genomsnittligt resultat under senaste åtta åren			1 %	0,6 %	Uppnås

3.5.2.3 Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans

Soliditet är ett nyckeltal som används för att mäta den finansiella styrkan i ett långsiktigt perspektiv och ett mått på hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital. Soliditetens absoluta nivå och förändring är beroende av ökningen i tillgångsmassan i balansräkningen och den förändring som tillförs det egna kapitalet genom årets resultat. Det övergripande målet är att bibehålla kommunkoncernens soliditet. Genom att arbeta med en indikator för skuldsättningen per invånare skapas ett medvetande om risknivån. Kommunens och de kommunala bolagens finansiella risk ökar med en högre skuldsättningsgrad. Vid en räntehöjning ökar de årliga kostnaderna och vid en finansiell oro på kapitalmarknaderna ökar riskerna för högre finansieringskostnader vid hög skuldsättningsnivå, vilket minskar utrymmet för annan verksamhet eller sänker resultaten och soliditeten

Målet uppnås om kommunkoncernens soliditet över tid bibehålls eller överstiger 32 %. Bedömning görs utifrån prognostiserade investerings- och resultatnivåer i koncernen per 2024-

12-31. Bedömningen är att målet inte nås.

Kommunens verksamheter

Enligt upprättade prognoser kommer Gävle kommun, Gävle Stadshus-koncern och Gävle Vatten AB sammantaget under 2024 investera för 2,25 mdr.

Kommunen prognostiserar ett underskott på närmare 250 mnkr och bolagen prognostiserar ett överskott på drygt 365 mnkr. Dock prognostiseras kommunkoncernens resultat för helåret till - 200 mnkr. Med årliga avskrivningar på närmare 1 mdr i koncernen innebär det att ca 1 mdr av årets investeringar behöver extern finansiering. Soliditeten i koncernen kommer att sjunka. Med dessa prognoser kommer egenfinansieringen av kommunkoncernens tillgångar att minska ytterligare jämfört med budgeterad nivå.

Långsiktiga utblicken (Kommunplanen 2024–2027) bygger på att soliditeten i skattefinansierad verksamhet och i koncernen kommer att sjunka under planeringsperioden och inte nå uppsatt långsiktig målnivå under perioden.

Analys av indikatorerna

Soliditetsmålen angivna som indikatorer kommer sannolikt inte att nås gällande kommunen och kommunen inkl GFAB (kommunens bolag för verksamhetslokaler). Med en prognostiserad resultatförsämring i kommunen med närmare 350 mnkr fram till årsskiftet sjunker soliditeten från 20240831 på 33,5 procent till under målvärdet för 2024.

GSAB-koncernens och Gävle Vattens resultat är prognostiserat till att motsvara budget. Investeringsnivån är fortsatt hög, även om nivån är nedjusterad jämfört med budget. Sammantaget för kommunen, GSAB-bolagen och Gävle Vatten är prognosen att årets målvärde nås. Dock från en högre nivå vid 20240831.

Ingen uppföljning, ingen prognos, men kommunens resultatprognos tynger ju även detta mått.

Indikator	Status	Utfall	Prognos	Målvärde	Prognos Helår
1 Kommunens soliditet			31 %	33,7 %	Uppnås ej
2 Kommunens soliditet (inkl GFAB)				19,3 %	
3 Kommunkoncernens soliditet			30 %	30 %	Uppnås
4 Kommunkoncernens skuldsättningsnivå (kr/inv) exkl Gävle Energi AB, Bomhus Energi AB, Gävle Hamn AB		111 674	120 426	132 341	Uppnås

3.5.2.4 Skattefinansierade investeringar har långsiktigt en hög självfinansieringsgrad

Motivet till ett skarpare krav på självfinansiering av investeringar inom den skattefinansierade verksamheten, är att dessa investeringar normalt inte ger någon avkastning. En lånefinansiering av dessa investeringar innebär på sikt en ökad finansiell belastning. I en period av stora reinvesteringar och kraftig tillväxt av befolkningen, ökar investeringsbehoven och självfinansieringsgraden kan därmed under en period vara lägre än 100 procent. Målet anses vara uppfyllt om självfinansieringsgraden i kommunen överstiger 100 procent och självfinansieringsgraden inklusive skattefinansierade verksamheter inom Gavlefastigheter AB (GFAB) och AB Gavlegårdarna (ABG) över en åttaårsperiod överstiger 67 procent.

Med utgångspunkt från historiskt hög egenfinansieringsgrad samt mål om bibehållen soliditet bör självfinansieringsgraden över tid kunna överstiga 67 procent.

Bedömningen av måluppfyllelsen utgår inte från bokslutet per augusti. Bedömning görs utifrån prognostiserade investerings- och resultatnivåer i koncernen fört helåret 2024.

Det övergripande målet om 100 procent självfinansiering i kommunen och om 67 procent under senaste åtta åren inkl skattefinansierad verksamhet inom GFAB och ABG prognostiseras att inte nås.

Kommunens verksamheter och analys av indikatorer

Kommunplan 2024 innebär med budgeterade resultat för kommunen med ett planerat underskott för 2024 att finansiering av investeringar helt är beroende av externa medel.

Prognostiserat ytterligare underskott för 2024 innebär att det långsiktiga målet om självfinansiering på 67% inte kommer att nås och även beräkningen av dess utveckling i gällande kommunplanebeslut kommer att belastas av prognostiserat ökat underskott. Gällande Kommunplan beräknades på att det långsiktiga nyckeltalet uppgick till 83% vid ingången av 2024 och med budgeterat underskott på minus drygt 50 mnkr. Med ett underskott som försämrats med ytterligare ca 200 mnkr och att utfallet vid 2023 var lägre än kommunplanen byggde på uppnås inte det kort- eller långsiktiga nyckeltalen för 2024.

Indikator	Status	Utfall	Prognos	Målvärde	Prognos Helår
1 Självfinansieringsgrad, per år, kommunens egna			-22 %	29 %	Uppnås ej
2 Avskrivningars andel av investeringar, kommunens egna			25 %	55 %	Uppnås ej
3 Självfinansieringsgrad, per år, totalt			19 %	27 %	Uppnås ej
4 Självfinansieringsgrad, senaste åtta åren, totalt			59 %	52 %	Uppnås

3.6 Balanskravsresultatet

Lagstiftaren har lagt ett golv eller en miniminivå för det finansiella resultatet, detta kallas för balanskravet. Balanskravet innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. Om kostnaderna för ett räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det anges när och på vilket sätt kommunen avser att göra den i lag (11 kap. 12§ kommunallagen (2017:725)) föreskrivna regleringen av det negativa resultatet. Om kommunfullmäktige har beslutat att en sådan reglering inte ska ske, ska upplysning lämnas om detta samt vilka synnerliga skäl som föreligger.

Ett uppfyllande av balanskravet är en grundförutsättning för en långsiktig, stabil finansiell utveckling och ett verktyg för att förhindra en negativ utveckling av kommunens ekonomi.

Balanskravsutredning (mnkr)	Prognos 2024	Budget 2024	2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	-245,3	-193,7	-377,6
Samtliga realisationsvinster (-)	-3,1	10,0	34,3
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet (+)	0,0	0,0	0,0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet (+)	0,0	0,0	0,0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper (-/+)	0,0	0,0	0,0
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper (+/-)	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-242,2	-203,7	-411,9
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv (-)	0,0	0,0	0,0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv (+)	158,9	53,8	261,9
Årets balanskravsresultat	-83,3	-150,0	-150,0

Prognosen för 2024 visar på ett negativ resultat som är 51,6 mnkr sämre än det budgeterat resultat på 193,7 mnkr.

Från årets resultat efter balanskravsjusteringar räknas 83,3 mnkr bort som en extraordinär kostnad kopplat till Trafikverket (150 mnkr budgeterat men kostnaden prognostiseras bli lägre). Av tidigare avsättningar till resultatutjämningsreserven återstår 208,8 mnkr där 158,9 mnkr beräknas användas. Den budgeterade användningen var 53,8 mnkr.

Gävle kommun har inga gamla underskott som ska återställas i enlighet med balanskravet.

3.7 Förväntad utveckling

Det svåra ekonomiska läget förväntas kvarstå under 2024 och därmed finns ett behov av att arbeta med effektivisering och besparing inom alla kommunens verksamheter.

Exploateringsintäkterna har under delåret justerats ner kraftigt vilket ger en prognos om ett negativt resultat för 2024. Det finns ingenting i dagsläget som tyder på att dessa intäkter kommer att öka i närtid. Befolkningsprognosen tyder på att Gävle i princip inte växer alls vilket innebär att kommunen behöver se över nytta och behov av kommande utbyggnader och investeringar. Det innebär en, inte obetydlig risk, om Gävle kommun både på politisk- och tjänstemannanivå inte ställer om utifrån tillgängliga data och prognoser utan fortsätter att i grunden ha ett starkt fokus på att kommunen fortsatt växer. Arbete kring detta sker inom flera delar av verksamheten.

Den största utmaningen i den negativa befolkningsutvecklingen innebär en minskning av barn och elever enligt befolkningsprognoserna. Minskningen är allra störst i förskolan, som därmed

står för den allra största delen av volymminskningen av nämndens ram. Det innebär att förskolan behöver göra anpassningar (lokaler och medarbetare) i förhållande till färre antal barn, för att upprätthålla verksamheten på motsvarande nivå som i dag. Utbildning Gävle har tillsammans med GFAB startat ett dimensioneringsarbete, för att anpassa behovet av lokaler på kort och lång sikt.

Kommunens roll inom civilförsvaret är ett krävande arbete där fokus ligger på att bygga en helhet och robust organisation. Arbetet sker dels i den egna organisationen dels genom samordning med andra sektorer och bolag.

Verksamheten kommer i samband med budgetarbetet för åren 2025–2028 att ytterligare behöva anpassa sig inför den förändrade befolkningsprognosen och förändrade finansiella mål som påverkar nämndernas ramar.

4 Ekonomiska rapporter

4.1 Ekonomiska sammanställningar

4.1.1 Gävle kommunkoncern - Resultaträkning

<i>Belopp i mkr</i>	<i>Not</i>	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
Verksamhetens intäkter		2 884,7	2 887,5	4 273,9
Verksamhetens kostnader		-6 906,9	-6 685,0	-10 320,6
Avskrivningar och nedskrivningar		-672,9	-555,4	-1 032,0
Verksamhetens nettokostnader		-4 695,1	-4 352,9	-7 078,7
Skatteintäkter		4 005,1	3 951,0	5 945,9
Generella statsbidrag och utjämning		980,9	860,1	1 291,1
Verksamhetens resultat		290,9	458,2	158,3
Finansiella intäkter		29,0	49,3	70,0
Finansiella kostnader		-221,3	-194,3	-263,4
Resultat efter finansiella poster		98,6	313,2	-35,1
Extraordinära poster		0,0	0,0	-150,0
Årets resultat		98,6	313,2	-185,1
<i>Varav hänförligt till minoriteten</i>			1,4	2,5
<i>Varav hänförligt till Gävle kommunkoncern</i>			311,8	-187,6

4.1.2 Gävle kommunkoncern - Balansräkning

<i>Belopp i mnr</i>	<i>Not</i>	2024-08-31	2023-08-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Immateriella tillgångar		14,3	2,7	15,0
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>				
Mark. byggnader och tekniska anläggningar		14 150,7	13 173,3	14 013,9
Maskiner och inventarier		3 872,9	3 772,8	3 911,7
Pågående nyanläggningar		2 476,8	2 998,4	2 159,3
Finansiella anläggningstillgångar		510,5	641,4	504,7
Summa anläggningstillgångar		21 025,2	20 588,6	20 604,6
Omsättningstillgångar				
Förråd och lager		92,0	64,4	55,6
Exploateringsverksamhet		112,4	76,9	110,5
Fordringar		1 045,5	1 378,9	1 556,8
Kortfristiga placeringar		0,9	0,9	0,9
Kassa och Bank		645,5	80,7	74,2
Summa omsättningstillgångar		1 896,3	1 601,8	1 798,0
SUMMA TILLGÅNGAR		22 921,5	22 190,4	22 402,6
EGET KAPITAL, AVSTÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital		8 444,5	8 732,9	8 532,9
Justeringsposter eget kapital		-2,3	-1,6	49,5
Årets resultat		98,6	313,2	-185,1
Summa Eget kapital		8 493,2	9 044,5	8 397,3
Minoritetsintresse		47,6	46,6	47,7
Avsättningar för pensioner och liknande		1 271,6	968,8	973,5
Andra avsättningar		1 226,0	1 223,9	1 243,0
Summa avsättningar		2 497,6	2 192,7	2 216,5
Långfristiga skulder		9 799,4	8 233,4	8 717,8
Kortfristiga skulder		2 083,7	2 673,2	3 023,3
Summa skulder		11 883,1	10 906,6	11 741,1
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		22 921,5	22 190,4	22 402,6

4.1.3 Gävle kommunkoncern - Kassaflödesanalys

<i>Belopp i mnkr</i>	<i>Not</i>	2024-08-31	2023-08-31
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN			
Årets resultat		98,6	313,2
<i>Justering för ej likvidpåverkande poster</i>			
Av- och nedskrivningar		672,9	555,5
Förändringar av avsättningar		299,8	165,9
Realisations- och exploateringsresultat		5,2	-22,8
Resultatpåverkan av leasing		-20,9	-63,3
Övriga ej likvidpåverkande poster			
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		1055,6	948,5
Ökning (-)/minskning (+) lager/exploateringsfastigheter		-38,4	-36,8
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar		511,4	34,1
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder		-939,7	239,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten		588,9	1 184,9
INVESTERINGSVERKSAMHETEN			
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar (-)			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar (-)		-1 122	-1 423,5
Försäljning av materiella anläggningstillgångar (+)		20,3	30,9
Investering outhärdad, netto			
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar (-)		2,4	-36,4
Avyttring/minskning av finansiella anläggningstillgångar (+)			
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 099,3	-1 429,0
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN			
Förändring av lån		1 084,0	94,9
Förutbetalt investeringsbidrag		0,0	-1,9
Utbetald utdelning		-2,3	-1,6
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		1081,7	91,4
Periodens kassaflöde		571,3	-152,7
Likvida medel vid årets början		74,2	233,4
Likvida medel vid periodens slut		645,5	80,7

4.1.4 Gävle Kommun

4.1.4.1 Resultaträkning

(mnkr)	Utfall 202408	Utfall 202308	Budget 2024	Prognos 2024	Bokslut 2023
Verksamhetens intäkter	954,9	824,2	1 488,5	1 430,9	1 328,9
Verksamhetens kostnader	-5 828,9	-5 419,4	-8 961,4	-9 190,5	-8 494,6
- varav jämförelsestörande poster	78,0	28,6	161,5	85,7	235,0
Avskrivningar *	-256,3	-225,4	-370,1	-127,3	-359,7
Verksamhetens nettokostnader	-5 130,3	-4 820,6	-7 843,0	-7 886,9	-7 525,4
Skatteintäkter	4 005,1	3 951,0	6 009,1	6 016,5	5 945,9
Gen. statsbidrag och utjämning	980,9	860,1	1 448,0	1 471,4	1 291,1
Verksamhetens resultat	-144,3	-9,5	-385,9	-399,0	-288,4
Finansiella intäkter	535,6	334,0	613,5	584,0	424,3
Finansiella kostnader	-289,1	-257,6	-421,4	-430,3	-363,5
- varav jämförelsestörande poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat efter finansiella poster	102,2	66,9	-193,8	-245,3	-227,6
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	-150,0
Årets resultat	102,2	66,9	-193,8	-245,3	-377,6
- varav exploatering	82,2	0,6	151,5	88,8	4,5
- varav realisationsresultat	-4,2	28,0	10,0	-3,1	29,8
Summa exkl. realisationsresultat och exploatering	24,2	38,3	-355,3	-331,0	-411,9
AVSTÄMNING BALANSKRAV					
Årets resultat	102,2	66,9	-193,8	-245,3	-377,6
Realisationsresultat	-4,2	28,0	10,0	-3,1	34,3
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	106,4	38,9	-203,8	-242,2	-411,9
Medel till/från Resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	-53,8	-158,9	-261,9
Årets balanskravsresultat	106,4	38,9	-150,0	-83,3	-150,0

* I det budgeterade beloppet samt i utfallet ingår finansiell leasing men inte i prognosen vilket dock inte påverkar den totala prognosen. Finansiell leasing bokförs vid delår 2 samt årsbokslutet.

Budget 2024: Budgeterade resultatet efter balanskravsjusteringar och extraordinära kostnader uppgår till -53,8 mnkr. Resultatet har då justerats med budgeterade realisationsvinster om -10 mnkr samt extraordinära kostnader till Trafikverket med 150 mnkr. Avsikten är att använda medel från resultatutjämningsreserven för att uppnå noll-resultat.

Prognos 2024: Extraordinära kostnader till Trafikverket prognostiseras att bli 83,3 mnkr vilket är 66,7 mnkr lägre än budgeterat. Prognosmässigt skulle då delar av resultatutjämningsreserven användas, 158,9 mnkr av de befintliga 208,8 mnkr.

4.1.4.2 Balansräkning

<i>(mnkr)</i>	240101 - 240831	230101 - 230831	230101 - 231231
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	4,4	1,1	5,0
Materiella anläggningstillgångar			
<i>Mark, byggnader, och tekniska anläggningar</i>	6 444,0	5 940,1	6 368,6
<i>Maskiner och inventarier</i>	200,2	207,2	213,2
Finansiella anläggningstillgångar	11 949,1	11 297,8	11 563,3
Summa anläggningstillgångar	18 597,7	17 446,2	18 150,1
Omsättningstillgångar			
Förråd lager	1,9	3,8	3,2
Exploateringsfastigheter	112,4	76,9	110,5
Fordringar	870,2	988,9	919,8
Kassa och bank	638,1	42,7	48,7
Summa omsättningstillgångar	1 622,6	1 112,3	1 082,2
SUMMA TILLGÅNGAR	20 220,3	18 558,5	19 232,3
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	4 781,1	5 157,1	5 158,7
Periodens resultat	102,2	66,9	-377,6
Summa eget kapital	4 883,3	5 224,0	4 781,1
Skulder och avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande	1 210,7	908,1	916,2
Andra avsättningar	152,0	153,0	152,6
Långfristiga skulder	12 049,8	10 229,4	10 993,3
Kortfristiga skulder	1 924,5	2 044,0	2 389,0
Summa skulder och avsättningar	15 337,0	13 334,5	14 451,1
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	20 220,3	18 558,5	19 232,2

4.1.4.3 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys

<i>Belopp i mnkr</i>	<i>N ot</i>	Utfall 2408	Utfall 2308	Bokslut 2023
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat		102,1	66,9	-377,6
Justering för ej likvidpåverkande poster	5	548,3	428,1	562,4
Övriga likvidpåverkande poster		0,0	0,0	0,0
Poster som redovisas i annan sektor	6	4,3	-28,5	-29,8
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		654,7	466,5	155,0
Ökning (-)/minskning (+) av periodiserade anslutningsavgifter		0,0	0,0	0,0
Ökning (-)/minskning (+) av förråd och varulager		-0,6	-27,2	-60,3
Ökning (-)/minskning (+) av kortfristiga fordringar		49,6	4,0	73,1
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder		-464,5	49,4	394,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten		239,2	492,7	562,1
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar (-)		-0,8	0,0	-0,7
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar (+)		0,0	0,0	0,0
Investeringar i materiella anläggningstillgångar (-)		-324,3	-512,0	-1 075,7
Försäljning av materiella anläggningstillgångar (+)		4,0	29,1	30,7
Investering i kommunkoncernföretag		0,0	0,0	0,0
Försäljning av kommunkoncernföretag		0,0	0,0	0,0
Förvärv av finansiella tillgångar (-)		-452,7	-666,4	-959,4
Avyttring av finansiella tillgångar (+)		66,9	61,2	88,7
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-706,9	-1 088,1	-1 916,4
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Nyupptagna lån (+)		1 057,2	413,9	1 178,8
Amortering av skulder för finansiell leasing		0,0	0,0	0,0
Amortering av långfristiga skulder		0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		1057,2	413,9	1178,8
BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR				
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur				
Årets kassaflöde		589,5	-181,5	-175,5
Likvida medel vid årets början		48,7	224,3	224,3
Likvida medel vid årets slut		638,2	42,8	48,8

4.1.4.4 Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Kommunens delårsrapport är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Kommunen följer god redovisningssed och tillämpar de rekommendationer som getts ut av Rådet för kommunal redovisning (RKR). I Gävle kommuns årsredovisning 2023 framgår en djupare redogörelse av de redovisningsprinciper som tillämpas i kommunen. I delårsrapporten för 2024 har samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder tillämpats som i årsredovisningen för 2023.

Kommunen tillämpar från och med delårsbokslutet 2024 en ny uppställning för kassaflödesanalysen utifrån RKR:s rekommendation.

Not 2 Säsongsvariation som har påverkat verksamheten

Säsongsvariationer och cykliska effekter är när det förekommer stora variationer av intäkter och kostnader under året. Kommunens verksamheter varierar under året i omfattning och inriktning men på liknande sätt år från år. Kommunstyrelsen och nämnder tar i arbetet med budget och prognos hänsyn till sådana variationer.

Intjänande och uttag av semester, semesterlöneskulden, kan få den effekten på redovisningen. Under vårmånaderna byggs semesterlöneskulden upp och uttaget är stort under sommaren och bidrar till en minskad semesterlöneskuld som åter byggs upp genom nytt intjänande resten av året.

Andra effekter kan vara när barn skrivs in i förskolan. Vanligtvis är det fler barn inskrivna i förskolan på våren än på hösten, vilket gör att kostnaderna för förskolan är högre under våren. Väderpåverkan är något som också påverkar kommunens kostnader utifrån de olika årtiderna, till exempel snöröjning och halkbekämpning.

Not 3 Erhållna men ännu ej intäktsredovisade generella statsbidrag

(mnkr)	2024-08-30
Utöka bemanningen av sjuksköterskor på särskilda boenden	3,9
Driftbidrag från Valmyndigheten, EU-valet 2024	1,4
Totalt	5,3

Not 4 Jämförelsestörande poster

(mnkr)	2024-08	2023-08
Realisationsresultat	-4,2	28,0
Exploateringsresultat	82,2	0,6
Rättning av finansiell leasing	0,0	0,9
Summa jämförelsestörande poster	78,0	29,5

Not 5 Justering för ej likviditetspåverkande poster

(mkr)	202408	202308	202312
Avskrivningar	256,3	225,4	359,7
Återförda avskrivningar	-27,6	0,0	0,0
Nedskrivningar	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	30,2	0,0	0,0
Gjorda avsättningar	294,5	204,7	212,3
Återförda avsättningar	-0,6	-0,1	0,0
Intäktsförda ej likvida gåvor	0,0	0,0	0,0
Orealiserade kursförändringar	0,0	0,0	0,0
Upplösning av bidrag till infrastruktur	-1,9	-1,9	-2,8
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-2,6	0,0	-6,8
Justering för ej likviditetspåverkande poster	548,3	428,1	562,4

Not 6 Poster som redovisas i annan sektion

(mkr)	202408	202308	202312
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	4,3	-28,5	-29,8
Poster som redovisas i annan sektion	4,3	-28,5	-29,8

4.1.4.5 Nämndernas resultat

(mnr)	Utfall 202408	Utfall 202308	Budget 2024	Prognos 2024 före åtgärder	Åtgärd/ effekt	Prognos 2024 efter åtgärder
Kommunens nämnder:						
Kommunstyrelsen	81,4	52,9	161,5	74,7	0,0	74,7
- varav kommunstyrelsen	3,4	24,3	0,0	-11,0	0,0	-11,0
- varav exploateringsresultat	82,2	0,6	151,5	88,8	0,0	88,8
- varav realisationsresultat	-4,2	28,0	10,0	-3,1	0,0	-3,1
Samhällsbyggnadsnämnden	-22,4	-8,4	0,0	-25,5	0,0	-25,5
Kultur- och fritidsnämnden	12,4	4,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbildningsnämnden	26,2	12,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	-44,0	-18,0	0,0	-74,4	23,5	-50,9
Socialnämnden	-58,4	-33,6	0,0	-76,9	12,1	-64,8
Omvårdnadsnämnden	-31,9	-40,2	0,0	-59,3	28,5	-30,9
Gemensam nämnd för verksamhetsstöd	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Valnämnden	-1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnden	0,2	1,4	0,0	0,3	0,0	0,3
Jävsnämnden	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1
Revisorskollegiet	1,8	1,1	0,0	0,1	0,0	0,1
Summa nämndernas verksamhet	-36,4	-27,4	161,5	-160,9	64,1	-96,9
Finansförvaltning	138,6	94,3	-355,3	-148,4	0,0	-148,4
- varav realisationsresultat	-4,2	28,0	10,0	-3,1	0,0	-3,1
Summa	102,2	66,9	-193,8	-309,3	64,1	-245,3

Samhällsbyggnadsnämnden prognostiserar ett underskott före åtgärder men har valt att inte rapportera åtgärder och därefter prognos efter åtgärder. Därmed läggs prognos efter åtgärder som samma som prognos före åtgärder.

Kommentarer till nämndernas resultat och prognos

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen visar för tertial 2 på ett positivt resultat på 81,4 mnr vilket är sämre än budget för motsvarande period med 28 mnr. Den kommunbidragsfinansierade verksamheten redovisar en positiv avvikelse från budget med 20,8 mnr. Lägre personalkostnader till följd av vakanser och sjukfrånvaro, lägre hyreskostnader och lägre övriga kostnader då verksamheter och aktiviteter har pausats och flyttats fram i tid med anledning av det ekonomiska läget, är de främsta anledningarna till den positiva avvikelsen. Den uppdragsfinansierade verksamheten (IT) har även den en positiv avvikelse från budget, 3,4 mnr. Den största påverkande faktorn är lägre personalkostnader till följd av vakanser. Exploateringsverksamheten har en negativ avvikelse från budget. Mer om exploatering finns att läsa under rubriken 4.1.4.9 Exploateringsverksamhet.

Kommunstyrelsen prognostiserar ett resultat på 74,7 mnkr vilket är 86,8 mnkr lägre än budgeterat (161,5). Den kommunbidragsfinansierade verksamheten prognostiserar ett mindre överskott medan uppdragsfinansierade prognostiserar ett marginellt underskott. Den stora negativa avvikelsen återfinns i exploateringsverksamheten där försäljningen av tomtmark är väsentligt lägre än budgeterat. Befolkningsprognosen tyder på att Gävle i princip inte växer vilket innebär att kommunen behöver se över nytta och behov av kommande utbyggnader och investeringar.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden visar på en negativ avvikelse mot budget för tertial 2. Resultatet är -22,4 mnkr vilket vid jämförelse med budget för motsvarande period ger en negativ avvikelse på 21,6 mnkr. Den stora avvikelsen finns inom Tekniska verksamheten där vinterväghållningen står för det stora underskottet, -48,3 mnkr. Det har uppstått stora kostnader till följd av bortforsling av snö. Även halkbekämpningen har påverkat resultatet negativt.

Samhällsbyggnadsnämnden prognostiserar ett underskott vid årets slut på -25,5 mnkr till följd av vinterväghållningen. Exklusive vinterväghållningen skulle nämnden prognostisera +15,9 mnkr. Det som främst påverkar är att sanering av Magasinplan har lägre kostnader än beräknat. Bidrag från Boverket för småhusplaner liksom högre intäkter för arrenden är andra positiva avvikelser liksom lägre slutavräkning för fastighetsskatt. Nämnden redovisar inga åtgärdsförslag eller beslutade åtgärder vid delårets rapportering.

Verksamheten håller fokus på kärnuppdraget och de samhällsviktiga funktionerna. Inom plan- och byggverksamheten är antalet inkomna ärenden lägre än normalt, även om viss inbromsning skett sedan delår 1, vilket bedöms vara en följd av konjunkturläget. Vädrets extrema växlingar resulterar i ökade driftkostnader.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden visar på en positiv avvikelse mot budget för tertial 2. Resultatet är 12,4 mnkr vilket i jämförelse med budget för motsvarande period ger en positiv avvikelse på 11,9 mnkr. Samtliga verksamhetsområden visar på positiva avvikelser mot budget. Bibliotekets positiva avvikelser beräknas generera nollresultat vid årsslutet till följd av ökade kostnader i samband med flytt till Agnes Kulturhus under hösten. Nämnden visar på högre kostnader för PO-pålägg än budgeterat men vägs upp av lägre hyreskostnader än budgeterat.

Kultur- och fritidsnämnden prognostiserar ett noll-resultat vid årets slut. Nämndens verksamheter arbetar aktivt för att verkställa besparingar kopplade till rådande direktiv samt den ekonomiska handlingsplan som beslutades inför 2024. Det råder dock vissa osäkerhetsfaktorer inom nämndens arbetsområde. Ombyggnation i Gävle konserthus med intäktsbortfall som följd är en sådan, liksom det ekonomiska läget i samhället som påverkar kunders köpkraft. Den organisatoriska sammanslagningen av konserthuset och gasklockorna möjliggör en gynnsam ekonomisk utveckling medan behov av ökade resurser till Agnes kulturhus riskerar ökade kostnader.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden visar på en positiv avvikelse mot budget för tertial 2. Resultatet är 26,2 mnkr vilket i jämförelse med budget för motsvarande period ger en positiv avvikelse på 24,1 mnkr. Högre intäkter i form av ökade statsbidrag påverkar positivt där främst grundskolan är mottagare av bidragen. Personalkostnaderna har ökat till följd av statsbidragen men också på grund av ökade PO-pålägg i förhållande till budgeterat. Köp av verksamhet avviker också positivt i förhållande till budget där de flesta skolformer har en positiv avvikelse. Detta har att göra med att elevvolymerna är lägre än det budgeterade i framförallt förskolan och gymnasiet.

Utbildningsnämnden prognostiserar ett noll-resultat vid årets slut. Nämnden redovisar inga åtgärdsförslag eller beslutade åtgärder vid delårets rapportering men ett prognosarbete pågår

inom samtliga skolformer för att hitta åtgärder för att komma till ett noll-resultat. Den tidigare lagda prognosen om -10,0 mnkr är justerad till noll-prognos till följd av de utökade statsbidragen.

Det finns en stor kompetensförsörjningsutmaning för nämndens verksamheter att arbeta vidare med men den största utmaningen är minskningen av barn och elever enligt befolkningsprognosen där minskningen är som störst i förskolan. Det innebär att förskolan behöver göra anpassningar i lokaler och medarbetare i förhållande till färre barn för att upprätthålla samma nivå som idag.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden visar på en negativ avvikelse mot budget för tertial 2. Resultatet är -44,0 mnkr vilket i jämförelse med budget för motsvarande period ger en negativ avvikelse på -44,5 mnkr.

Försörjningsstödet har varit lägre än budgeterat. Antalet försörjningsstödstagare har minskat trots att arbetslösheten har ökat. Arbete med att flytta personer från försörjningsstöd till egen försörjning har varit goda. Till följd av detta har kostnaderna överskridit budget gällande trygghetsanställningar. Även kostnaden för introduktions- och nystartsjobb har högre kostnader än budget till följd av minskat antal försörjningsstödstagare.

Kostnaden för bemanningssjuksköterskor är högre än budgeterat. En förändring i schemaläggning tillsammans med nyrekryteringar beräknas minska behovet av bemanningssjuksköterskor.

Kostnaden för boende LSS i både egen regi och köpta platser är väsentligt högre än budget liksom kostnaden för personlig assistans.

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden prognostiserar ett underskott på 50,9 mnkr vid årets slut. En positiv avvikelse på ekonomiskt bistånd äts upp av negativa avvikelser för trygghetsanställda och övriga arbetsmarknadsåtgärder. Bemanningssjuksköterskor, boende LSS i både egen regi och köpta platser, socialpsykiatri och personlig assistans genererar alla verksamheter stora underskott. Nämnden hänvisar vidare till underlag för preliminära ramar som lämnats till kommunstyrelsen i mitten av september i en separat process där framtid och förväntad utveckling redovisas för kommande period och år.

Socialnämnden

Socialnämnden visar på en negativ avvikelse mot budget för tertial 2. Resultatet är -58,4 mnkr vilket i jämförelse med budget för motsvarande period ger en negativ avvikelse på 58,6 mnkr.

Utredningsenheterna för både vuxna, ungdomar och barn genererar stora underskott till följd av placeringar. Likaså familjehemsenhetens placeringar. Även kostnaden för jourhem är högre än budgeterat delvis till följd av brist på familjehem vilket innebär att barnen blir kvar på jourhemmen men även brist på egna jourhem vilket ger behov av köp av konsulentstödda jourhem.

Socialnämnden prognostiserar ett underskott på 64,8 mnkr vid årets slut. Liksom i utfallet genererar placeringar av vuxna, ungdomar och barn stora prognostiserade underskott. Likaså familjehemsenhetens placeringar. Nämnden hänvisar vidare till 'Synpunkter på preliminära mål- och ramar' som lämnats till kommunstyrelsen i ett separat ärende i september. Detta omfattar nämndens förutsättningar för kommande år.

Omvårdnadsnämnden

Omvårdnadsnämnden visar på en negativ avvikelse mot budget för tertial 2. Resultatet är -31,9 mnkr vilket i jämförelse med budget för motsvarande period ger en negativ avvikelse på 25,8 mnkr.

Stora underskott redovisas för vård- och omsorgsboende och hemtjänst i egen regi samt för bemanningssjuksköterskor. Kostnaden för köpta platser på vård- och omsorgsboenden är dock lägre än budgeterat liksom köp av hemtjänstverksamhet.

Omvårdnadsnämnden prognostiserar ett underskott på 30,9 mnkr vid årets slut. Det är liksom i utfallet vård- och omsorgsboende och hemtjänst i egen regi som genererar stora underskott trots att det till viss del vägs upp mot lägre kostnader för köpta platser i samma kategorier. Även bemanningssjuksköterskor prognostiserar stora underskott. Nämnden hänvisar vidare till underlaget 'Synpunkter på preliminära mål och ramar' som lämnats till kommunstyrelsen i september, som innefattar nämndens syn på framtid och förväntad utveckling.

Övriga nämnder

Övriga nämnder håller i stort budget och prognostiserar ett nollresultat eller mindre överskott.

Realisationsresultat

Markreserven (mnkr)	Utfall 202408	Budget 2024	Prognos 2024	Budgetavvikelse 2024
Effekter i resultaträkningen				
Försäljningsintäkt	4,0	20,0	4,9	15,1
Bokfört värde	-8,2	-10,0	-8,0	2,0
Realisationsresultat	-4,2	10,0	-3,1	-13,1

4.1.4.6 Driftsredovisning

(mnkr)	Intäkter	Kostnader	Netto	Kommunbidrag	Resultat
Kommunstyrelsen	254,9	-538,8	-283,9	365,3	81,4
Samhällsbyggnadsnämnden	70,3	-378,9	-308,6	286,2	-22,4
Kultur -och fritidsnämnden	59,5	-322,9	-263,4	275,8	12,4
Utbildningsnämnden	269,8	-2 197,8	-1 928,0	1 954,2	26,2
Arbetsmarknads -och funktionsrättsnämnden	164,8	-1 021,2	-856,4	812,4	-44,0
Socialnämnden	50,4	-531,8	-481,4	423,0	-58,4
Omvårdnadsnämnden	199,4	-1 227,9	-1 028,5	996,6	-31,9
Gemensam nämnd för verksamhetsstöd	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Valnämnden	1,7	-5,3	-3,6	1,7	-1,9
Överförmyndarnämnden	0,1	-10,0	-9,9	10,1	0,2
Jävsnämnden	0,0	-0,1	-0,1	0,2	0,1
Revisorskollegiet	0,8	-4,0	-3,2	5,0	1,8
Summa	1 071,7	-6 238,7	-5 167,0	5 130,6	-36,4

4.1.4.7 Finansförvaltningens resultat

(mnr)	Utfall 2408	Utfall 2308	Ursprunglig budget 2024	Reviderad budget 2024	Prognos 2024	Bokslut 2023
Intäkter	302,5	268,4	487,2	487,2	525,4	418,7
Summa intäkter	302,5	268,4	487,2	487,2	525,4	418,7
Personalkostnader	-354,1	-204,7	-666,7	-662,1	-308,6	-582,5
Övrigt	59,2	12,8	-149,9	-132,7	-355,9	44,9
Summa kostnader	-294,9	-191,9	-816,6	-794,8	-664,5	-537,6
Verksamhetens nettokostnader	7,6	76,5	-329,4	-307,6	-139,1	-118,9
Skatteintäkter	4 005,1	3 951,0	6 009,1	6 009,1	6 016,5	5 945,9
Generella bidrag och utj.	980,9	860,1	1 448,0	1 448,0	1 471,4	1 291,1
Utlagda kommunbidrag	-5 130,8	-4 886,0	-7 675,1	-7 696,9	-7 697,0	-7 341,1
Finansiella intäkter	564,3	347,7	613,5	613,5	630,1	424,3
Finansiella kostnader	-288,5	-255,0	-421,4	-421,4	-430,3	-363,5
Resultat efter skatter och finans	138,6	94,3	-355,3	-355,3	-148,4	-162,2
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-150,0
Årets resultat	138,6	94,3	-355,3	-355,3	-148,4	-312,2

Det prognostiserade utfallet för skatteintäkter och generella bidrag och utjämning beräknas bli 30,8 mnr högre än budgeterat baserat på skatteutfallsprognosen från Sveriges kommuner och regioner (aug 2024).

Finansiella intäkter och kostnader beräknas i prognosen båda bli högre än budgeterat men där intäkterna ökar mer vilket innebär en positiv prognos på 7,7 mnr.

Den budgeterade avsättningen till Trafikverket om 150 mnr beräknas bli mindre. Avsättningen prognostiseras till 83,3 mnr vilket är 66,7 mnr lägre än budgeterat.

Prognosen för pensionskostnaderna baseras på senaste prognosunderlag från KPA (aug 2024). Bedömningen är att pensionskostnaderna blir 11 mnr lägre än budgeterat.

Total prognos för finansförvaltningen är -148,4 mnr vilket är 206,9 mnr bättre än budget.

4.1.4.8 Investeringar per nämnd

<i>(mnkr)</i>	Utfall 2408	Budget 2024	Budget (reviderad)	Prognos 2024	Budget avvikelse 2024
Kommunstyrelsen	59,8	351,8	322,5	200,4	122,1
-Varav markreserv	10,5	75,0	75,0	28,7	46,3
-Varav övriga investeringar	1,1	47,8	18,5	10,2	8,3
-Varav exploateringsverksamhet	48,2	229,0	229,0	161,5	67,5
Samhällsbyggnadsnämnden	78,5	211,7	182,7	184,6	-1,9
-Varav Avabron	7,1	13,7	13,7	16	-2,3
-Varav Magasinsområdet	3,8	8,0	8,0	8,0	0
Kultur- och fritidsnämnden	16,9	65,6	70,1	70,1	0
-Varav Agnes kulturhus (projekt 18356 och 10262)	4,7	31,7	31,7	31,7	0
Utbildningsnämnden	13,1	30,7	30,7	30,7	0
Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden	0,2	3,4	2,6	2,6	0
Socialnämnden	0,2	1,1	4,3	4,3	0
Omvårdnadsnämnden	0,5	9,0	9,0	9,0	0
Revisionskollegiet	0	0,1	0,1	0,1	0
S:a investeringar exkl. finansiell leasing	169,2	673,4	622	501,8	120,2
Erhållna investeringsbidrag	1,3	0	0	0	0

Reviderad investeringsbudget: Beslut om ombudgetering och omdisponering av investeringsanslag beslutades av Kommunfullmäktige vid sammanträdet KF20240219§8 och sedan också vid sammanträdet KF20240617§4.

Kommentarer till investeringar per nämnd

Investeringarna för perioden uppgår till 169,2 (213,3) mnkr. Erhållna investeringsbidrag 1,3 mnkr. För helåret prognostiseras investeringarna att uppgå till 501,8 (523,8) mnkr, vilket är en positiv avvikelse med 120,2(155,5) mnkr gentemot budgeterat belopp. Avvikelserna mot budget återfinns främst inom Kommunstyrelsens investeringar och exploateringsverksamhet.

När det gäller exploateringsverksamheten se avsnitt 4.1.4.9 nedan för kommentarer.

Kommunstyrelsens avvikelser beror framför allt på att flera projekt inte har påbörjats, en par kommer dessutom plockas bort ur investeringsbudgeten då det är frågan om molntjänster som

ska köpas in.

Den positiva budgetavvikelsen på markreserven beror på att det saknas beslut om strategi kring naturmark. Budgeten skjuts fram till nästa år.

Samhällsbyggnadsnämnden har en liten negativ avvikelse som beror på att projekten Kungsbäckbron, Avabron och Kajrenoveringar är dyrare än budgeterat. Lekplats Storhagen och Gröna vägen har blivit förskjutna i tid vilket gör att de ligger under budget. I projektet Magasinsområdet, där planering och sanering nu är färdig har man begärt igångsättningstillstånd och kommer att påbörja entreprenad så fort som möjligt.

Agnes kulturhus har stor del av Kultur och Fritids investeringsbudget. Där har man nu börjat köpa in möbler och inredning inför att det tas i drift och öppnar i början av december.

4.1.4.9 Exploateringsverksamhet

(mnkr)	Årets exploateringsverksamhet			
	Utfall 2408	Budget 2024	Prognos 2024	Budgetavvikelse 2024
Inkomster	89,3	167,0	89,8	-77,2
Utgifter	-99,3	-472,2	-303,9	168,3
Nettoexploatering	-10	-305,1	-214,0	91,1
Utdrag ur balansräkningen				
Förutbetalda intäkter	6,1			
Anläggningstillgångar	-48,2	-229,0	-161,5	67,5
<i>Tillkommande markinköp</i>	-10,5			
<i>-Aktiverad upparbetad anläggningstillgång</i>	-19,9			
Omsättningstillgångar/tomter	-15,4	-74,1	-18,8	55,3
Bokfört värde såld tomt	1,0	15,5	1,0	-14,5
Värdeförändring tomt	12,6	0,0	-12,6	-12,6
Utdrag ur resultaträkningen				
Medfinansiering Trafikverket	0,0	-150,0	-83,3	66,7
Driftkostnader	-23,2	-18,7	-27,6	-8,9
Värdeförändring tomt	-12,6	-0,3	-12,6	-12,3
Exploateringsresultat	82,2	151,5	88,8	-62,8
<i>Justerat exploateringsresultat</i>	<i>69,6</i>	<i>0,0</i>	<i>76,2</i>	<i>-75,1</i>

Nettoexploatering

Med exploateringsverksamhet avses åtgärder som syftar till att anskaffa, bearbeta och iordningställa mark för bostads, verksamhet- och näringslivsändamål. Den delen av marken som avses att säljas redovisas som omsättningstillgångar. Den allmänna platsmarken som kommer att finnas kvar i kommunens ägo redovisas som anläggningstillgångar.

Nettoexploateringskalkylen är huvudsakligen en sammanställning av inkomster och utgifter som avgränsas från detaljplaneskedet till att genomföra detaljplanen (det vill säga utbyggnad av

området samt försäljning) och omfattar ej framtida drift och underhåll.

Nettoexploateringskalkylen används som ett verktyg under hela exploateringsprocessen för att säkerställa att exploateringen till exempel inte är skattefinansierad. Exploateringsverksamheten har för avsikt att bära sina egna utgifter. Dock är detta inte möjligt i alla exploateringsprojekt, då vissa budgeteras med underskott för att överhuvudtaget vara möjliga att genomföra. I Gävle kommun har man för avsikt att den totala exploateringsverksamheten ska bära sina egna utgifter och därmed vara självfinansierad över tid.

I nettoexploateringskalkylen ingår inkomster som avser tomtförsäljning, avtalad exploateringsersättning samt medfinansieringsersättning samt övriga intäkter som är kopplade till kostnader inom föravtal. Utgifter avser det totala anskaffningsvärdet för anläggningstillgångar och omsättningstillgångar, men även direkta kostnader kopplade till föravtal, myndighetsutövning, bidrag till statlig infrastruktur, andra administrationskostnader och omkostnader som inte räknas med i anskaffningsvärdet som utgift för anläggningstillgångarna och omsättningstillgångarna.

Inkomster från tomtförsäljning, exploateringsersättning, medfinansieringsersättning och förändring av förutbetalda intäkter för perioden jan-aug 2024 uppgick till 89,3mnr (0,6), och prognostiseras bli 89,8 mnr vid slutet av året. Periodens exploateringsutgifter uppgick till -99,3 mnr (-124,6) och prognostiseras bli -303,9 mnr vid slutet av året. Nettot av kommunens exploateringsverksamhet för perioden uppgick till -10 mnr (-124), prognosen är -214,0 mnr vid slutet av året.

Utdrag ur balansräkningen

Under perioden avses förändringen av förutbetalda intäkter 6,1 mnr (0,6) gällande Norrtull och Ersbo Etapp 4 samt tidigare förutbetald intäkt för Ersbo Etapp 4 som har intäktsförts.

Under perioden har exploateringsverksamheten upparbetat -63,6 mnr (-99,5) i anläggningstillgångar och omsättningstillgångar.

Av exploateringsverksamhetens totalt planerade investeringar beräknas -180,4 mnr genomföras under 2024, varav anläggningstillgångar uppgår till -161,5 mnr och omsättningstillgångar -18,8 mnr. Beräknat utfall på anläggningstillgångar omfattar framför allt Hemlingby bostäder etapp 1, Gavlehov Västra, Ersbo Etapp 4, Planmyrastigen, Tolvforsskogen, Gävle Västra, Södra Hemlingby Handel och Godisfabriken. Beräknas utfall på omsättningstillgångar omfattar främst Ersbo etapp 4.

Årets investeringsutgifter på anläggningstillgångar beräknas bli 67,5 mnr lägre än budget, vilket beror främst på att genomförandet är framflyttat. De största avvikelserna avser Västra Kungsbäck, Gavlehov Västra, KBC, Skogslundshöjden, Ersbo etapp 4, S. Hemlingby Handel, Godisfabriken, Järvstaglântan etapp 2 och Duvbacken.

Årets investeringsutgifter på omsättningstillgångar beräknas bli 55,3 mnr lägre än budget, vilket främst avses Ersbo etapp 4.

Inom perioden har -19,9 mnr av exploateringsverksamhetens upparbetade anläggningstillgångar aktiverats som färdigställda efter att de anses vara tagna i bruk och vara slutbesiktade.

Lägsta värdets princip tillämpas vid värdering av omsättningstillgångar. Vid bokslutstillfället har det visat sig att tomtmark har haft för högt bokfört värde med 12,6 mnr. Under perioden har värdeförändringen kostnadsförts.

Utdrag ur resultaträkningen

Medfinansiering Trafikverket

Under 2023 fanns en budget för att teckna avtal med Trafikverket om medfinansiering till statlig infrastruktur med 107 mnr för Tolvforsskogen (Passage 1 med JvG) och Gävle Västra. Förhandlingarna blev försenade till 2024. Kostnaden tas via resultaträkningen det år avtal tecknas, oavsett när i tiden ett utflöde av medel sker. I och med att avtal planeras att tecknas år 2024 kommer medfinansieringen att belasta resultatet första gången år 2024, även om

anläggningen inte ska tas i bruk förrän år 2029 eller eventuellt senare. Beloppet kan komma att bli både högre eller lägre, beroende på en rad olika faktorer, såsom ränta och utbetalningsplan, och det är Trafikverkets infrastrukturindex som ska användas för uppräknig av pris.

Under 2024 finns budget för Trafikplats Tolvforsskogen med 150 mnkr. Denna medfinansiering är framflyttad i tid. Prognosen är -83,3 mnkr för utfallet 2024 och avser Gävle Västra och Tolvforsskogen (Passage 1 med JvG), vilket ger en positiv årsavvikelse på 66,7 mnkr.

Driftkostnader

Driftkostnaderna inom exploateringsverksamheten avser direkta kostnader kopplade till myndighetsutövning i detaljplaneprocessen/bygglovsavgifter, andra administrationskostnader och omkostnader som inte räknas med i anskaffningsvärdet som utgift för anläggningstillgångarna och omsättningstillgångarna.

Driftkostnader i perioden är -23,2 mnkr (-24,5) vilket främst avser planerade detaljplanekostnader samt återföring av utgifter som skett inom förstudieskedet för Gävle Strand etapp 3.

Under 2024 är budgeten för driftkostnaderna 19 mnkr, prognos -27,6 mnkr och beräknad budgetavvikelse är -8,9 mnkr, vilket främst beror på att kostnader för Tolvforsskogen är framflyttade, Bönaliden har tidigare lagts, samt att Fredrikskans etapp 2 och Vuxenutbildningen är pausade, samt återföring av utgifter som skett inom förstudieskedet för Gävle Strand etapp 3.

Exploateringsresultat samt justerat exploateringsresultat

Exploateringsresultatet avser resultatet av tomtförsäljning samt exploateringsersättning och medfinansieringsersättning. Utfallet i perioden är 82,2 mnkr (0,6). Årets budget är ett exploateringsresultat på 151,5 mnkr, men utfallet beräknas bli endast 88,8 mnkr, vilket ger en årsavvikelse på -62,8 mnkr.

Exploateringsresultatets årsavvikelse på -62,8 mnkr beror framförallt på att försäljningar har skjutits fram i tid för bland annat Hemlingby bostäder och Ersbo etapp 4, samt att exploateringsersättning inte kan intäktföras då genomförandet av flera områden med exploateringsavtal är framskjutet i tid, tex Skogslundshöjden, Godisfabriken, KBC och Järvstaglantan etapp 2.

Under perioden har det skett två försäljningar från exploateringsområdena Gävle bro samt Ersbo etapp 4, vilket har gett ett resultat på 7,1 mnkr. Försäljningsintäkterna och tomternas bokförda värde redovisas i resultaträkningen det året försäljning har skett (normalt vid tillträde till tillgången enligt köpeavtalet, och överlämnat köpebrev).

Under perioden har exploateringsersättning från Baggarevarvet och Godisfabriken redovisats som intäkt med 75,15 mnkr. Exploateringsersättningen från exploatörer ska möta de anläggningstillgångar som de har finansierat. Exploateringsersättningen redovisas i exploateringsresultatet i den mån de avsedda anläggningstillgångarna är slutbesiktade, aktiverade och anses tagna i bruk. Under 2024 beräknas exploateringsersättningen uppgå till 81,6 mnkr och avser främst Godisfabriken och Gavlehov Västra.

Lägsta värdets princip tillämpas vid värdering av omsättningstillgångar. Vid bokslutstillfället har det visat sig att tomtmark har haft för högt bokfört värde med -12,6 mnkr, vilket avser värdeförändring på tomtmark. Beräknat justerat exploateringsresultat uppgår därmed till 76,2 mnkr (10,9) vid slutet av året.

4.1.5 Gävle Stadshus-koncernen

4.1.5.1 Gävle Stadshus koncernresultaträkning

<i>Belopp i mnkr</i>	2 024 -01-01-- 2024-08-31	2 023 -01-01-- 2023-08-31	Helår 2023
Nettoomsättning	2 213,9	2 128,6	3 305,4
Rörelsens kostnader			
Personalkostnader	-337,4	-336,6	-522,3
Övriga externa kostnader	-1 147,3	-1 160,8	-1 752,5
Av- och nedskrivningar	-406,3	-308,4	-657,6
Intäkter från andelar i intresseföretag	27,2	23,9	36,3
Summa rörelsens kostnader	-1 863,8	-1 781,9	-2 896,1
Rörelseresultat	350,1	346,7	409,3
Ränteintäkter	110,7	96,0	148,4
Räntekostnader	-186,7	-128,1	-207,7
Summa resultat från finansiella poster	-76,0	-32,1	350,0
Resultat efter finansnetto	274,1	314,6	350,0
Skatter	5,4	12,5	-51,6
Periodens resultat	279,5	327,1	298,4

4.1.5.2 Gävle Stadshus koncernbalansräkning

<i>Belopp i mnkr</i>	2024-08-31	2023-08-31	Helår 2023
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	8,8	1,2	9,0
Materiella anläggningstillgångar	11 851,1	12 088,8	11 753,0
Finansiella anläggningstillgångar	4 278,4	3 858,9	4 222,2
Summa anläggningstillgångar	16 138,3	15 948,9	15 984,2
Varulager	58,2	38,0	24,4
Kortfristiga fordringar	786,3	770,4	956,8
Kassa och bank	0,0	25,1	25,4
Summa omsättningstillgångar	844,5	833,5	1 006,6
Summa tillgångar	16 982,8	16 782,4	16 990,8
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Eget kapital	5 155,8	5 264,3	5 217,9
Minoritetsintresse	47,6	46,6	47,6
Avsättningar	650,6	799,0	664,1
Långfristiga skulder	10 257,3	9 720,3	9 933,3
Kortfristiga skulder	871,5	952,2	1 127,9
Summa skulder och eget kapital	16 982,8	16 782,4	16 990,8

4.1.5.3 Gävle Stadshus koncernkassaflödesanalys

<i>Belopp i mnkr</i>	2024-01-01-- 2024-08-31	2023-01-01-- 2023-08-31
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Resultat före finansiella poster	325,5	487,5
Ränteintäkter	110,8	18,6
Räntekostnader	-186,7	-128,1
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	363,7	337,2
Betald skatt		-0,6
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	613,3	714,6
Ökning (-)/minskning (+) varulager	-33,8	-7,1
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	202,0	285,4
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder	-287,4	-261,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten	494,1	731,6
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar (-)	-556,2	-1 075,9
Erhållna investeringsbidrag (+)		2,3
Försäljning av materiella anläggningstillgångar (+)	20,3	1,6
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-535,9	-1 072,0
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Erhållen utdelning	7,5	7,5
Utbetald utdelning	-341,6	-168,4
Nettoförändring långfristiga skulder	323,7	500,1
Förändring övriga långfristiga fordringar	26,7	25,4
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	16,3	364,6
Periodens kassaflöde	-25,5	24,2
Likvida medel vid årets början	25,5	0,9
Likvida medel vid periodens slut	0,0	25,1
<i>Ej likvidpåverkande poster:</i>		
Avskrivningar/Nedskrivningar	406,3	395,4
Rearesultat av aktier och materiella anläggningstillgångar	0,0	-1,8
Resultatandel Bomhus Energi AB	-27,2	-23,9
Upplösning reservation skadestånd	0,0	-32,5
Övriga poster	-15,4	
SUMMA	363,7	337,2

4.1.5.4 Gävle Stadshuskoncernen - Omsättning och resultat per bolag

(mnkr)	Omsättning 240101- 240831	Omsättning 230101- 230831	Resultat 240101- 240831	Resultat 230101- 230831	Prognos helår 2024	Budget 2024
Moderbolag						
Gävle Stadshus AB	2,6	2,5	330,2	-9,7	-27,7	-27,9
Dotterbolag						
Gävle Energi-koncern	952,1	962,4	183,9	178,5	261,0	199,2
AB Gavlegårdarna	921,9	860,8	124,4	104,8	28,0	82,2
<i>varav ursprunglig verksamhet</i>				103,5	23,6	74,2
<i>varav kommunens verksamhetslokaler</i>				1,3	4,4	8,0
Gavlia-koncernen	587,1	392,0	62,6	45,0	56,9	56,8
<i>kommunens verksamhetslokaler exkl leasing</i>			61,2	68,0	55,3	53,8
<i>övriga lokaler</i>			1,5	1,2	2,3	1,1
<i>Logistikverksamhet</i>			-0,1	1,3	-0,8	2,0
Gävle Hamn-koncern	139,9	132,6	31,1	28,2	38,1	28,8
Gävle Parkeringservice AB	30,5	29,0	0,1	3,6	0,2	7,0
Koncernelimineringar	-420,2	-250,7	-452,8	-23,2		
Total	2 213,9	2 128,6	279,5	327,2	356,5	346,1

Kvar: bokning av ABgs nedskrivning

Kommentarer till bolagens resultat och prognos

Gävle Stadshus prognostiserar ett resultat i nivå med budget då inga ändrade förutsättningar för året är kända vid rapportens avlämnande.

Gävle Energi-koncernen prognostiserar ett årsresultat på 261,0 mnkr vilket är 62,0 mnkr bättre än budget. Samtliga affärsområdens resultat följer budget trots ökade kostnader inom vissa affärsområden. Bomhus Energi redovisar ett resultat för perioden som är cirka 10 mnkr högre än budget. Gästrike Ekogas redovisar ett nollresultat för perioden.

Gävle Energi Elnät AB kommer enligt beslut i kommunfullmäktige att per 1 januari 2025 att förvärva Hofors Elverk AB. Det innebär att Hofors Kommunhus AB kommer att erhålla 10% av aktierna i Gävle Energi Elnät AB enligt upprättade aktieägaravtal.

AB Gavlegårdarna redovisar ett resultat på 124,4 mnkr att jämföra med 104,1 mnkr för samma period föregående år. Affärsområde ursprunglig verksamhet redovisar en vinst på 111,7 (102,8) mnkr och kommunala verksamhetslokaler 12,7 (1,3) mnkr. Bolaget prognostiserar ett resultat som är 54,2 mnkr sämre än reviderad budget på 82,2 mnkr vilket innebär en årsprognos på 29 mnkr. Den lägre prognostiserade vinsten beror på en bedömning av kommande kostnader avseende nedskrivningar av nyproducerade bostäder.

AB Gavlegårdarna har under i början av året fusionerat dotterbolagen Hille 2:144 Fastighets AB och Storhagen 57:8 Fastighets AB. Dessa båda dotterbolag förvärvades under sommaren 2023.

Gavlefastigheter redovisar ett delårsresultat på 62,6 mnkr 15,3 mnkr att jämföra med föregående år på 70,5 mnkr och budget för perioden 57,3 mnkr. Årets prognos är 56,8 mnkr är

11,4 mnkr i nivå med budget. Bolaget prognostiserar högre intäkter och högre externa kostnader medan de finansiella kostnaderna är i nivå med budget. Gavlia-koncernen har under året absorberats till Gavlefastigheter Gävle kommun AB. Det innebär att bolagen Gavlia AB och Gavle Difts & Service AB är fusionerade med moderbolaget från och med maj 2024.

Gävle Hamn AB prognostiserar ett årsresultat på 38,1 mnkr vilket är 9,3 mnkr bättre än budget. Resultatförbättringen beror på ökade intäkter och lägre driftskostnader för projekt som förskjutits samt lägre avskrivningar på grund av försenade projekt. Bolaget prognostiserar lägre personalkostnader, övriga kostnader än budgeterat.

Gävle Parkeringservice AB redovisar ett resultat på 0,1 mnkr vilket är 3,6 mnkr lägre än periodens budget. Årsprognosen visar på ett resultat på 0,2 mnkr vilket är 6,8 mnkr lägre än budget. Avkastningskravet på bolaget är enligt ägardirektivet 7 mnkr.

Det lägre resultatet beror på att lönsamheten i de nybyggda mobilitetshusen Pralinen och Magasinet varit lägre än budgeterat. Bolaget arbetar aktivt med att öka beläggningen i dessa anläggningar. I samband med delårsbokslutet har en värdering gjorts av bolagets fastigheter som indikerar att ett nedskrivningsbehov kan finnas men att det ligger inom felmarginalen på +/- 10% av bokfört värde.

På koncernnivå har 90 mnkr kostnadsförts i nedskrivningar vilket är en beräknad nettoeffekt av Gavlegårdarnas beräknade kommande värdejusteringar av bolagets nyproducerade fastigheter. Justeringen är bokförd på koncernnivå enligt försiktighetsprincipen.

4.1.5.5 Gävle Stadshuskoncernen - Investeringar och balansomslutning per bolag

(mnkr)	Investering 240101- 240831	Investering 230101- 230831	Prognos 2024	Budget 2024	Balans omslutn 2024-08- 31	Balans omslutn 2023-08- 31
Moderbolag						
Gävle Stadshus AB	0,0	0,0	0,0	0,0	2 892,7	2 889,5
Dotterbolag						
Gävle Energi- koncernen	212,8	260,0	397,8	458,2	3 461,0	3 257,3
AB Gavlegårdarna	169,8	264,9	349,0	409,0	6 300,5	6 469,7
Gavlia-koncernen	307,8	526,0	528,9	535,3	5 153,5	5 254,6
Gävle Hamn AB	5,1	35,8	62,6	83,4	1 585,4	1 616,5
Gävle Parkeringservice AB	15,0	41,1	16,0	19,4	273,9	264,9
Elimineringar					-2 684,2	-2 970,1
Total	710,5	1 127,8	1 354,3	1 505,3	16 982,8	16 782,4

Kommentarer till GSAB- bolagens investeringar och balansomslutning

Gävle Energi AB:

Koncernens investeringsprognos för året uppgår till 397 mnkr vilket är 61 mnkr lägre än investeringsbudgeten på 458 mnkr. Investeringarna i transitledning till Sandviken beräknas totalt uppgå till 254 mnkr vilket är i nivå med budget och genomförs enligt plan. Det innebär att den kommer att tas i bruk under hösten 2024.

Affärsområdet elnät har en något högre investeringsprognos än budget medan övriga affärsområden ligger i nivå eller under budget. Den högre prognosen för elnät beror bland annat på investering i en större anslutning för bussladdning, tillkommande samförädlingsprojekt i norra Gävle samt ökad kostnad för laddinfrastruktur i Gävle Bro/Ersbo syd.

AB Gavlegårdarna:

Bolaget beräknar att investera för 349 mnkr vilket är 60 mnkr lägre enligt beslutad investeringsbudget och avser både ursprunglig som kommunal verksamhet. Större investeringsprojekt är nyproduktion av bostäder i bostadsområdet Godisfabriken och Södra Hemlingby.

Under året har investeringarna i Forsbacka, bostäderna i södra Hemlingby samt de kommersiella lokalerna på Godisfabriken slutförts.

På grund av höga materialpriser och finansieringskostnader har Gavlegårdarna beslutat att fortsätta pausa de nyproduktionsprojekt som bolaget tog beslut om att pausa år 2022. Gavlegårdarna gör tertiälvis en detaljerad analys för att undersöka om lönsamhetsförutsättningarna har förändrats vilket skulle kunna öppna för möjligheter att återuppta nyproduktionsprojekt som pausats.

Gavlefastigheter:

Bolaget beräknar att investera för 529 mnkr att jämföra med budget 535 mnkr. Investeringarna är fördelade på kommunala fastigheter 505 mnkr, övriga fastigheter 5 mnkr och logistik 18 mnkr enligt prognos.

Större pågående projekt är Agnes Kulturhus (Kultur- och Bildningscentrum) med en budget på 460 mnkr (prognos 475 mnkr) och Vasaskolan 351 mnkr. Investeringar i förskolor ingår med 111 mnkr avseende Klintbergsgården samt ombyggnad av Varva skola till förskola.

Gävle Hamn AB:

Bolaget beräknar att under 2024 investera för 63 mnkr, att jämföra med budget 83 mnkr. Under året har investeringsprojektet järnväg till containerterminalen och utökat skalskydd för hamnområdet avslutats. Dessa båda investeringar uppgår till 21 mnkr. Större pågående investeringar är iordningsställande av mark vid containerterminalen samt investering vid kaj 17–19.

Gävle Parkeringservice AB:

Bolaget beräknar att investera för 17 mnkr vilket är 2 mnkr lägre än budget och investeringen kan främst relateras till den pågående investeringar i mobilitetshuset Magasinet med total investeringskostnad på 119 mnkr.

4.1.5.6 Gävle Stadshuskoncernen - Redovisning investeringar över 25 mnkr

Objekt	Ursprunglig budget, KF	Reviderad budget KF	Prognos	Upparbetat 2024-08-31
Gävle Energi AB				
Felix Transitleddning	254,0	254,0	246,0	209,9
Utökad lagringsyta bränsle	36,8	36,8	35,6	31,2
Elektron	143,0	143,0	138,9	41,2
Summa Gävle Energi AB	433,8	433,8	420,5	282,3
AB Gavlegårdarna				
Renovering Forsbacka	61,0	61,0	67,4	67,4
Godisfabriken kv 5 och 6	173,8	173,8	225,0	225,0
Bostäder Södra Hemlingby	387,0	387,0	405,0	405,0
Godisfabriken kv 4	42,5	42,5	59,0	59,0
Summa AB Gavlegårdarna	664,3	664,3	756,4	756,4
Gavlia-koncernen				
Nytt Kultur- och Bildningscentrum	370,0	460,0	475,3	440,5
Sopsugen Godisfabriken	26,0	26,0	26,0	13,3
Vasaskolan	320,0	351,5	351,5	270,6
Klintbergsskolan Förskola	45,0	81,0	81,0	19,3
Varvaskolanombyggnad till Förskola	22,0	30,0	30,0	20,9
Konserthuset kök och lastkaj	15,0	35,0	35,0	29,1
Summa Gavlia-koncernen	798,0	983,5	998,8	793,7
Gävle Hamn AB				
Iordningsställande av mark vid cont.terminal	31,0	31,0	32,0	15,8
Summa Gävle Hamn AB	31,0	31,0	32,0	15,8
Gävle Parkeringservice AB				
Mobilitetshus Magasinet	119,0	119,0	114,7	114,6
Summa Gävle Parkeringservice AB	119,0	119,0	114,7	114,6
Summa investeringar över 25 mnkr	2 046,1	2 231,6	2 322,4	1 962,8

Merparten av kommunkoncernens investeringar sker i bolagen i Gävle Stadshus-koncernen. I enlighet med den operativa beslutsordningen slutredovisas investeringar över 25 mnkr för moderbolagets styrelse.

5 Bilaga Personalstatistik

5.1 Personalstruktur

2024-08-31						
	Årsarbetare		Antal anställda		Genomsnittlig sysselsättningsgrad	Genomsnittlig ålder
	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Tillsvidare
Kvinnor	5 320	455	5 664	1 101	97,5	46,9
Män	1 513	174	1 604	652	98,7	44,7
Totalt	6 833	629	7 268	1 753	97,8	46,4

Analys

Antalet tillsvidareanställda fortsätter att öka något jämfört med året före, men ökningen är den här gången bara hälften så stor som tidigare år (ca 50 personer fler i augusti 2024 jfr med augusti 2023). Det är Valfärd Gävle som i år har fler anställda på kontoren Boende (LSS, verksamhet 1 och verksamhet 3), Myndighetskontoret, Hälso- och sjukvård samt en liten ökning på Utveckling och stöd. Övriga kontor (Förebyggande och kompetens samt Stöd i hemmet) har färre tillsvidareanställda i augusti 2024 jämfört med augusti 2023. En förklaring till skillnaderna är de organisationsförändringar som ledde fram till det nya kontoret Hälso- och sjukvård. Utbildning Gävle har exakt lika många anställda som förra året, medan Styrning och stöd ökade marginellt och Livsmiljö Gävle minskade något. När det gäller antalet visstidsanställda är ökningen större - det finns lite drygt 100 fler individer i den här kategorin jämfört med förra året. Utbildning Gävle har rent av färre visstidsanställda i år, medan Valfärd Gävle har runt 150 fler än i augusti 2023. Ökningen återfinns mestadels i kontoret Förebyggande och kompetens.

5.2 Obligatorisk sjukredovisning

Angivet i procent	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Total sjukfrånvaro *	6,4%	6,2%	7,0%	6,4%	7,3%	5,9%	5,8%	6,3%	5,8%
-varav långtidssjukfrånvaro **	54,9%	55,8%	51%	50,9%	49,2%	58,3%	58%	61,4%	62,5%
Sjukfrånvaro för kvinnor	6,8%	6,9%	7,6%	7,1%	8,2%	6,7%	6,5%	7%	6,4%
Sjukfrånvaro för män	3,6%	3,6%	4,3%	3,8%	4%	3,2%	3,4%	3,7%	3,1%
Sjukfrånvaro i åldersgruppen 29 år eller yngre	4,1%	5%	4,9%	4,7%	5,2%	3,8%	3,9%	4,6%	4,1%
Sjukfrånvaro i åldersgruppen 30-49 år	5,2%	5,3%	6,3%	5,9%	6,8%	5,6%	5,5%	5,6%	5,1%
Sjukfrånvaro i åldersgruppen 50 år eller äldre	7,4%	7,3%	8%	7,4%	8,5%	6,9%	6,7%	7,6%	6,9%

Analys

Skillnaderna mot förra året är små. Sjukfrånvaron fortsätter på en förhållandevis låg nivå jämfört med andra kommuner som är jämförbara med Gävle. Den yngsta ålderskategorin anställda har en positiv hälsoutveckling men den äldsta kategorin, de över 50 år, har ökat sin sjukfrånvaro. Livsmiljö Gävle och Styrning och stöd Gävle sänker sina sjukfrånvarosiffror medan Utbildning Gävle och Valfärd Gävle ökar sina. Sjukfrånvaron varierar stort mellan månaderna, med en rejäl sänkning under sommarmånaderna. Mönstret är återkommande och förklaras sannolikt till stor del av semesterperiodens inträde.

5.3 Statistik korttidsbemanning

Beställning per 2024-08-31					
	Antal	Arbetstid	Tillsatta	Servicegrad	Heltidstjänster
Gävle Kommun	66882	785 594	62 143	93 %	656
Livsmiljö Gävle	1653	19 129	1 506	91 %	16
Styrning och stöd	390	4 830	390	100 %	4
Utbildning Gävle	20298	256 754	19 076	94 %	214
Valfärd Gävle	44501	504 881	41 136	92 %	422

Analys

Bemanningsprocessen är totalt sett pålitlig och har en hög servicegrad till verksamheterna när frånvaro behöver ersättas av vikarier. Leveransen på kommunnivå har sjunkit en (1) procent jämfört med förra året. Inom ramen för det, har servicegraden stigit en procent på Utbildning Gävle och sjunkit två procent på Valfärd Gävle.

Den arbetstid som korttidsbemanningen utfört hittills i år motsvarar 656 heltidstjänster. Det är en sänkning motsvarande 23 heltidstjänster jämfört med samma period 2023, vilket kan vara en indikation på att de olika satsningarna för att minska timvikariebehovet börjar ge effekt, men det finns också en matematisk delförklaring som beror på att det är olika antal arbetstimmar per månad fram till augusti månad 2023 respektive 2024. Sänkningen av antal beställningar och arbetade vikariatimmar finns utslutande på Utbildning Gävle och på Valfärd Gävle. De har båda minskat sina respektive vikariearbetstimmar med cirka 50 000 timmar per sektor i år.

5.4 Arbetad tid och frånvaro

	Totalt	Kvinnor	Män
Nettoarbetstid	78,3%	76,6%	83,9%
Sjukdom	6,0%	6,8%	3,6%
Barnledighet	2,8%	3,2%	1,6%
Semester/ferier	9,6%	10,1%	8,0%
Studier	0,6%	0,6%	0,6%
Övrig frånvaro	2,7%	2,7%	2,3%

Analys

De här måtten har inte ändrat sig nämnvärt jämfört med 2023. Nettoarbetstiden har minskat 0,1 procent. Sjukdomsorsakad frånvaro är 0,1 procent lägre i år, men måtten barnledighet, semester, studier och övrigt har samtliga ökat med 0,1 procent.

Mönstren vad gäller könsskillnader är också oförändrade. Exempelvis tar kvinnor ut dubbelt så mycket procentuell barnledighet som vad män gör och män har en nettoarbetstid som totalt sett är 7,3 procent högre än kvinnors.

5.5 Rekrytering och personalförsörjning

Nyttillsättning	Kön	2024-08-31	2023-08-31	2022-08-31
Tillsvidare	Kvinnor	444	597	516
	Män	145	200	183
	Totalt	589	797	699
Visstid	Kvinnor	520	690	742
	Män	342	354	408
	Totalt	862	1044	1150
Totalt	Kvinnor	913	1201	1202
	Män	476	533	567
	Totalt	1389	1734	1769

Avgångar	Kön	2024-08-31	2023-08-31	2022-08-31
Tillsvidare	Kvinnor	473	471	487
	Män	126	134	141
	Totalt	599	605	628
Visstid	Kvinnor	441	679	658
	Män	250	374	395
	Totalt	691	1053	1053
Totalt	Kvinnor	890	1116	1115
	Män	374	501	524
	Totalt	1264	1617	1639
- Varav pension	Totalt	104	96	117
- Varav ÖK-SAP	Totalt	0	0	0

Analys

Personalomsättningen har minskat under årets första åtta månader. Minskningen gäller både avslut och nyanställningar. Jämfört med 2023 har exempelvis totalt 353 färre medarbetare avslutat sina anställningar - en minskning på 22 procent. Nyanställningarna är totalt sett 345 färre(-20%) i jämförelse med föregående år.

Personalomsättningen, definierat som antalet avslutade tillsvidareanställningar dividerat med totalt antal tillsvidareanställda, blir 8,2 procent. Med den siffran har Gävle en lägre personalomsättning än cirka 85 procent av rikets 290 kommuner.

För första gången på många år har Gävle en negativ nettobalans mellan nyanställda och avslutade tillsvidareanställda, 589 kontra 599 personer. Det är lätt att tro att det beror på åtgärderna för att minska "raka" nyrekryteringar, men samtidigt är det vanskligt att dra alltför stora slutsatser på åtta månaders siffror. Resultatet måste följas över längre tid.

För visstidsanställda fortsätter dock trenden uppåt - 862 nyanställda kontra 691 avslutade, dvs. en ökning med 171 visstidsanställda.